

Rusvaner blant ungdom Skoleåret 2013-2014

En undersøkelse i alle
10. klassene i Kristiansand

Hovedfunn

- Ytterligere reduksjon i bruk av alkohol, to tredeler av elevene har ennå ikke debutert med alkohol.
- Elevene som debuterer tidligst med alkohol, drikker oftere enn elever som debuterer senere.
- Færre av elevene som har debutert på alkohol drikker en gang i uka eller oftere.
- Nedgangen i bruk av tobakk fortsetter, andelen elever som røyker er lavere enn noen gang.
- Fortsatt reduksjon i bruk av snus, både blant gutter og jenter
- Reduksjon i utprøving og bruk av cannabis, både blant gutter og jenter.
- Reduksjonen i bruk av cannabis er størst blant gutter.
- Andelen elever som bruker cannabis ofte er også redusert.
- Sterk sammenheng mellom røyking og bruk av cannabis, 82 % av dagligrøykerne har prøvd cannabis.
- Ingen elever melder om bruk av GHB.
- Økning i bruk av amfetamin og ecstasy, likevel få brukere.
- Sammenheng mellom bruk av cannabis og andre ulovlige rusmidler.
- Kraftig reduksjon i alle former for ulovlige handlinger.
- Ungdom som oppholder seg i Kvadraturen på kveldstid røyker, drikker og ruser seg mer enn andre ungdommer.
- Flere elever opplever problemer i forhold til bruk av sosiale medier.
- Gutter rapporterer at bruk av dataspill har skapt problemer for dem.

Rusvaner blant ungdom 2013 – 2014
Undersøkelse i alle tiendeklassene i Kristiansand

1	INNLEDNING	1
1.1	Framgangsmåte, definisjoner og mulige feilkilder	2
1.1.1	Definisjon "Drukket alkohol"	2
1.1.2	Mulige feilkilder	2
1.1.3	Hovedtema og sammenhenger	3
2	HOVEDFUNN	4
3	SPØRRESKJEMAET	5
4	ANTALL ELEVER I KRISTIANSAND SKOLEÅRET 2013/2014.....	10
5	ELEVER FORDELT PÅ BOOMRÅDER.....	11
5.1	Elever fordelt på boområder:	11
5.2	Prosentvis fordeling av elevene pr. boområde.....	11
6	TOBAKK	12
6.1	Røyker tobakk	12
6.1.1	Debutalder tobakk	13
6.2	Bruk av snus	14
6.2.1	Bruk av snus fordelt på kjønn	14
6.2.2	Sammenheng mellom røykevaner og bruk av snus.....	15
6.3	Sammenheng mellom røykeundervisning og røykevaner	17
7	ALKOHOL	18
7.1	Drukket alkohol noen gang.....	18
7.1.1	Drukket alkohol, Kristiansand og Norge over tid:	19
7.1.2	Sammenheng mellom foreldres bruk av alkohol og elevenes bruk.	19
7.2	Får lov av foreldre til å drikke alkohol:	19
7.2.1	Sammenheng mellom om elevene får lov til å drikke alkohol og deres bruk av alkohol.	20
7.3	Debutalder alkohol:	22
7.4	Debutsted alkohol:	22
7.5	Drikkehyppighet alkohol:	23
7.5.1	Drikkehyppighet fordelt på kjønn	24
7.5.2	Antall alkoholenheter ved hver drikkeanledning.....	25
7.5.3	Debutalder for alkohol og drikkehyppighet.....	26
7.5.4	Drikkehyppighet ved debutalder 10 og 15 år	27
7.5.5	Sammenheng antall enheter ved hver drikkeanledning og drikkehyppighet.....	28
7.6	Tydelig beruset.....	29
7.6.1	Sammenheng mellom drikkehyppighet og antall ganger beruset.....	29
7.7	Antall gutter og jenter som har prøvd ulike alkoholprodukt.	30
7.8	Vet de voksne at du drikker alkohol.....	31
7.9	Bruk av illegal alkohol.....	32

7.10	Hvem drikker du sammen med.....	33
7.11	Hvordan får du tak i alkohol.....	33
8	CANNABIS.....	34
8.1	Antall elever som har prøvd cannabis	34
8.1.1	Bruk av cannabis over tid	35
8.1.2	Cannabisbruk registrert over tid 1994 – 2012 i prosent fordelt på kjønn	35
8.1.3	Snittverdi over tid 1994 – 2013.....	36
8.1.4	Prøvd cannabis/antall ganger.....	36
8.1.5	Antall ganger prøvd cannabis fordelt på kjønn.....	37
8.2	Debutalder cannabis	38
8.3	Cannabis siste gang.....	38
8.4	Hvor cannabis første gang	38
9	ANDRE ULOVLIGE RUSMIDLER	39
9.1	Amfetamin.....	39
9.2	Ecstasy	39
9.3	GHB	39
9.4	Kokain.....	39
9.5	Sniffing.....	39
9.6	Spice.....	39
9.7	LSD.....	39
9.8	Fleinsopp	40
9.9	Piller for å få rus	40
9.10	Andre stoffer	40
9.11	Sammenheng mellom bruk av cannabis og bruk av andre rusmidler.....	40
10	RESEPTFRIE MEDISINER.....	42
10.1	Bruk av reseptfrie smertestillende medisiner	42
10.1.1	Fordelt på kjønn	42
10.1.2	Hver uke eller oftere:.....	43
11	SAMMENHENG BRUK AV ULIKE RUSMIDLER	44
11.1	Tobakk og snus.....	44
11.1.1	Sammenheng mellom nikotinvaner og bruk av alkohol.....	44
11.1.2	Sammenheng mellom nikotinvaner og prøvd cannabis.....	45
11.1.3	Sammenheng mellom røykevaner og bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter	46
11.2	Alkohol.....	47
11.2.1	Sammenheng mellom alkoholbruk og nikotin:	47
11.2.2	Sammenheng mellom drukket alkohol og prøvd cannabis.....	48
11.2.3	Sammenheng mellom drikkehyppighet og prøvd cannabis.....	49
11.2.4	Sammenheng mellom alkoholbruk og bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter	50
12	ULOVLIGE HANDLINGER	51
12.1	Antall ulovlige handlinger	51

12.1.1	Ulovlige handlinger i prosent over tid.....	51
12.2	Ulovlige handlinger og drikkehyppighet	52
12.2.1	Hærverk	52
12.2.2	Vold mot andre.....	52
12.2.3	Vold og drikkehyppighet	53
12.2.4	Tyveri under 100 kroner	54
12.2.5	Tyveri over 100 kroner	54
12.2.6	Innbrudd.....	55
12.2.7	Ulovlige handlinger og cannabisbruk.....	55
13	FRAMTIDSTRO	56
13.1	Andel ungdommer med eller uten tro på framtidige jobbutsikter som har begått ulike ulovlige handlinger eller brukt ulike rusmidler.	56
14	FAMILIESTRUKTUR	57
14.1	Bor sammen med.....	57
14.2	Sammenheng mellom hvem man bor sammen med og rusvaner	58
14.2.1	Alkohol	58
14.2.2	Får lov av foresatte å drikke alkohol	59
14.2.3	Tobakk, sigaretter	60
14.2.4	Snus.....	61
14.2.5	Cannabis.....	62
14.2.6	Bruk av reseptfrie medisiner.....	63
15	FORELDRE OG ELEVENES RUSVALG	64
15.1	Foreldres utdanning	64
15.1.1	Foreldres utdanning og bruk av alkohol.....	64
15.1.2	Foreldres utdanning og bruk av tobakk	65
15.1.3	Foreldres utdanning og bruk av cannabis.....	65
15.1.4	Foreldres utdanning og bruk av reseptfrie smertestillende medisiner	66
15.2	Foreldres alkoholvaner	67
15.2.1	Foreldres bruk av alkohol	67
15.2.2	Elevers oppfatning av om de får lov til å drikke alkohol utfra foreldres alkoholvaner.....	68
15.2.3	Elevers rusvalg ut i fra foreldres alkoholvaner	69
15.3	Mor og far kommer fra.....	70
15.3.1	Drukket alkohol/mor fra	71
15.3.2	Drukket alkohol/far fra	71
15.3.3	Røyker/mor fra	72
15.3.4	Røyker/far fra	72
15.3.5	Eleven prøvd cannabis/mor fra.....	73
15.3.6	Eleven prøvd cannabis/far fra.....	73
16	FRITIDSAKTIVITETER.....	74
16.1	Fritidsklubb.....	74
16.1.1	Deltakelse på fritidsklubb	74

16.1.2	Fritidsklubb og bruk av tobakk.....	75
16.1.3	Fritidsklubb og bruk av alkohol.....	75
16.1.4	Fritidsklubb og bruk av cannabis.....	76
16.2	Aktivitet.....	77
16.2.1	Organisert eller ikke.....	77
16.2.2	Organiserte og uorganiserte elevers røykevaner.....	77
16.2.3	Organiserte og uorganiserte elevers alkoholvaner.....	78
16.2.4	Organisert eller ikke og bruk av cannabis.....	79
16.3	Ulike fritidsaktiviteter – organiserte og ikke organiserte.....	80
16.3.1	Hvor mange aktiviteter deltar elevene i.....	80
16.3.2	Andel elever som røyker fordelt på aktivitet.....	81
16.3.3	Andel elever som bruker alkohol fordelt på aktivitet.....	81
16.3.4	Andel elever som har prøvd cannabis fordelt på aktivitet.....	82
17	OPPHOLDSSTED PÅ FRITIDEN.....	83
17.1	Oppholder seg andre steder enn i nabolaget på fritiden.....	83
17.2	Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden.....	84
17.2.1	Fordelt på kjønn.....	84
17.2.2	Drukket alkohol noen gang og oppholder seg i Kvadraturen om kvelden.....	85
17.2.3	Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden og røykevaner.....	86
17.2.4	Oppholder seg i Kvadraturen og bruk av cannabis.....	86
17.2.5	Oppholder seg i Kvadraturen og ulovlige handlinger.....	87
18	BRUK AV SOSIALE TREFFSTEDER PÅ NETTET.....	88
18.1	Fordelt på kjønn:.....	89
19	DATASPILL.....	90
20	PENGESPILL.....	91
20.1.1	Har spillingen skapt problemer for deg.....	92
21	UTSATT FOR VOLD.....	92
22	RUS I VENNEKRETSEN.....	93
22.1	Brukes det alkohol i vennekretsen.....	93
22.2	Brukes piller eller stoff i vennekretsen.....	93
22.3	Elevers oppfatning av venners rusvaner.....	94
23	FORDELT PÅ BOOMRÅDER.....	95
23.1	Røyk og rusvaner fordelt på boområder.....	95
23.1.1	Ulike boområder og drukket alkohol.....	95
23.1.2	Boområde og røykevaner.....	96
23.1.3	Boområder og cannabis.....	97
23.2	Ulovlige handlinger fordelt på boområder.....	98
24	RUSVANER OVER TID, SAMLETABELL.....	99

1 INNLEDNING

Rusvaneundersøkelsen blant ungdom er gjennomført siden begynnelsen på 1990-tallet. Fram til og med skoleåret 2001-2002 omfattet den de to siste trinnene på ungdomsskolene i Kristiansand. Fram til og med skoleåret 2003-2004 dekket den tiende trinn hvert år. Fra og med skoleåret 2005-2006 dekker rapporten tiende trinn hvert annet år. Rapporten bygger på svar fra elevene på både de offentlige og private skolene i byen. Årets utgave rommer data fra 1995 fram til og med 2013.

Rapporten viser i hovedsak de svar elevene gir knyttet til eget forhold til rusmidler. Men den tar også for seg hva elevene tenker om andres forhold til rus. Vi ser også nærmere på elevenes fritidsaktiviteter og foreldres holdninger.

Etter mange års arbeid med primærforebyggende rusarbeid, ser vi at det fortsatt finnes en del flertallsmisforståelser både blant unge og voksne knyttet til rus. Mange unge tror at de fleste jevnaldrende ruser seg langt mer enn det som er tilfelle. Denne oppfatningen kan muligens være preget av det miljøet de selv er en del av. Slike misforståelser kan også være et resultat av måten media velger å vinkle saker om rus på.

Vi håper at tall som kommer fram i denne rapporten kan være med på å motvirke noe av dette.

Rapporten viser, i likhet med de tidligere, at de fleste elevene bruker lite eller ingenting av rusmidler eller nikotin og at rusbruken blant de unge er jevnt nedadgående. Der det brukes rusmidler, er det fortsatt alkohol som er mest aktuelt. Dette er det viktig at ungdom får kunnskap om. Å få vite at mer enn halvparten av de jevnaldrende ikke drikker alkohol, vil kunne være med på å lette rustrykket på unge mennesker og dermed ytterligere heve alkoholdebutalderen, noe som er et mål i kommunens rusmiddelpolitiske handlingsplan 2008 – 2012.

Vi ønsker å takke lærere og elever ved ungdomsskolene i Kristiansand for velvillig deltakelse i arbeidet med å gjennomføre denne undersøkelsen.

Inger Ingebretsen
Virksomhetsleder

Benny Klockervold
Rådgiver

Anne Wivestad
Rådgiver

1.1 Framgangsmåte, definisjoner og mulige feilkilder

Spørsmålene som elevene skal svare på i denne rusvaneundersøkelsen blir alltid evaluert og justert av Informasjons- og forebyggingsteamet før innsamling av nye data iverksettes. Skolene kontaktes gjennom brev til rektorer og trinnledere på tiende trinn.

Rusvaneundersøkelsen ble gjennomført høsten 2013. Samtlige tiendeklasser ble besøkt, og det ble brukt en skoletime i hver klasse. Elevene ble forklart undersøkelsens formål og hvordan den gjennomføres. Elevenes sikkerhet for egen anonymitet blir alltid sterkt vektlagt. Spørrearkene er uten avmerkingsmulighet for skole, klasse og navn.

Byen deles inn i fire geografiske områder. Det er alltid mer enn en skole innen hvert av disse områdene. Det er dermed ikke mulig å plukke ut en skole, en klasse eller en elev. Besvarelsene blir samlet inn av oss, og blandet godt sammen mens elevene ser på. Deretter blir de tatt med, uten at noen ved den aktuelle skolen får se hva elevene har kryssset av på.

I etterkant av dette får klassen utdelt et eksemplar av den forrige rapporten og får høre litt om de viktigste funnene i denne. Det blir også henvist til at den er å lese på kommunens internettportal. På denne måten kan en elev sammenligne sine egne valg med de som elever på tiende trinn gjorde to år tidligere. Denne prosedyren har alltid blitt fulgt ved innsamling av dataene. Dette gir et meget godt sammenligningsgrunnlag mellom de funn vi har gjort over år.

Annikken Vigebo har ansvaret for å legge elevenes besvarelser inn i et Excel-regneark. Etter det har Anne Wivestad og Benny Klockervold bearbeidet dataene ved hjelp av et pivot-program og sammenholdt dette med funn som er gjort tidligere år, samt en del data fra eksterne kilder.

Rapporten blir deretter trykket i papirutgave i kommunens eget trykkeri. I tillegg blir den lagt ut på Kristiansand kommunes hjemmeside i PDF-format.

1.1.1 Definisjon "Drukket alkohol"

Det legges alltid vekt på å definere hva vi forstår med å ha drukket alkohol når vi ber elevene fylle ut spørreskjemaet. Vi setter grensen ved en alkoholenhet. Det tilsvarer alkoholmengden i ett glass vin, én liten øl, én sider eller rusbrus, eller en liten drink på ca. 5 cl.

Flere andre relevante undersøkelser forholder seg til denne måleenheten, noe som dermed gjør funnene sammenlignbare.

Alkoholdebutalderen referer til første gang eleven drakk så mye som en alkoholenhet med viten og vilje.

1.1.2 Mulige feilkilder

Med et antall på nær 900 elever skal man ikke se bort fra at enkelte legger litt på og at andre trekker litt fra. Alt ut fra om man ønsker å skryte på seg en noe eller at man ønsker å pynte litt på sannheten.

Ved å ha fulgt de samme rutinene ved all innsamling av data over år er det trolig at feilmargenene blir relativt konstante. Dermed er tallene sammenlignbare over tid. Dette gjør det mulig å lese trendene med stor grad av sikkerhet.

Det foreligger en mulighet for underrapportering når det gjelder antall alkoholenheter elevene oppgir at de har drukket. Dette skyldes at mange nå kjøper halvlitersbokser med øl og regner dette som en alkoholenhet i stedet for mengden i en liten flaske på 0,33 liter.

1.1.3 Hovedtema og sammenhenger

Denne rapporten bygger på erfaringer gjort gjennom en årrekke. Hovedspørsmålene er uendrede, men enkelte nye er kommet til eller justert i tråd med tilbakemeldinger.

Bruk av reseptfrie medisiner og sosiale treffsteder på nettet var nye tema i 2009. Vi ønsker å se på om det er en sammenheng mellom forbruk av reseptfrie smertestillende medisiner og bruk av rusmidler.

Samtidig ønsket vi også å se på om ungdom selv opplever problemer i forbindelse med deltagelse på sosiale treffsteder på nett i tillegg til diverse nett- og konsollbaserte spill.

I tilknytning til spørsmål om bruk av nikotin har vi også lagt inn et spørsmål om hvilket forebyggingsprogram i forhold til tobakk elevene har vært igjennom. Dette for om mulig å se effekten av disse programmene.

De senere årene har det dukket opp ulike syntetiske cannabinoider som ofte omtales som "legal highs" eller i form av merkevarenavnet "Spice". Vi har derfor tatt med spørsmål om dette også.

2 HOVEDFUNN

- Reduksjon i alkoholbruk, 66 % av elevene har ennå ikke debutert med alkohol.
- De som debuterer tidligst med alkohol, drikker oftest og mest ved hver drikkeanledning.
- Færre elever drikker en gang i uka eller oftere.
- Fortsatt nedgang i bruk av tobakk, den laveste andelen røykere målt noen gang.
- Reduksjon i bruk av snus, både blant gutter og jenter.
- FRI-programmet ser ut til å ha størst forebyggende effekt i forhold til røyking.
- Reduksjon i bruk av cannabis både blant gutter og jenter.
- Andelen elever som bruker cannabis ofte er også redusert.
- Fremdeles størst bruk av cannabis blant gutter.
- Sterk sammenheng mellom røyking og bruk av cannabis. 82 % av dagligrøykerne har prøvd cannabis.
- Sammenheng mellom bruk av cannabis og andre ulovlige rusmidler.
- Ingen elever melder om bruk av GHB.
- Økning i bruk av amfetamin og ecstasy, likevel få brukere.
- Markert nedgang når det gjelder ulovlige handlinger.
- Ungdom som oppholder seg i Kvadraturen på kveldstid røyker, drikker og ruser seg mer enn andre ungdommer.
- Også denne undersøkelsen viser at det er minst rus blant elever som bor sammen med både mor og far.
- Flere elever opplever problemer i forhold til bruk av sosiale medier.
- Gutter rapporterer at bruk av dataspill har skapt problemer for dem.

Rapporten viser at den generelle nedgangen i bruk av tobakk og alkohol blant 15 åringene i Kristiansand fortsetter. Det er også denne gangen et historisk lavt nivå både i forhold til røyking og bruk av alkohol. Det er også sett i forhold til forrige undersøkelse en markert nedgang i bruk av cannabis, og nivået er nå det laveste som er registrert noen gang.

Det er få elever som oppgir å ha prøvd "Spice". Dette er et nytt rusmiddel som oftest består av urter tilsatt syntetiske stoffer som har en cannabislignende effekt.

Vi ser samtidig at det fortsatt er en sterk sammenheng mellom bruk av ulike rusmidler. Sammenhengen mellom røyking og bruk av alkohol er sterk, og det samme er

sammenhengen mellom røyking og bruk av cannabis. Det er også en klar sammenheng mellom bruk av cannabis og bruk av andre ulovlige rusmidler.

Det er fremdeles slik at unge som vokser opp i stabile familieforhold ruser seg i mindre grad enn unge som har opplevd at foreldrene har gått fra hverandre eller de som har vokst opp med kun en forelder.

3 SPØRRESKJEMAET

På de følgende sidene finner du spørreskjemaet elevene besvarte.

Vi valgt å sette inn tall som angir enten prosenter, eller antall elever som har krysset av på de forskjellige punktene i spørreskjemaet.

KRISTIANSAND KOMMUNE
INFORMASJONS- OG FOREBYGGINGSTEAMET
UNGDOMSUNDERSØKELSE SKOLEÅRET 2013 -2014 FOR ALLE 10. KLASSENE I KRISTIANSAND

Spørsmål		X	Svaralternativ		
1	Kjønn	454	Gutt		
		396	Jente		
2	Hvor bor du?	260	Flekkerøy, Vågsbygd		
		170	Grim, Hellemyr, Mosby, Kvadraturen		
		171	Gimlekollen, Justvik, Lund		
		248	Tveit, Ve, Hånes, Søm, Randesund		
3	Går du på offentlig eller privat skole?	823	Offentlig		
		28	Privat		
FORELDRE / FORESATTE					
4	Hvilke voksne bor du sammen med?	610	Mor og far		
		90	Mor		
		21	Far		
		120	Delt mellom mor og far		
		10	Andre voksne		
5	Hvor kommer dine foreldre fra?		Norge	Europa	Annet land
		Mor	675	62	109
		Far	657	74	104
6	Foreldres utdanning	16	Grunnskole		
		148	Videregående, gymnas, fagbrev		
		402	Høgskole, universitet		
		282	Vet ikke		
7	Hender det at den/de voksne du bor sammen med drikker alkohol?	679	Ja 80,6 %		
		163	Nei 19,4 %		
ARBEID OG FRITIDSAKTIVITETER					
8	Tror du at du vil få en jobb som du vil trives med?	820	Ja 96,8 %		
		27	Nei 3,2 %		
9	Medlem i kor, klubb, idrettslag eller lignende	588	Ja 70,0 %		
		256	Nei 30,0 %		
10	Er du vanligvis andre steder enn i nabolaget ditt når du har fri	604	Ja 72,0 %		
		235	Nei 28,0 %		
11	Pleier du å oppholde deg i Kvadraturen om kvelden?	73	Ja 9,0 %		
		758	Nei 91,0 %		
12	Er det fritidsklubb i området der du bor?	220	Ja, og jeg bruker den		
		499	Ja, men jeg bruker den ikke		
		96	Nei, men jeg har likevel nok å gjøre		
		18	Nei, og jeg har for lite fritidstilbud		
13	Kryss av for de fritidsaktivitetene du pleier å være med på i fritida. (Du trenger ikke være medlem for å krysse av her)	406	Lagspill som fotball, håndball, basket...		
		51	Kampsport		
		230	Helsestudio		
		47	Svømming		
		25	Turn		
		50	Skateboard, rollerblades		
		104	Spiller musikkinstrument, klassisk		
		78	Spiller musikkinstrument, rock, band...		
		147	Kristent foreningsliv		
		100	Dyr		
		61	Går på diskotek		
		121	Friluftsliv		
		92	Annet (hvilken?)		

SOSIALE MEDIER PÅ NETTET			
14	Bruker du sosiale medier på nettet? (Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat)	777	Ja, og uten at det har ført til problemer
		51	Ja, og det har skapt problemer
		19	Nei, bruker ikke
DATASPILL			
15	Spiller du dataspill på nettet, Playstation, X-box eller lignende?	495	Ja, og uten at det har ført til problemer
		19	Ja, men det har skapt problemer
		334	Nei, spiller ikke
PENGESPILL			
16	Hvor ofte bruker du spilleautomater eller pengespill på nett?	789	Aldri
		39	Sjeldnere enn en gang i måneden
		9	1 – 2 ganger i måneden
		11	En eller flere ganger i uka
17	Hvor mye penger bruker du på spill hver gang du spiller?	371	0 – 50 kroner
		14	50 – 100 kroner
		7	100 – 300 kroner
		10	Over 300 kroner
18	Føler du at spilling om penger har skapt problemer for deg?	14	Ja
		447	Nei
ULOVLIG AKTIVITET			
19	Har du i løpet av de siste 12 månedene begått (Du kan sette flere kryss)	34	Tagging eller graffiti
		39	Hærverk
		24	Tyveri verdi under 100 kroner
		17	Tyveri verdi over 100 kroner
		6	Innbrudd
		24	Vold mot andre
20	Har du selv blitt utsatt for vold i en sammenheng der du eller den andre var påvirket av alkohol?	760	Nei
		5	Ja, men bare jeg var påvirket
		18	Ja, men bare den andre var påvirket
		12	Ja, og begge var påvirket
RESEPTFRIE SMERTESTILLENDENDE MEDISINER			
21	Hvor ofte bruker du reseptfrie smertestillende medisiner?	259	Aldri
		275	Ikke brukt de fire siste ukene
		249	Sjeldnere enn hver uke
		49	Hver uke, men ikke daglig
		7	Daglig
TOBAKK SIGARETTER SNUS			
22	Røyker du tobakk / sigaretter?	737	Nei
		72	Av og til
		11	Daglig
		24	Har sluttet
23	Hvor gammel var du da du røykte din første hele sigarett?	12,9 år	Sett inn alder i ruta til venstre.
24	Bruker du snus?	703	Nei
		62	Av og til
		39	Daglig
		17	Har sluttet
25	Hva slags undervisning har du fått om røyking?	521	FRI (Vær røykfri)
		123	Vanlig undervisning
		54	Ingen undervisning
		117	Vet ikke

ALKOHOL

NB! Du må ha drukket så mye som 1 alkoholenhet ved en drikkeanledning for å svare ja på at du har drukket alkohol.

(En alkoholenhet = 1 liten øl, 1 rusbrus, 1 sider, 1 glass vin, 1 liten drink)

26	Har du drukket alkohol noen gang? (Dvs. så mye som en alkoholenhet ved en drikkeanledning)	564	Nei
		118	Ja, men bare en gang
		167	Ja, flere ganger
27	Får du lov av dine foresatte å drikke alkohol?	34	Ja
		690	Nei
		95	Vet ikke
28	Hvor drakk du så mye som en alkoholenhet første gang?	1	På skolen
		53	Hjemme
		17	I byen
		140	Hjemme hos en i vennekretsen
		68	Andre steder som:
29	Hvor gammel var du første gang du drakk så mye som en alkoholenhet?	13,7 år	Sett inn alder i ruta til venstre.
30	Hvor ofte drikker du alkohol?	480	Ikke drukket alkohol noen gang
		123	Drukke 1 gang
		98	3 – 4 ganger i året
		44	1 – 2 ganger i måneden
		15	1 gang i uka
		5	Flere ganger i uka
31	Hva slags alkoholholdige drikker pleier du å bruke? (Her kan du sette flere kryss)	150	Øl
		34	Vin
		110	Sprit
		160	Rusbrus, sider
32	Har du drukket alkohol som er smuglet inn i landet?	31	Ja
		693	Nei
33	Har du drukket hjemmebrent sprit (HB) noen gang?	35	Ja
		657	Nei
34	Har du kjent deg tydelig beruset av alkohol i løpet av de 6 siste månedene?	611	Nei
		55	Ja, en gang
		56	Ja, flere ganger
		3	Ja, over 25 ganger
35	Hvor mange alkoholenheter pleier du å drikke ved hver drikkeanledning?	5,7	En alkoholenhet er lik: 1 liten pils, 1 glass vin, 1 rusbrus, 1 sider, 1 liten drink. 6 små øl er 6 enheter, 1 flaske vin er 6 enheter ½ flaske sprit er 10 enheter Legg sammen og sett inn tallet i ruta til venstre.
36	Hvem drikker du sammen med? (Her kan du sette flere kryss)	23	Alene
		216	Med venner
		21	Med søsken
		20	Med foreldre / foresatte
		19	Med andre voksne
37	Hvordan får du tak i alkohol? (Her kan du sette flere kryss)	25	Får av foreldre / foresatte
		26	Får av søsken
		127	Får av venner
		108	Får andre til å kjøpe for meg
		14	Kjøper selv i butikk
		60	Tar hjemme
		1	Lager selv
		6	Stjeler i butikk
38	Vet foreldrene dine at du drikker alkohol?	448	Ikke drukket alkohol
		145	Ja, de vet jeg har drukket
		94	Nei, de vet ikke at jeg har drukket
		41	Jeg vet ikke om de vet det

RUS I VENNEKRETSEN			
39	Brukes det alkohol i vennekretsen din?	294	Ja
		406	Nei
		139	Vet ikke
40	Bruker noen i vennekretsen din piller eller stoff for å få rus?	61	Ja
		639	Nei
		132	Vet ikke
41	Synes du vennene dine drikker eller ruser seg for mye?	661	Nei
		119	Ja, men bare noen få
		9	Ja, nokså mange
		1	Ja, nesten alle
CANNABIS			
42	Har du prøvd cannabis?	790	Nei
		17	En gang
		11	Under 5 ganger
		9	Mellom 5 og 20 ganger
		5	Over 20 ganger
43	Din alder første gang du prøvde cannabis.	14 år	Sett inn alder i ruta til venstre om du har prøvd cannabis.
44	Hvor ofte bruker du cannabis?	2	Flere ganger i uka
		5	1 gang i uka
		7	1 – 2 ganger i måneden
		9	3 – 4 ganger i året
		14	Har prøvd 1 gang
45	Når brukte du cannabis sist?	7	Under en uke siden
		6	I løpet av den siste måneden
		26	Det er mer enn en måned siden
46	Hvor brukte du cannabis første gang?	1	På skolen
		3	Hjemme
		10	I byen
		10	Hjemme hos en i vennekretsen
		16	Andre steder
47	Vet foreldrene dine at du har brukt cannabis?	11	Ja, de vet det
		26	Nei, de vet det ikke
		4	Jeg vet ikke om de vet.
ULOVLIGE RUSMIDLER			
48	Har du prøvd andre rusmidler enn alkohol i løpet av de siste 12 månedene?		Nei
		8	Amfetamin
		42	Cannabis
		6	Ecstasy
		0	GHB
		6	Kokain
		6	Sniffing
		1	"Spice"
		5	LSD
		4	Fleinsopp
		7	Piller for å få rus
		2	Andre stoffer (hvilke?)

4 ANTALL ELEVER I KRISTIANSAND SKOLEÅRET 2013/2014

Det er i skoleåret 2013/2014 totalt 993 elever på tiende trinn i skolene i Kristiansand.

Elever fordelt på skoler:

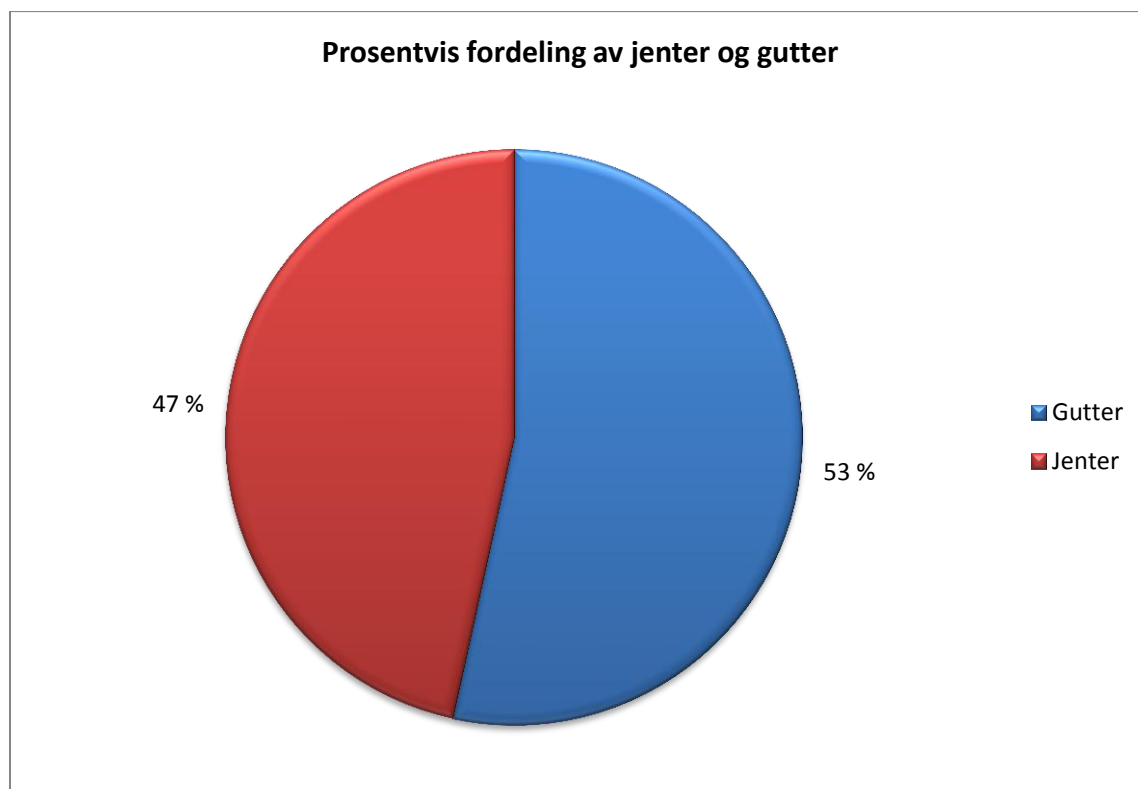
	Totalt	I undersøkelsen
Offentlige skoler	963	823
Private skoler	31	28
Totalt	993	851

(Kilder: Skolekontoret i Kristiansand, Steinerskolen og Samfundets skole)

Det vil si at 85,7 % av elevene er med i denne undersøkelsen. I forrige undersøkelse i 2011/2012 fikk vi svar fra 86 % av elevene.

Kjønnsfordeling av elevene i undersøkelsen:

Kjønn	Totalt
Gutter	454
Jenter	397
Totalt	851

5 ELEVER FORDELT PÅ BOOMRÅDER

Felles for alle foreldremøter Informasjons- og forebyggingsteamet har hatt opp gjennom årene, er at foreldre ønsker å vite hvordan det er med det står til med deres egne barn. De lurer blant annet på hvor mye rusmidler som blir brukt blant ungdom i deres nærmiljø, sammenlignet med de andre bydelene.

I vår undersøkelse er Kristiansand delt inn i fire boområder. Det er alltid med mer enn én skole i hvert område, slik at vi ikke svekker elevenes anonymitet når vi går dypere inn i analysen av funnene.

Det er ingen områder som har utpekt seg som mer belastet over tid. Hvor rusbruken er størst, har variert fra undersøkelse til undersøkelse.

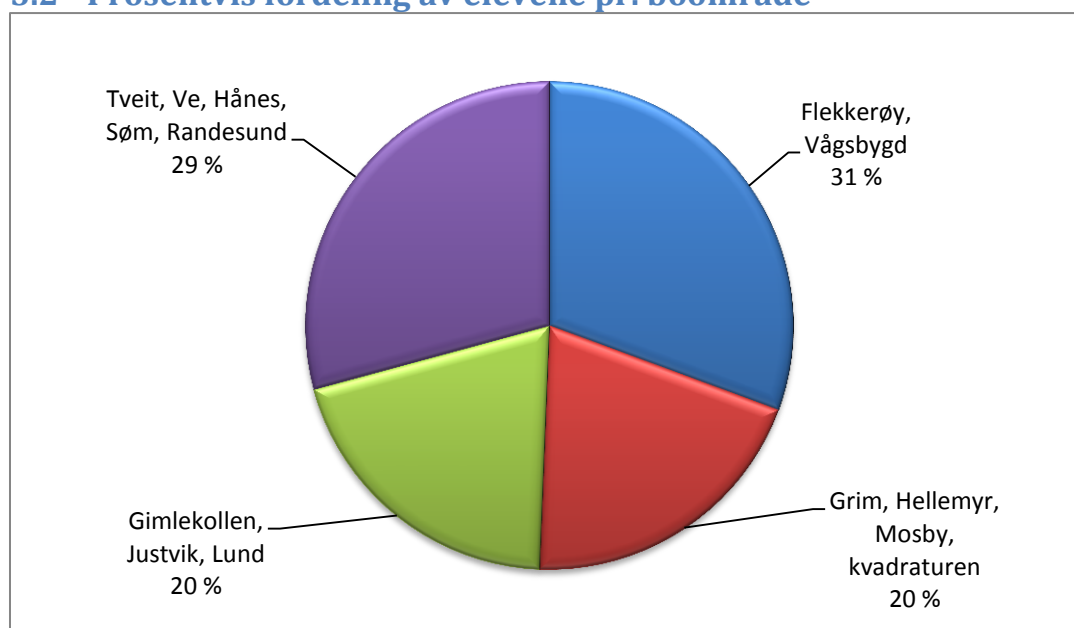
Ungdoms bruk av sosiale medier og mobiltelefon gjør det enkelt å få oversikt over hva som skjer, også i andre bydeler. Gode bussforbindelser og mopedbruk gjør det også enkelt å forflytte seg fra et boområde til et annet. Dette innebærer at foreldre bør følge med på utviklingen i hele byen, og følge med på hvem barna går sammen med og hva de bruker fritiden sin på.

5.1 Elever fordelt på boområder:

Boområder	Antall elever
Flekkerøy, Vågsbygd	261
Grim, Hellemyr, Mosby, Kvadraturen	170
Gimlekollen, Justvik, Lund	171
Tveit, Ve, Hånes, Søm, Randesund	250

4 av elevene ved de private skolene bor i andre kommuner.

5.2 Prosentvis fordeling av elevene pr. boområde

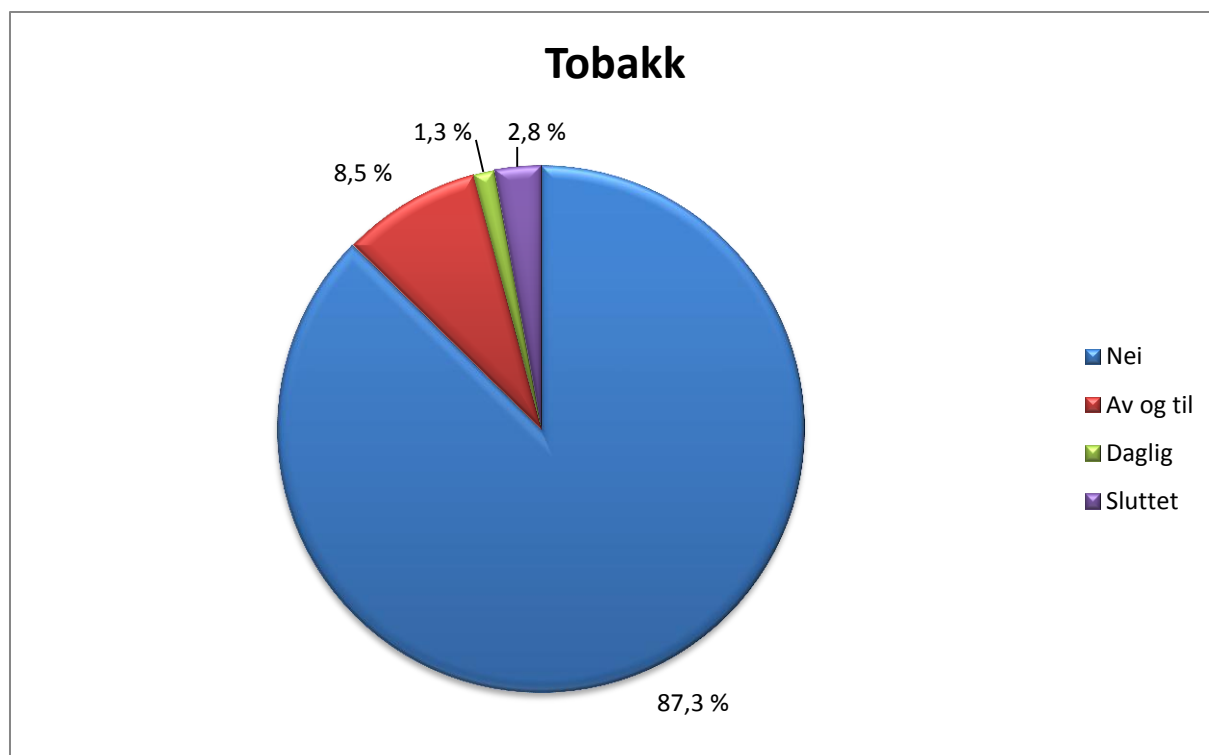
6 TOBAKK

6.1 Røyker tobakk

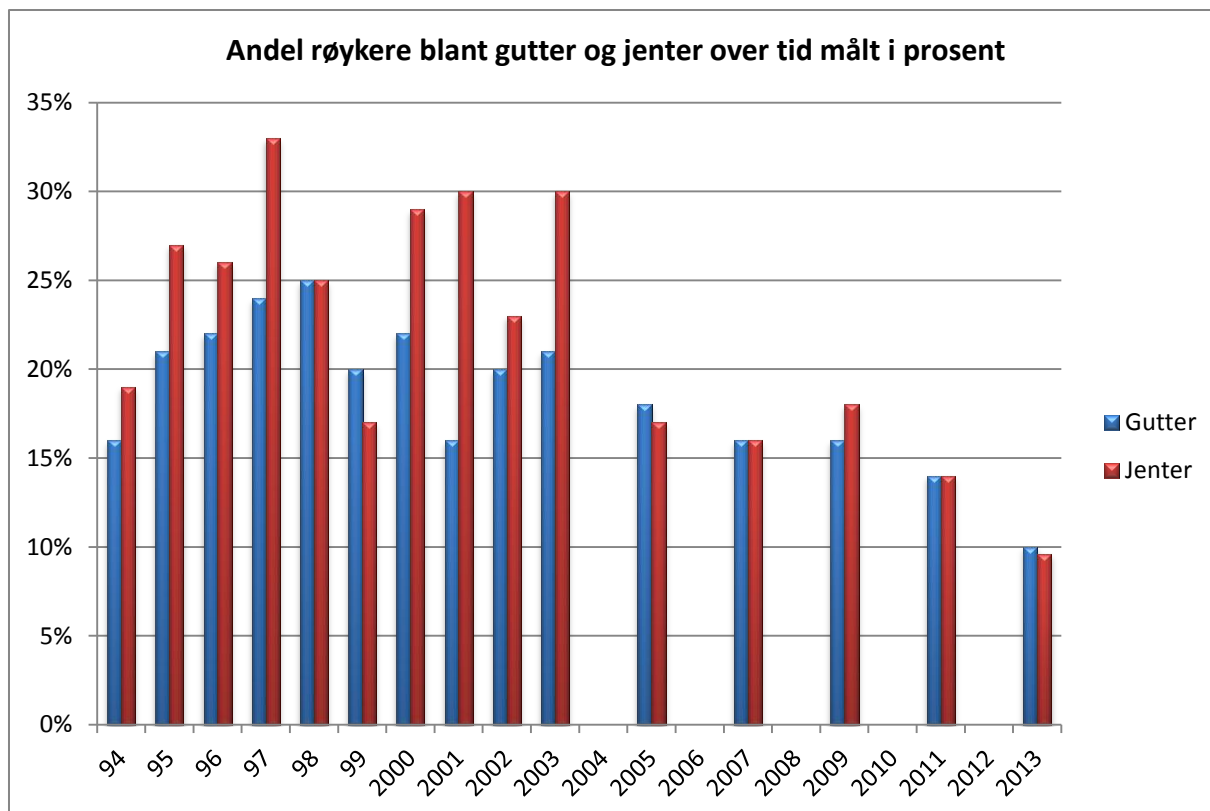
De senere årene har bruk av tobakk gått tilbake. I forrige rapport var det 14 % av elevene som svarte at de røykte daglig eller av og til. Det var tilnærmet likt undersøkelsen før det igjen.

I år har 99,2 % av elevene som har deltatt i undersøkelsen svart på dette spørsmålet og det er 10 % som svarer at de røyker av og til eller daglig. Dette er den laveste andelen noen gang.

	Antall elever
Jeg røyker ikke	737
Av og til	72
Daglig	11
Har sluttet	24
Totalt	844

Andelen røykere på 10. trinn er stadig nedadgående. I undersøkelsens historie er dette det laveste nivået som noen gang er målt. Det er en reduksjon fra 4 % til 1,3 % når det gjelder dagligrøykere. Elevene som svarer at de røyker av og til er redusert fra 10 % til 8,5 %.

Forskjellen mellom gutter og jenter har de senere år utjevnet seg og begge kjønn ligger nå på sin laveste notering noen gang.

6.1.1 Debutalder tobakk

Alder tobakk første gang	Antall elever
7 år	2
8 år	5
9 år	3
10 år	6
11 år	2
12 år	27
13 år	31
14 år	43
15 år	19
Totalt	140

Gjennomsnittlig debutalder for tobakk er 12,9 år. Ved forrige undersøkelse var den 12,6 år. Debutalderen har vært forholdsvis stabil de siste årene.

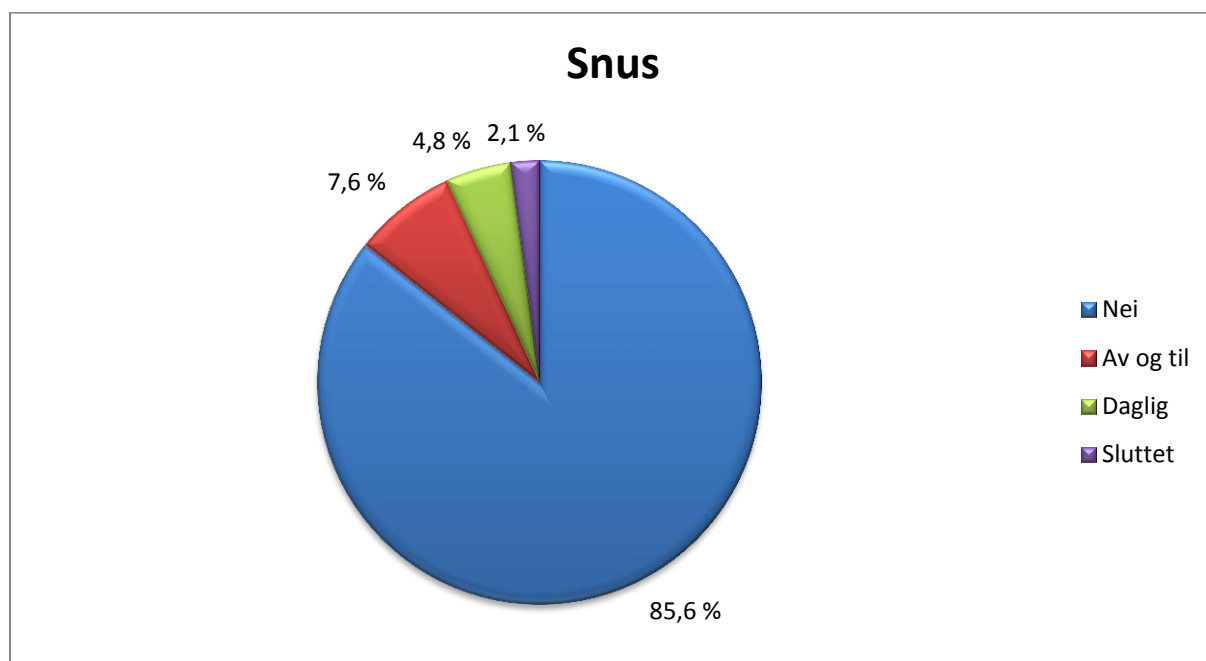
6.2 Bruk av snus

Det har over tid vært en økning i bruk av snus. Det har de siste årene vært flere som bruker snus enn det har vært røykere. Bruken blant guttene var i en periode noenlunde stabil (på litt over 20 %), mens det for jentene i samme periode var en kraftig økning.

Ved forrige undersøkelse var det derimot reduksjon i bruk for både gutter og jenter. Denne trenden fortsetter også denne gang.

Det ser heller ikke ut til at snusen i særlig grad erstatter røyking. Det er fremdeles slik at røyk og snus brukes om hverandre.

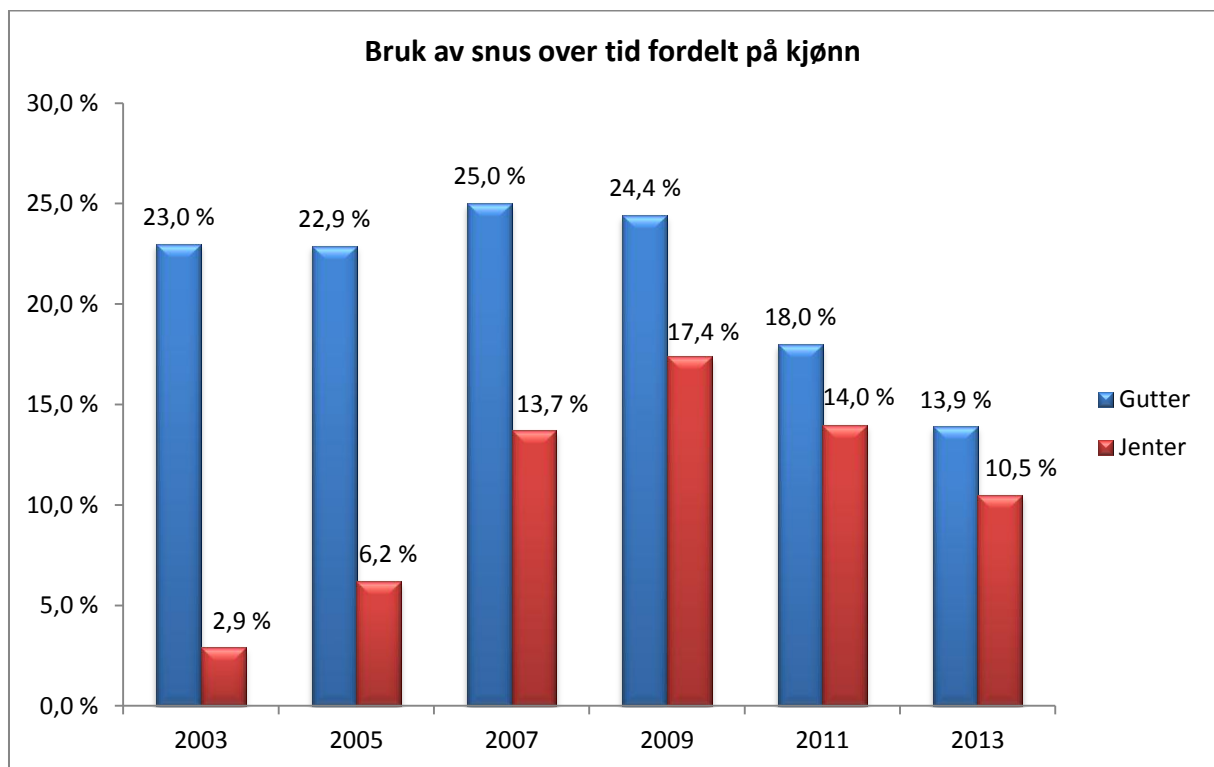
Snus	Antall elever
Jeg bruker ikke snus	703
Av og til	62
Daglig	39
Har sluttet	17
Totalt	821

Daglig bruk av snus har gått noe opp, det er nå 4,8 % som snuser daglig mot 4 % i forrige undersøkelse. Samtidig har andelen elever som snuser av og til gått ned fra 12 % til 7,6 %. Totalt sett har bruken av snus gått ned.

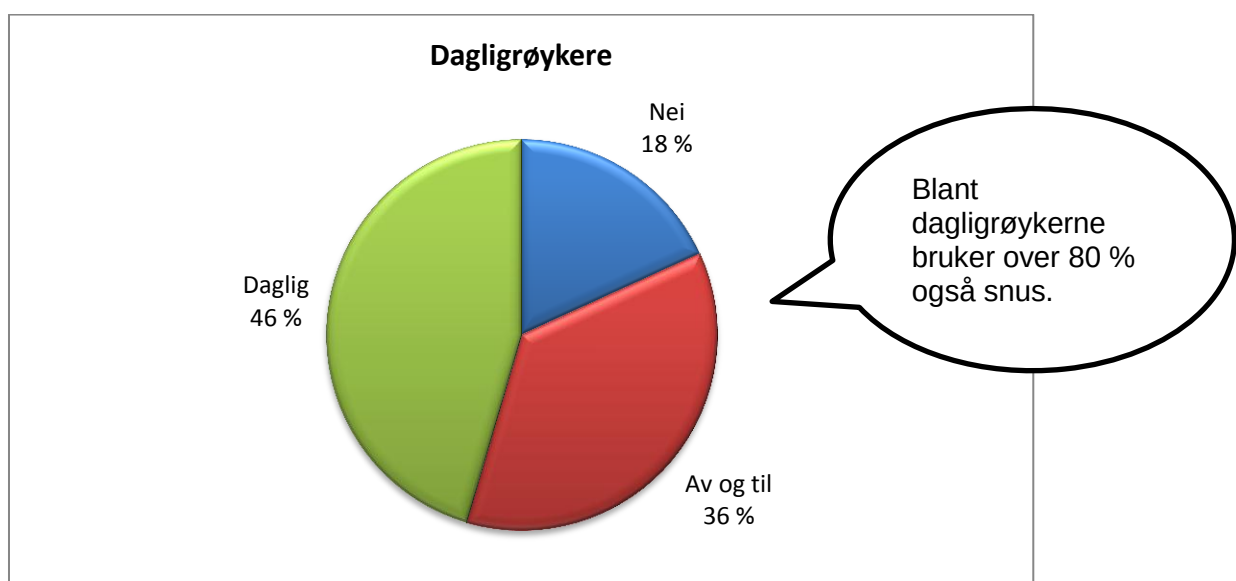
6.2.1 Bruk av snus fordelt på kjønn

Kjønn	Nei	Av og til	Daglig	Sluttet	Antall elever
Gutter	366	32	29	12	439
Jenter	337	30	10	5	382
Totalsum	703	62	39	17	821

Etter flere år med oppgang for jentene og et relativt stabilt nivå for guttene, så vi i 2011 en markert nedgang for guttene og en reduksjon for jentene. Det at det var en nedgang for begge kjønn, spesielt sett i forhold til guttene som hadde vært så stabile lenge, tydet på at det kunne bli en vedvarende trend. Denne undersøkelsen bekrefter dette. Under innsamlingen av data var det stadig elever som ga uttrykk for at snus ikke lenger er så kult.

6.2.2 Sammenheng mellom røykevaner og bruk av snus

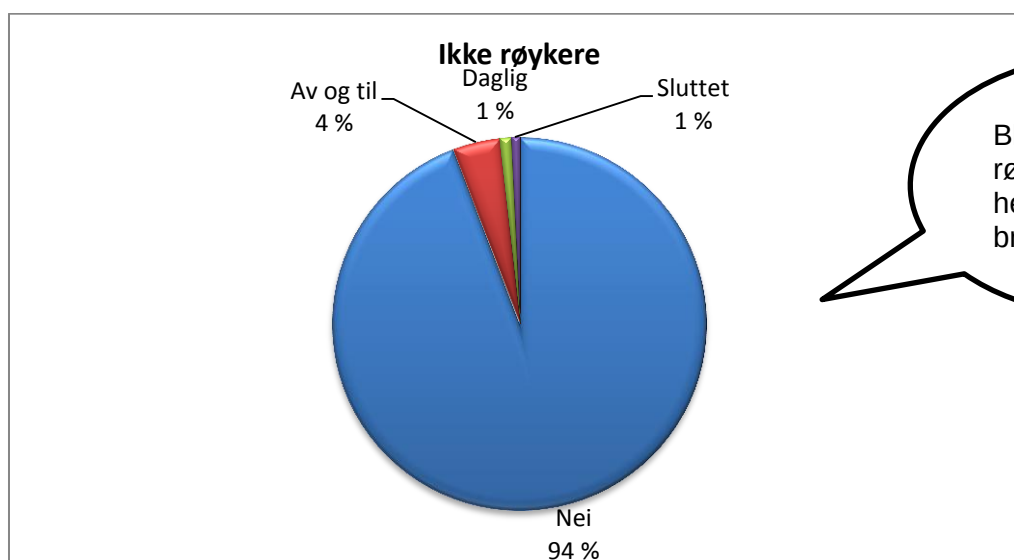

Av de 11 elevene som oppgir å være dagligrøykere, bruker 9 av dem også snus.

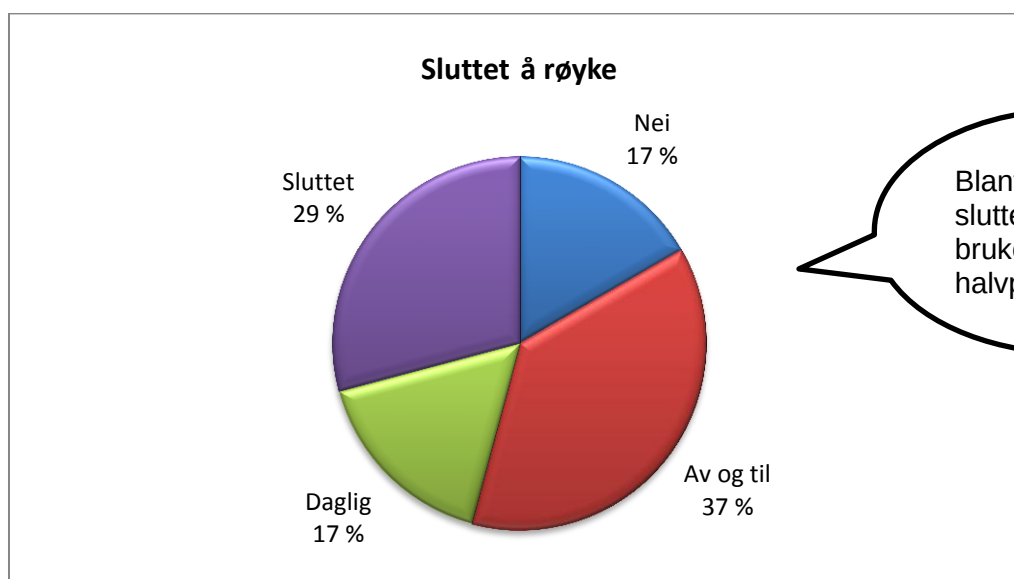
Blant elevene som røyker av og til er det også vanlig å bruke snus

Av 72 elever som røyker av og til, bruker 43 også snus.

Blant ikke-røykerne er det heller ikke vanlig å bruke snus.

Av 737 ikke-røykere er det 36 elever som bruker snus.

Blant de som har sluttet å røyke bruker litt over halvparten snus.

Av 24 elever som har sluttet å røyke, er det 13 som bruker snus.

6.3 Sammenheng mellom røykeundervisning og røykevaner

Type undervisning	Antall
FRI	521
Vanlig	123
Ingen	54
Vet ikke	117
Totalt	815

Over halvparten av elevene i Kristiansand (63,9 %) har vært igjennom forebyggingsprogrammet FRI (tidligere Vær Røykfri), dette er markant færre enn ved forrige undersøkelse da 72,8 % av elevene hadde vært gjennom programmet.

Rundt 14 % vet ikke hvilken undervisning de har fått.

	FRI	Vanlig	Ingen	Vet ikke	Totalt
Røyker ikke	89,0 %	81,3 %	88,9 %	82,1 %	86,8 %
Av og til	7,4 %	13,8 %	7,4 %	11,1 %	8,9 %
Daglig	1,2 %	0,8 %	0,0 %	3,4 %	1,4 %
Sluttet	2,5 %	4,1 %	3,7 %	3,4 %	3,0 %
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Andel røykere blant elevene som har deltatt i ulik undervisning.

	FRI	Vanlig	Ingen	Vet ikke	Totalt
Røykere	8,6 %	14,6 %	7,4 %	14,5 %	10,3 %

Andel røykere er langt lavere blant de elevene som har fått undervisning som bygger på FRI-programmet (Vær røykfri), sett opp mot vanlig undervisning eller blant elever som ikke vet hvilken undervisning de har fått.

Det mest markante funnet er likevel at de elevene som svarer at de ikke har hatt noen undervisning om røyking har ennå lavere andel røykere. Dette i motsetning til forrige undersøkelse der andelen røykere var langt høyere (21,4 %) blant disse.

Generelt har andelen røykere i alle gruppene gått markant ned siden forrige undersøkelse.

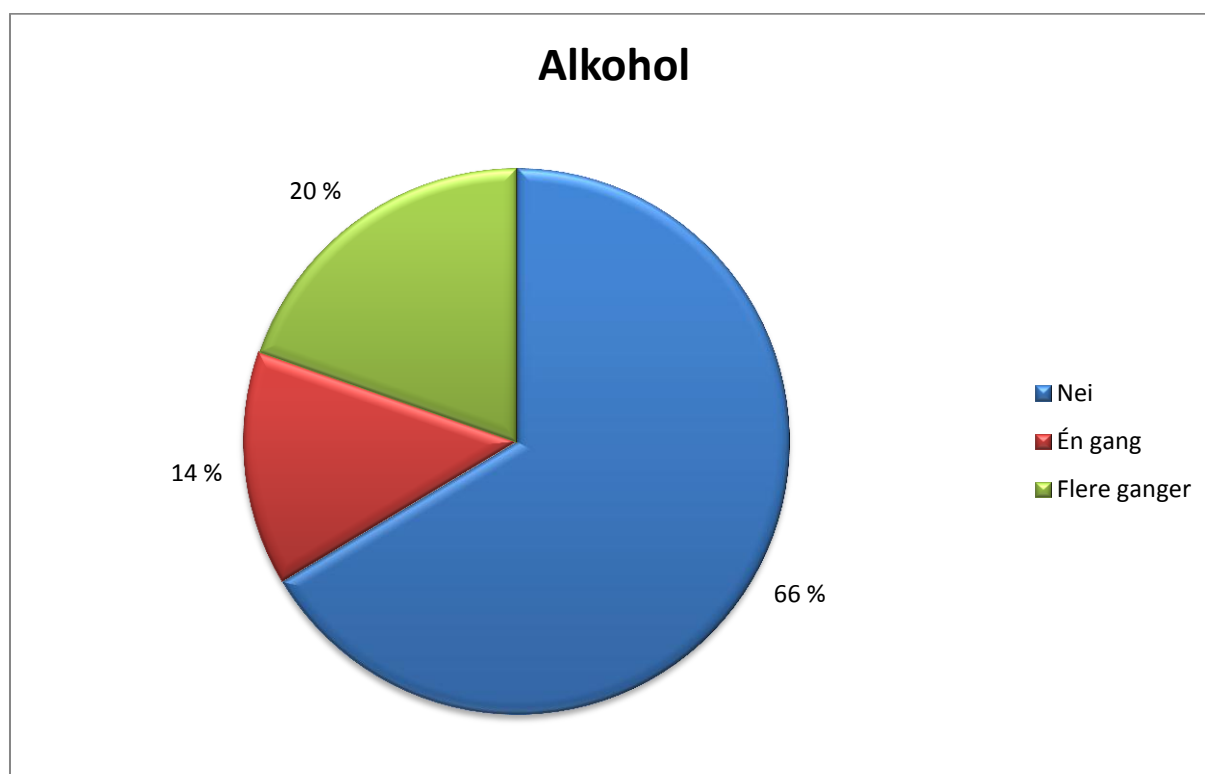
7 ALKOHOL

Alkohol er det vanligste rusmiddelet blant voksne i Norge. I følge denne undersøkelsen oppgir 80,6 % av elevene at de voksne hjemme bruker alkohol. Dette stemmer med nasjonale undersøkelser som sier at mellom 80 og 90 % av voksenbefolkningen i Norge bruker alkohol i større eller mindre grad. Andelen voksne som bruker alkohol har økt de siste par tiårene.

Alkohol er det vanligste rusmiddelet også for ungdom. Andelen ungdom som brukte alkohol økte opp gjennom 1990-tallet og nådde en topp rundt årtusenskiftet. De neste fem årene ble det registrert en nedgang, etterfulgt av en utflating fram til i dag. Denne undersøkelsen viser at andelen 15 åringer som har drukket alkohol igjen er synkende.

7.1 Drukket alkohol noen gang

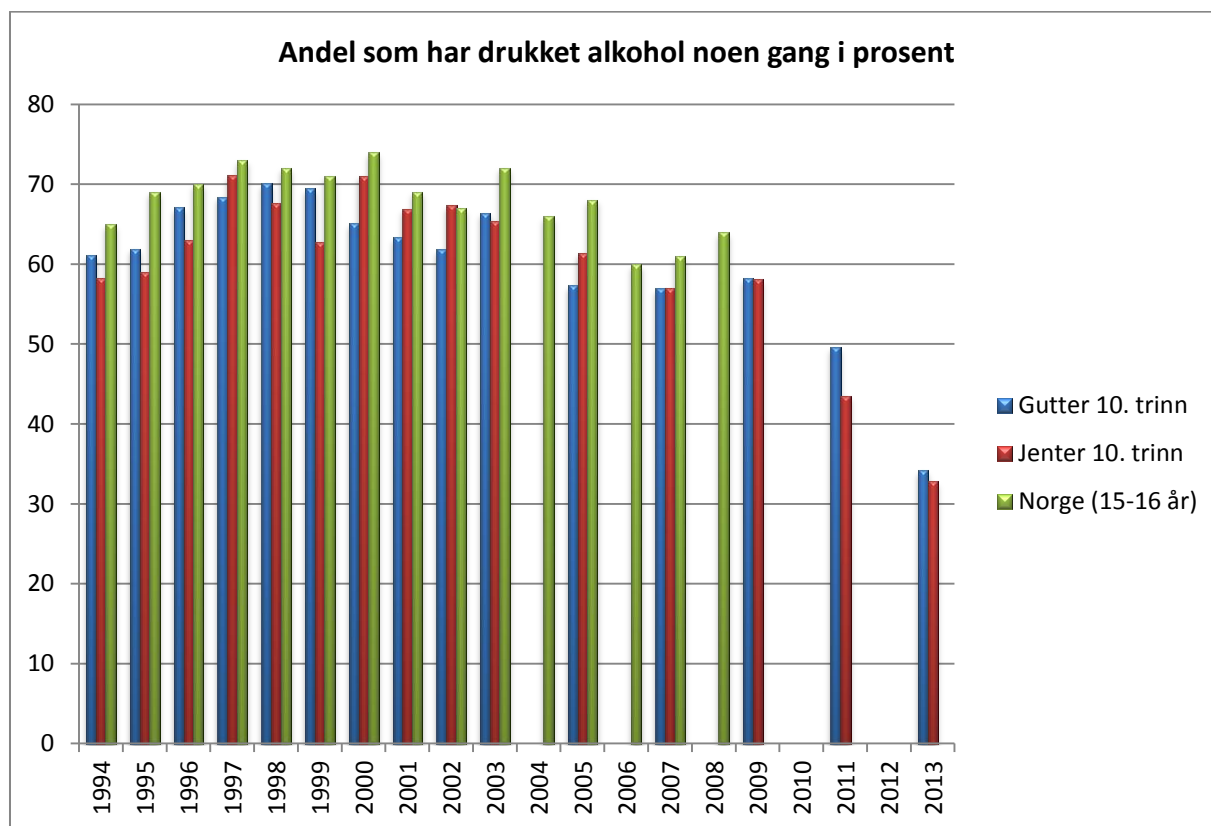
Drukket alkohol noen gang	Antall elever
Ja, én gang	118
Ja, flere ganger	167
Nei, ikke drukket	564
Totalt	849

Andelen 10. klassinger som har drukket alkohol har vært jevnt synkende de siste 10 årene. I forrige undersøkelse var andelen elever som ikke hadde drukket alkohol for første gang over 50 %. Denne reduksjonen fortsetter og andelen som ikke har drukket er nå 66 %.

Reduksjonen er størst blant guttene.

7.1.1 Drukke alkohol, Kristiansand og Norge over tid:

7.1.2 Sammenheng mellom foreldres bruk av alkohol og elevenes bruk.

Voksne alkohol	Drukke alkohol noen gang			
	En gang	Flere ganger	Ikke drukket	Totalt
Ja	102	143	433	678
Nei	16	24	123	163
Totalt	118	167	556	841

Andel unge som har drukket alkohol der de voksne bruker alkohol: 36 %.

Andel unge som har drukket alkohol der de voksne ikke bruker alkohol: 25 %.

Det har vært en reduksjon i andelen unge som har drukket i begge gruppene, fra henholdsvis 50 % og 30 % i forrige undersøkelse.

7.2 Får lov av foreldre til å drikke alkohol:

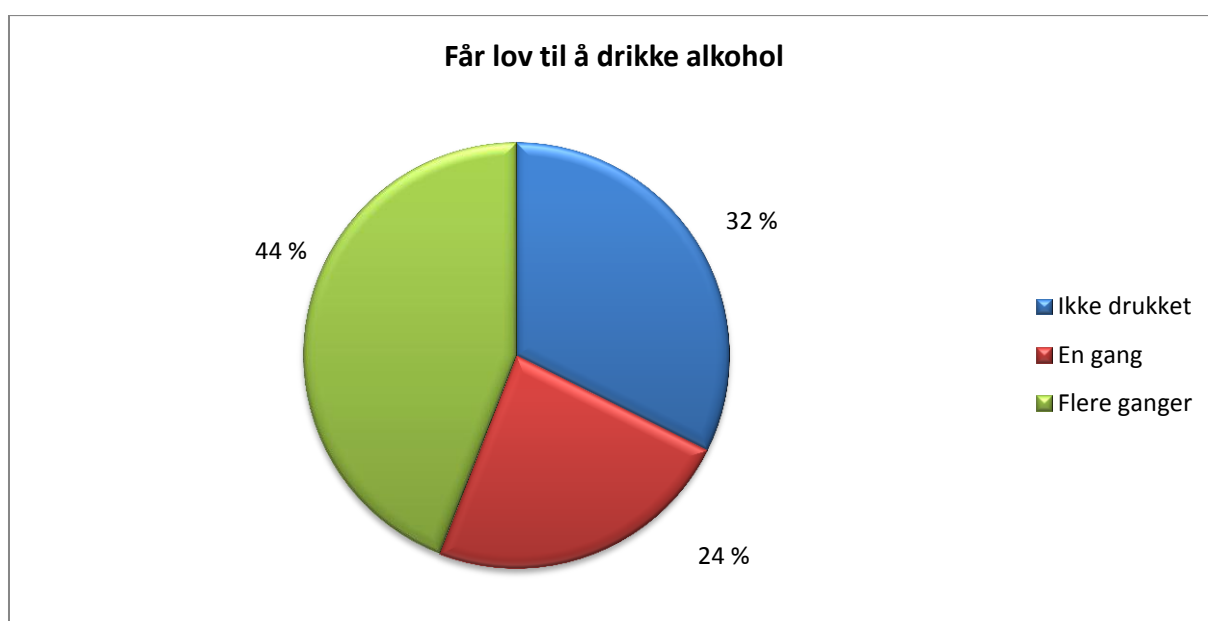
	Antall
Ja	34
Nei	690
Vet ikke	95
Totalt	819

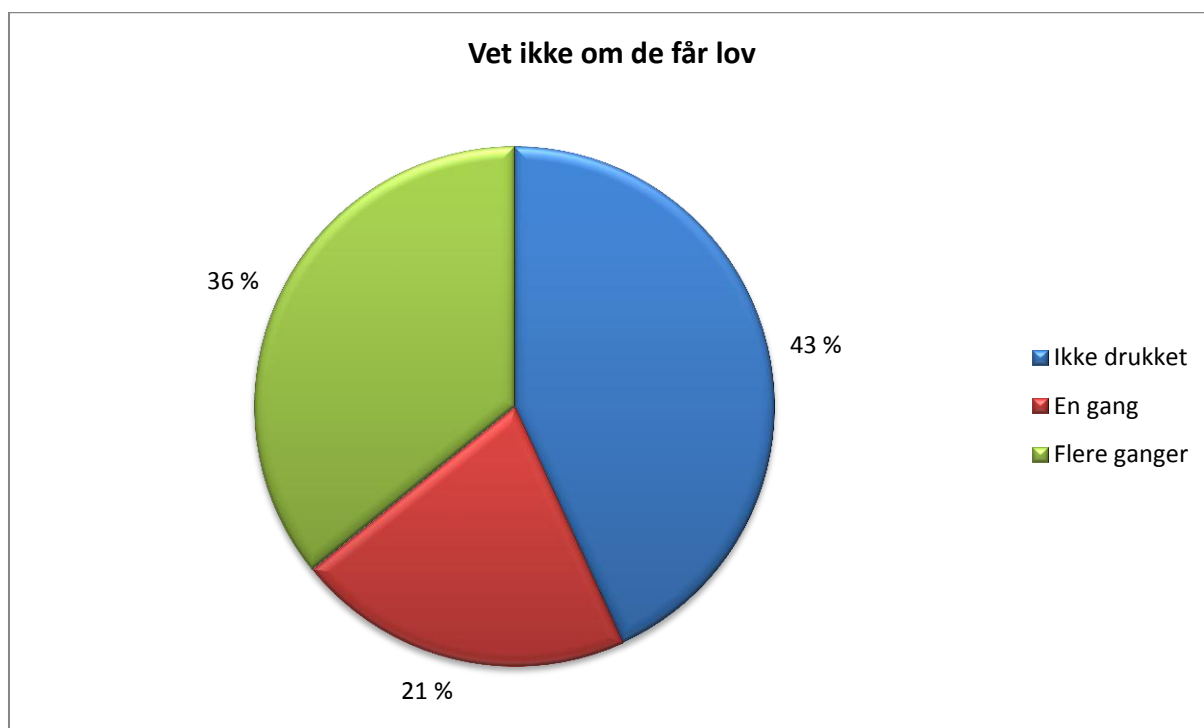
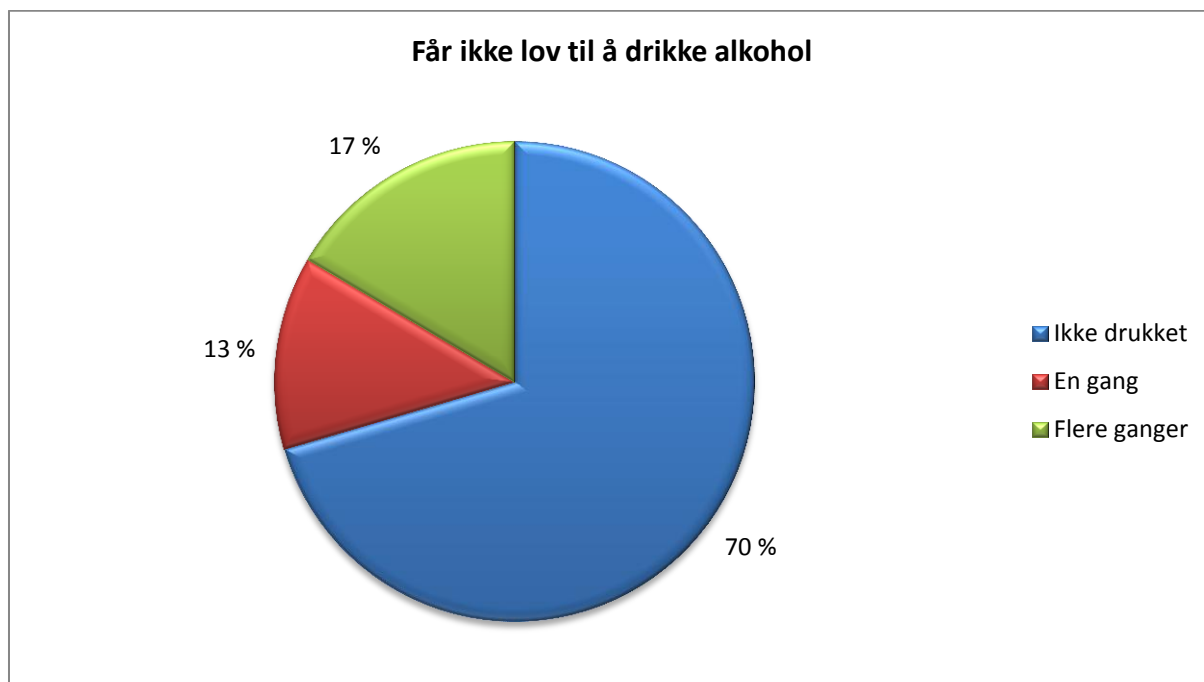

Andelen elever som oppgir å få lov av sine foreldre å drikke er den samme som i forrige undersøkelse (4 %). Andelen som ikke vet om de får lov har gått ned fra 14 % til 12 %. Dette tyder på at foreldre er blitt tydeligere i sin holdning overfor de unge.

7.2.1 Sammenheng mellom om elevene får lov til å drikke alkohol og deres bruk av alkohol.

Får lov av foresatte å drikke alkohol	Drukket alkohol noen gang			
	Ja, én gang	Ja, flere ganger	Har ikke drukket	Totalt
Ja	8	15	11	34
Nei	90	114	487	691
Vet ikke	20	34	41	95

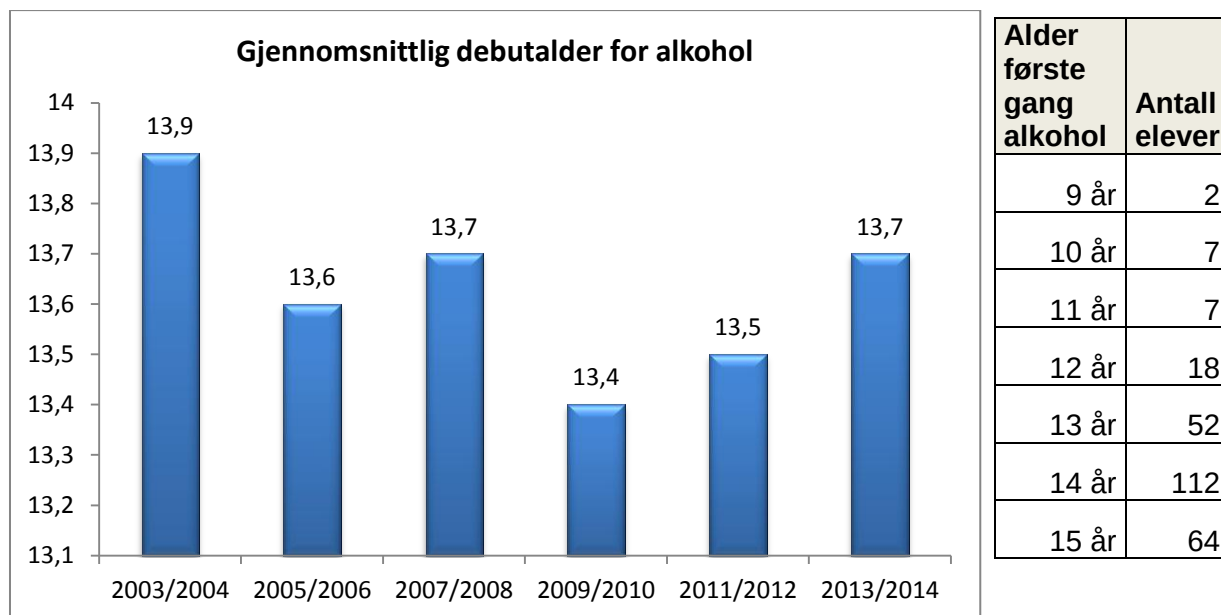
Det viser seg at når foreldre er tydelige på at ungdommene ikke får lov til å drikke, har dette en effekt i forhold til om ungdommene har drukket eller ikke. Det er minst drikking blant elevene som har fått beskjed hjemme om at de ikke får lov til å drikke.

Forskning viser også at foreldrenes egne alkoholvaner har mindre betydning for om de unge utvikler et problematisk drikkemønster enn det at foreldrene har strenge regler for ungdommenes alkoholbruk.

7.3 Debutalder alkohol:

Forskning viser at de som debuterer tidlig med alkohol som regel drikker oftere og mer ved hver drikkeanledning enn de som begynner senere.

Det må være et mål å hele tiden arbeide for å heve debutalderen knyttet til alkohol.

(Regnet ut fra dem som har drukket alkohol)

Gjennomsnitt debutalder alkohol er 13,7 år. Ved forrige undersøkelse var snittet 13,5 år. Debutalderen ligger nå nær gjennomsnittet for de siste årene som er 13,6

I nasjonal sammenheng har snittalderen for alkoholdebut for ungdom mellom 15 og 20 år gått noe opp i de senere år. Her i Kristiansand må vi vente til vi ser når de 15 åringene som ennå ikke har drukket eventuelt debuterer før en kan få sammenlignbare tall.

I og med at andelen som ennå ikke har drukket er atskillig høyere denne gang enn tidligere, kan man forvente at gjennomsnittlig debutalder for dette kullet når de er 18 år vil være noe høyere enn det er nå.

7.4 Debutsted alkohol:

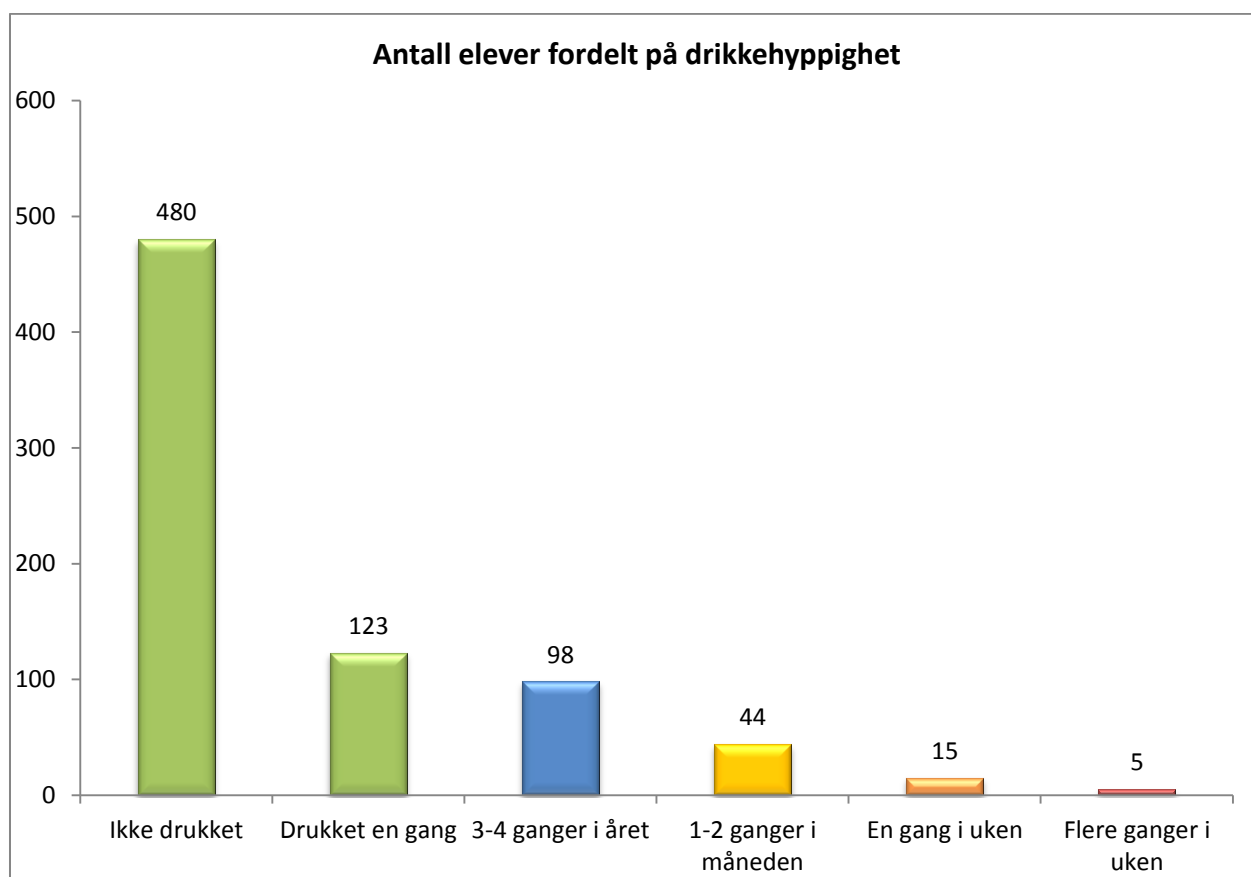
Hvor drakk du alkohol første gang	Antall elever
På skolen	1
Hjemme	53
I byen	17
Hjemme hos en i vennekretsen	140
Andre steder	68
Totalt	279

De fleste debuterer med alkohol i sitt eget nabolag og gjerne hjemme hos venner.

7.5 Drikkehyppighet alkohol:

En del av elevene som svarer nei på at de har drukket alkohol hopper gjerne over spørsmålene som følger på samme side, selv om et av svaralternativene er «Ikke drukket». Svarprosenten på disse spørsmålene vil derfor være noe lavere enn for resten av undersøkelsen.

Hvor ofte har du drukket alkohol	Antall elever
Ikke drukket	480
Drukke én gang	123
3-4 ganger i året	98
1-2 ganger i måneden	44
1 gang i uken	15
Flere ganger i uken	5
Totalt	765

(N: 765)

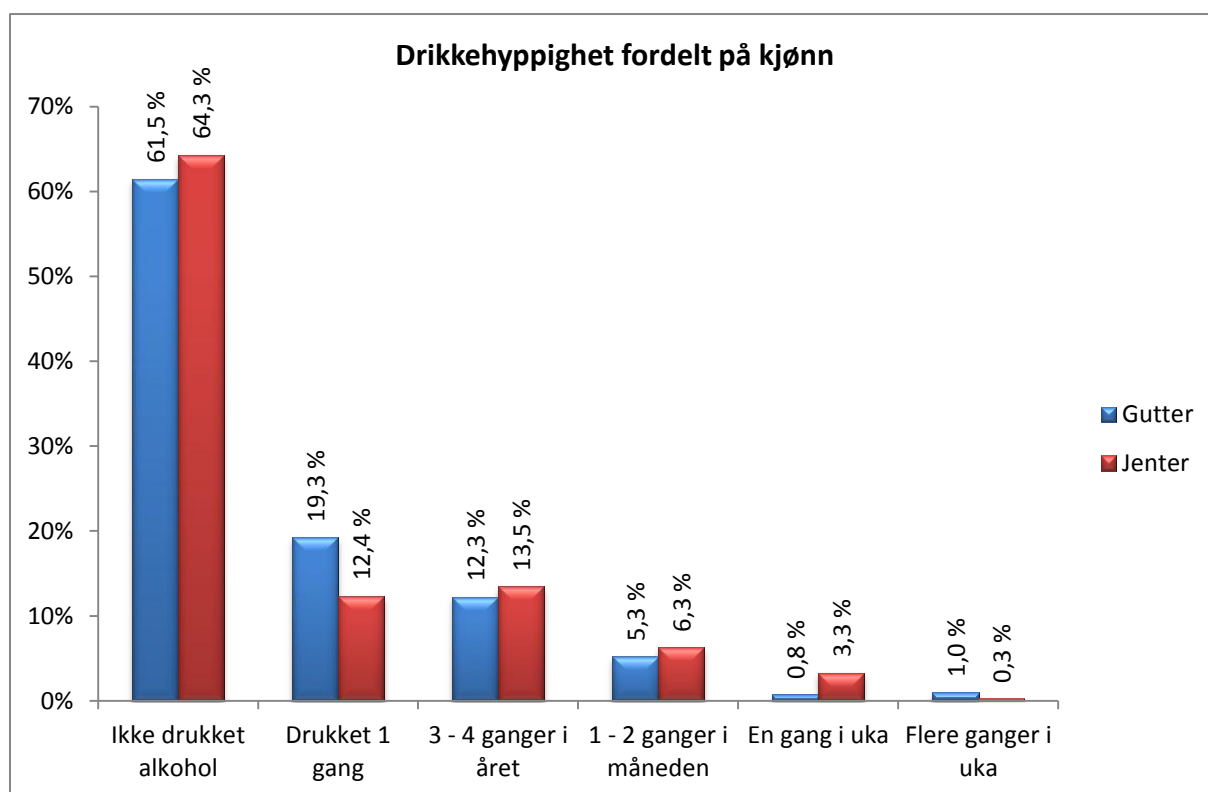
Sammenlignet med forrige undersøkelse er det også denne gang færre elever som oppgir å drikke én gang i uka eller oftere (20 mot 35 sist, i prosent av alle: 2,4 % mot 3,4 %).

Blant elevene som har debutert med alkohol er det nå 7,0 % som drikker en gang i uka eller oftere mot 7,3 % i forrige undersøkelse.

7.5.1 Drikkehyppighet fordelt på kjønn

Hvor ofte alkohol		Antall elever
Gutter	Ikke drukket alkohol	246
	Drukke 1 gang	77
	3-4 ganger i året	49
	1-2 ganger i måneden	21
	1 gang i uka	3
	Flere ganger i uka	4
Jenter	Ikke drukket alkohol	234
	Drukke 1 gang	45
	3-4 ganger i året	49
	1-2 ganger i måneden	23
	1 gang i uka	12
	Flere ganger i uka	1

(N:764)

Det er jevnt over færre jenter som drikker. Men blant de elevene som drikker hyppigst, er 13 jenter som drikker en gang i uka eller oftere, mens det er 7 gutter som oppgir dette. Altså drikker jentene som har debutert oftere enn guttene.

7.5.2 Antall alkoholenheter ved hver drikkeanledning

Antall alkoholenheter	Antall elever
1	38
2	14
3	19
4	12
5	6
6	14
7	3
8	3
9	5
10	18
11	2
12	6
13	2
14	1
15	3
16	4
18	1
19	1
20	3
Antall elever	155

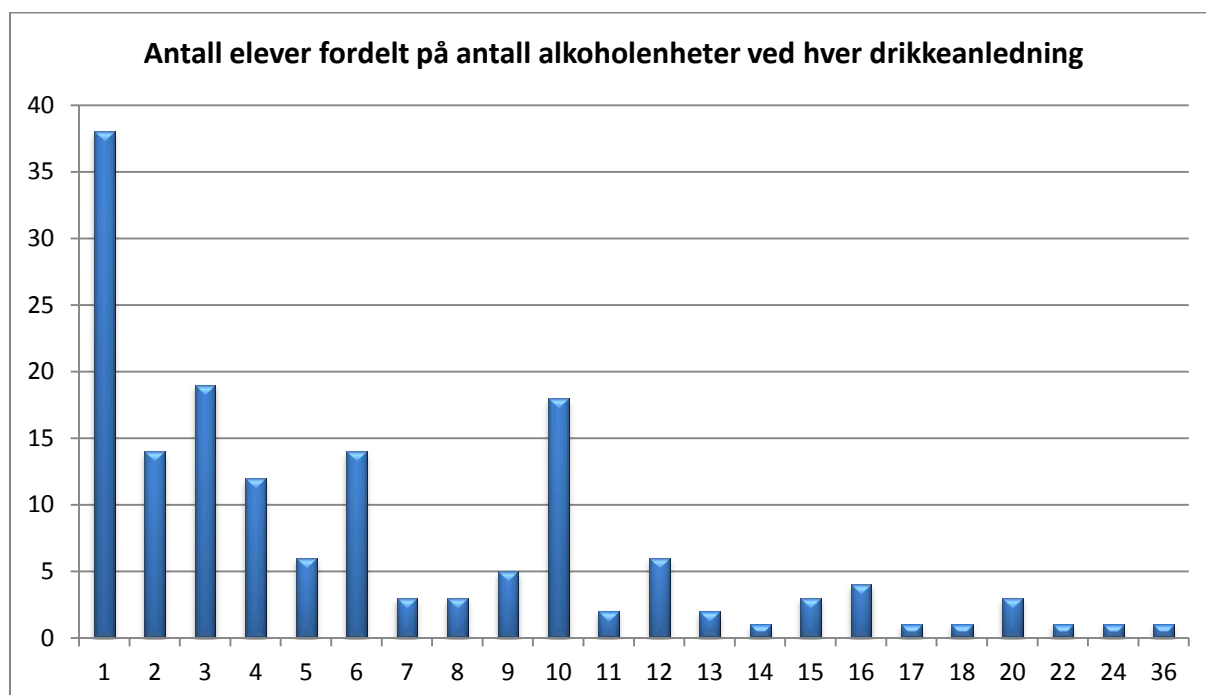
Blant de elevene som har drukket alkohol, har 38 bare drukket en alkoholenhet ved hver drikkeanledning.

103 elever oppgir å ha drukket mellom en og seks alkoholenheter når de har drukket. Dette gjelder altså det store flertallet av elevene som har drukket.

18 elever oppgir at de pleier å drikke 10 enheter.

55 elever drikker mellom 7 og 20 enheter hver gang de drikker

To tredeler av elevene drikker altså 6 enheter eller mindre. Dette samsvarer med gjennomsnittet for hver drikkeanledning som er 5,7 enheter.

Gjennomsnitt antall alkoholenheter ved hver drikkeanledning = 5,7 enheter.
Ved forrige undersøkelse var gjennomsnittet 5,1 enheter.

7.5.3 Debutalder for alkohol og drikkehyppighet

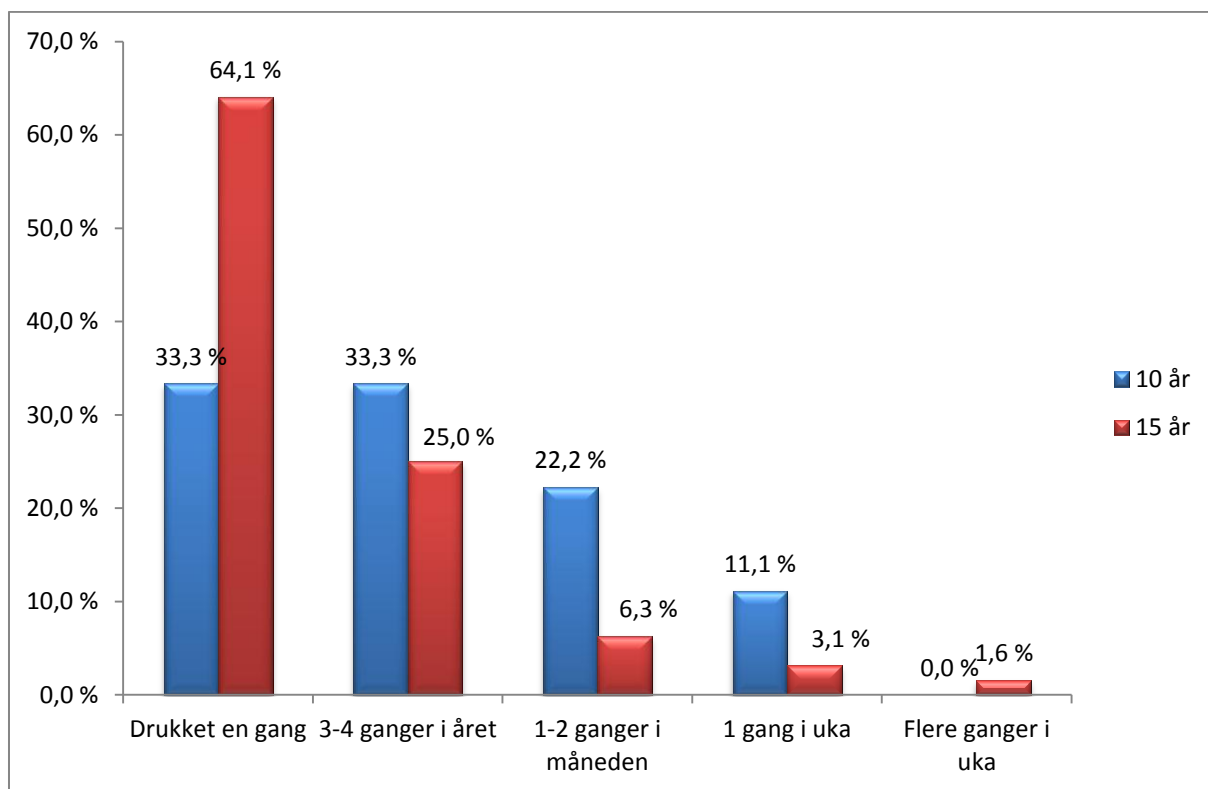
Alder første gang alkohol	Hvor ofte alkohol	Antall elever
9 år	3-4 ganger i året	1
	1 gang i uka	1
	Totalt	2
10 år	Drukket en gang	3
	3-4 ganger i året	2
	1-2 ganger i måneden	2
	Totalt	7
11 år	Drukket en gang	2
	1-2 ganger i måneden	2
	1 gang i uka	3
	Totalt	7
12 år	Drukket en gang	6
	3-4 ganger i året	7
	1-2 ganger i måneden	3
	1 gang i uka	2
	Totalt	18
13 år	Drukket en gang	16
	3-4 ganger i året	22
	1-2 ganger i måneden	9
	1 gang i uka	4
	Flere ganger i uka	1
	Totalt	52
14 år	Drukket en gang	42
	3-4 ganger i året	41
	1-2 ganger i måneden	21
	1 gang i uka	3
	Flere ganger i uka	2
	Totalt	109
15 år	Drukket en gang	41
	3-4 ganger i året	16
	1-2 ganger i måneden	4
	1 gang i uka	2
	Flere ganger i uka	1
	Totalt	64
16 år	Drukket en gang	1
	Totalt	1
Totalsum		260

(N: 260)

Vi ser at elevene som har debutert tidlig drikker oftere enn de elevene som har debutert senere. Rundt 80 % av de som ventet med å drikke til de ble 14 eller 15 år, har drukket kun en eller noen få ganger.

7.5.4 Drikkehyppighet ved debutalder 10 og 15 år

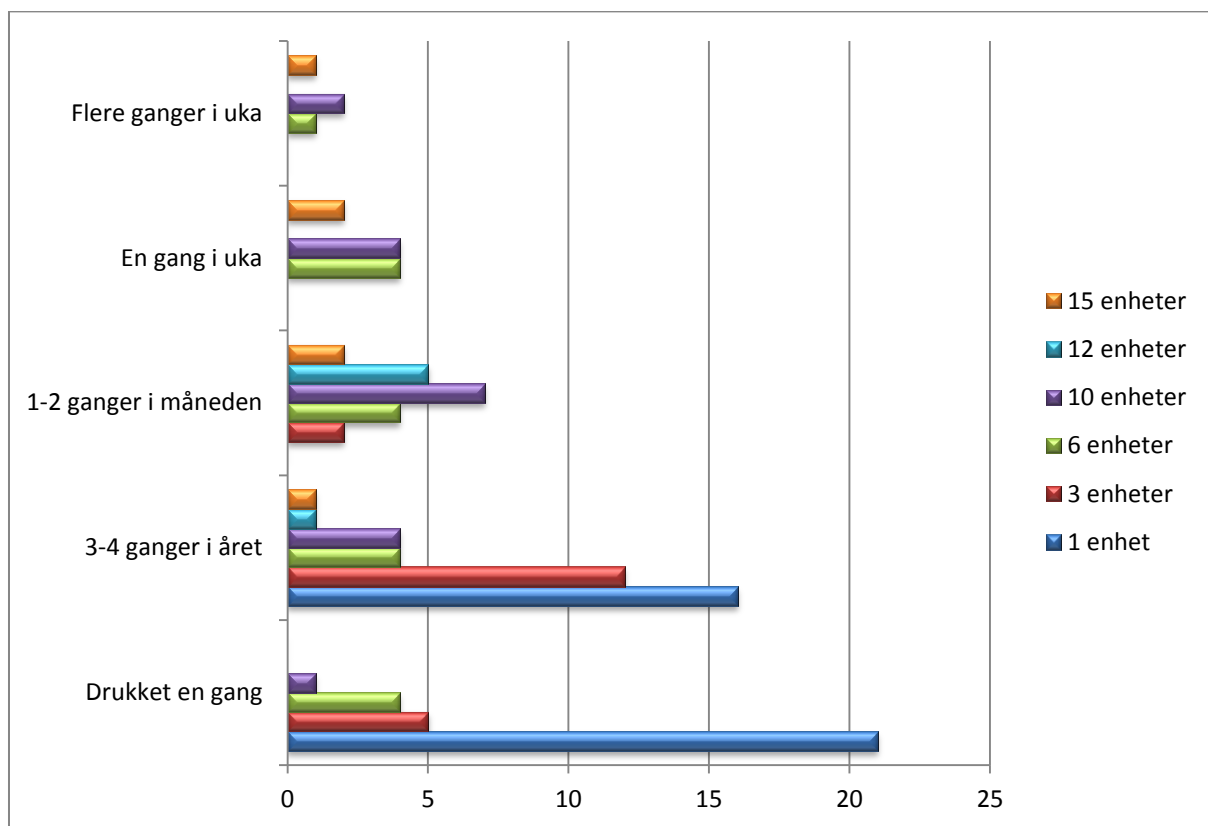
Alder	Hvor ofte alkohol	Antall elever
10 år	Drukket 1 gang	3
	3-4 ganger i året	3
	1-2 ganger i måneden	2
	1 gang i uka	1
	Flere ganger i uka	0
	Totalt	9
15 år	Drukket 1 gang	41
	3-4 ganger i året	16
	1-2 ganger i måneden	4
	1 gang i uka	2
	Flere ganger i uka	1
	Totalt	64

Andelen elever som drikker en gang i uka eller oftere er større blant de elevene som debuterte med alkohol som tiåringer enn blant de som debuterte som femtenåringer. Det dreier seg likevel om et lite antall elever.

64 % av elevene som har debutert som femtenåringer har drukket alkohol kun en gang.

7.5.5 Sammenheng antall enheter ved hver drikkeanledning og drikkehyppighet.

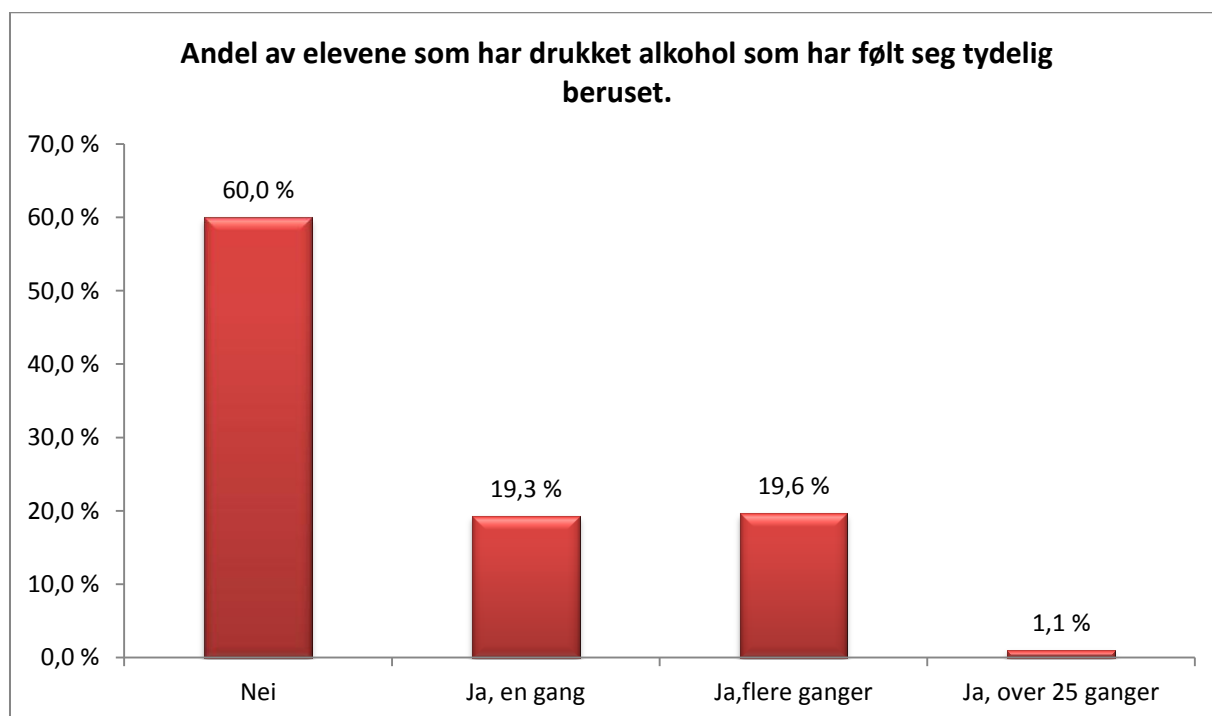
68 % av de som kun har drukket en gang, drakk en enhet ved denne anledningen. Blant elevene som oppgir å ha drukket 3 – 4 ganger, har rundt 42 % også bare drukket en enhet ved hver anledning. 8 av 10 i denne gruppen drikker 6 enheter eller mindre.

Blant elevene som har drukket flere ganger, er det mest vanlig å drikke fra 6 til 12 enheter.

7.6 Tydelig beruset

Tydelig beruset	Antall elever
Nei	611
Én gang	55
Flere ganger	56
Over 25 ganger	3
Totalt	725

Antall elever som har følt seg tydelig beruset har gått kraftig ned. Dette har sammenheng med at færre elever har drukket alkohol i det hele tatt. Forholdet mellom de som har følt seg beruset én gang og flere ganger er det samme (cirka halvparten i hver gruppe)

60 % av elevene som oppgir å ha drukket har aldri følt seg tydelig beruset, 1 % (det vil si 3 elever) har følt seg tydelig beruset mer enn 25 ganger.

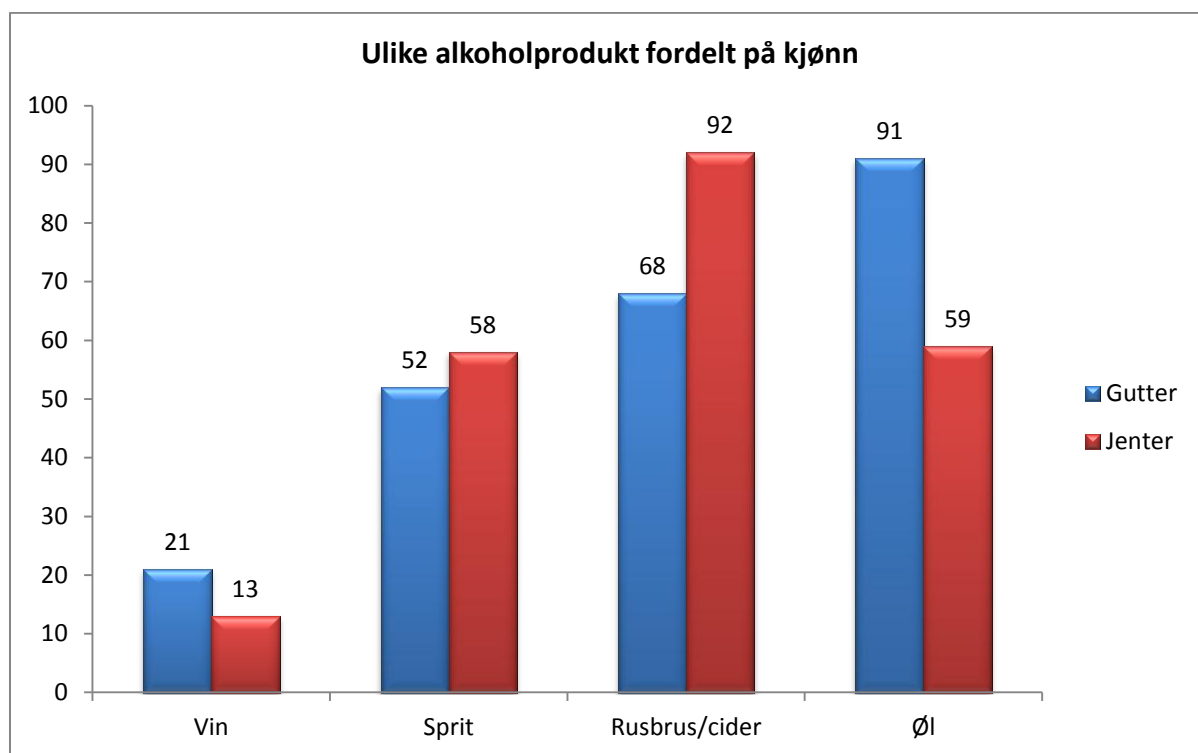
7.6.1 Sammenheng mellom drikkeshyppighet og antall ganger beruset

Hvor ofte alkohol	Tydelig beruset				
	Nei	Ja, én gang	Ja, flere ganger	Ja, over 25 ganger	Totalt
Drukke én gang	105	16	0	0	121
3 -4 ganger i året	58	22	16	0	96
1 - 2 ganger i måneden	5	14	25	0	44
1 gang i uka	1	1	13	0	15
Flere ganger i uka	0	0	2	3	5
Totalsum	169	53	56	3	281

De fleste som har drukket en gang opplyser at de ikke har kjent seg tydelig beruset. Dette har blant annet sammenheng med at disse elevene i snitt har inntatt få alkoholenheter. Blant elevene som drikker oftere er det en langt høyere andel som har følt seg tydelig beruset. De tre elevene som har følt seg tydelig beruset over 25 ganger drikker også oftest av alle.

7.7 Antall gutter og jenter som har prøvd ulike alkoholprodukt.

	Gutter	Jenter	Totalt
Vin	21	13	34
Sprit	52	58	110
Rusbrus, sider	68	92	160
Øl	91	59	150

Etter at rusbrus ble introdusert i dagligvarehandelen i 2001, ble det raskt et av de foretrukne alkoholproduktene hos ungdom i 15 års alderen, spesielt blant jentene. Hos guttene er det fremdeles mer populært å drikke øl. Det ser likevel ut til at rusbrusen taper noe terreng blant ungdommene, slik det også var i forrige undersøkelse.

Det er flest gutter som drikker vin, mens sprit er jevnt fordelt mellom kjønnene.

7.8 Vet de voksne at du drikker alkohol

Vet de voksne at du drikker alkohol	Antall
Ja, de vet at jeg har drukket	145
Nei, de vet ikke at jeg har drukket	94
Jeg vet ikke om de vet det	41
Totalt	280

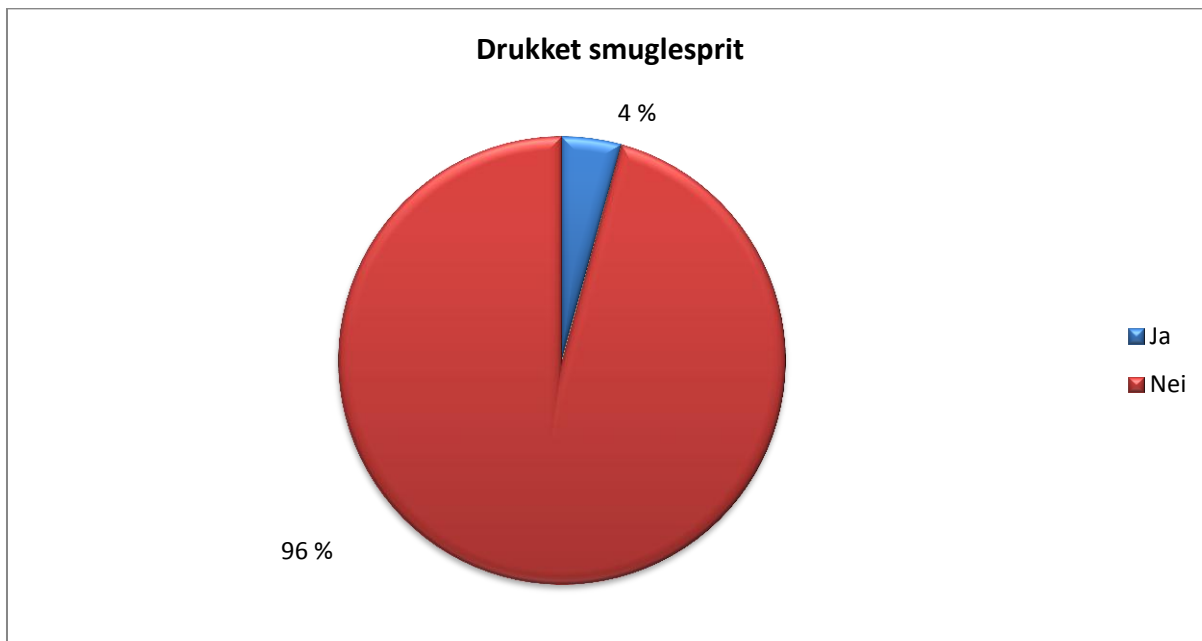
Sammenlignet med forrige undersøkelse er det en endring her, en større andel enn tidligere sier at foreldrene vet at de har drukket (52 % mot 47 % i forrige undersøkelse). Det ser dermed ut til at det er mer åpenhet rundt elevenes alkoholbruk.

Andelen som er usikre på om foreldrene vet at de har drukket har gått noe ned (fra 18 % til 15 %). Det er likevel mange som ikke vet om foreldrene vet.

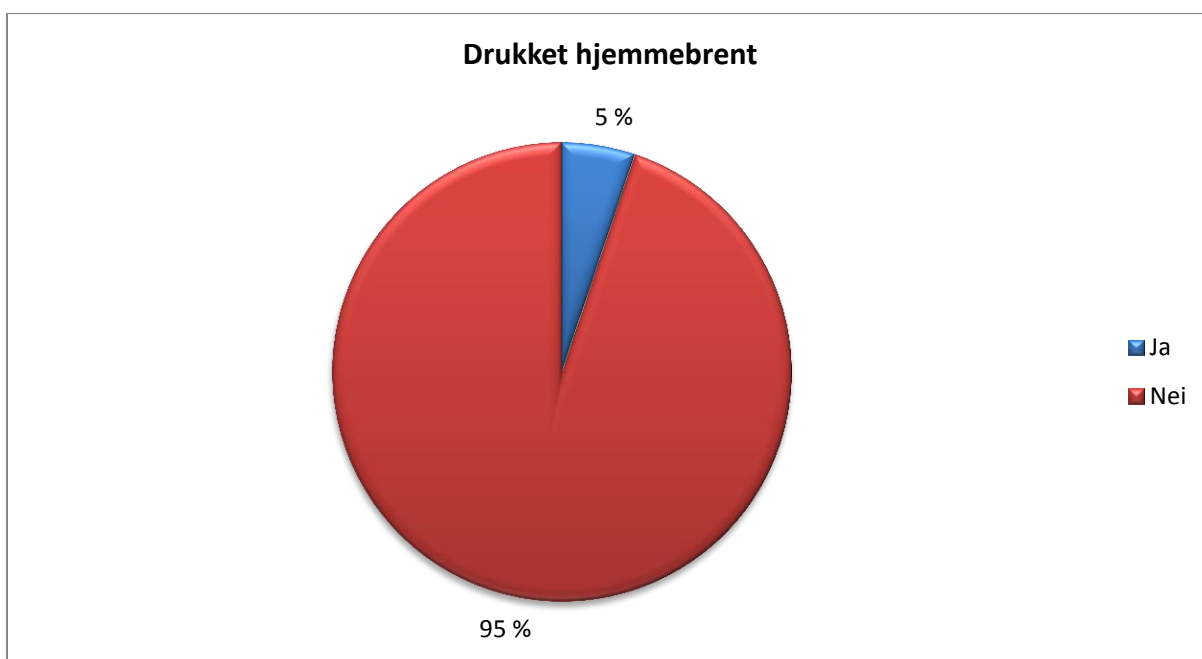
At foreldrene er tydelige på hva de ser av elevenes atferd og at de er tydelige på sine holdninger til for eksempel alkoholbruk blant ungdom, er med på å skape større trygghet. Dette vil kunne motvirke en negativ utvikling i forhold til elevenes rusbruk.

7.9 Bruk av illegal alkohol

Det er et fåtall av elevene som har drukket smuglersprit og hjemmebrent. Andelen som har drukket smuglersprit er helt identisk med forrige undersøkelse, mens andelen som har drukket hjemmebrent har gått ned fra 7 % til 5 %.

N=724

N=718

Det er altså 31 elever som har oppgitt å ha drukket smuglersprit, litt over halvparten av disse har også drukket hjemmebrent. 35 elever oppgir å ha drukket hjemmebrent, halvparten av disse har også drukket smuglersprit.

110 elever oppgir at de har drukket sprit, de fleste av disse har altså drukket sprit som er "lovlig ervervet".

7.10 Hvem drikker du sammen med

Hvem drikker du sammen med	Antall
Alene	23
Venner	216
Søsken	21
Foreldre/foresatte	20
Andre voksne	19

Ikke uventet drikker de fleste sammen med sine venner. Det at noen opplyser at de drikker alene er bekymringsfullt, uten at vi vet grunnen til at de drikker alene.

Antallet som oppgir at de drikker sammen med foreldre eller foresatte er vesentlig lavere nå enn i forrige undersøkelse, selv om det også er færre elever som drikker. Dette er ut i fra et forebyggingsperspektiv bra, da det å drikke sammen med ungdommene gir feil signaler. Flere undersøkelser viser at ungdom som får alkohol hjemme drikker oftere og mer ved hver anledning enn andre ungdommer.

7.11 Hvordan får du tak i alkohol

Hvordan får du tak i alkohol	Antall
Får av foreldre	25
Får av søsken	26
Får av venner	127
Andre kjøper for meg	108
Kjøper selv i butikk	14
Tar hjemme	60
Lager selv	1
Stjeler i butikk	6

De fleste elevene som drikker alkohol, får av sine venner eller får eldre venner til å kjøpe for seg. Det er et fåtall som opplyser at de får kjøpt selv i butikk. Andelen av elever som oppgir dette er redusert i forhold til forrige undersøkelse. Dette kan tyde på at utsalgssteder for alkohol er blitt strengere i forhold til aldersgrensene.

Som det alltid har vært, er det en forholdsvis stor gruppe som forsyner seg av foreldrenes alkohollager. Samtidig er det også en del elever som oppgir at de får alkohol av sine foreldre. Dette fører som nevnt tidligere ofte til at ungdommene drikker mer enn sine jevnaldrende.

8 CANNABIS

Cannabis er det vanligste rusmiddelet av de illegale stoffene. SIRUS rapporterer at andelen ungdommer mellom 15 og 20 år som har oppgitt å ha brukt cannabis noen gang, økte fra første halvdel av 1990-tallet og fram til årtusenskiftet. Etter dette har SIRUS registrert en kraftig tilbakegang for bruken av cannabis, fra ca. 18 % i 2000 til 11 % i 2007 på landsbasis.

Rusvaneundersøkelsen blant ungdom i Kristiansand har vist den samme utviklingen. Ved undersøkelsen i 2009/2010 var andelen ungdom som oppga å ha prøvd cannabis 9,8 %. Vi registrerte en reduksjon i forrige undersøkelse, fra 91 elever til 66, tilsvarende 6,4 %. I år har andelen sunket til 5 %, og er dermed det laveste noen gang.

Debutalder på alkohol blant de som bruker cannabis er 12,9 år, dette er litt høyere enn ved forrige undersøkelse. For kullet som helhet er debutalderen på alkohol 13,7 år, dette er også høyere enn ved forrige undersøkelse. Blant de elevene som oppgir at de debuterte med alkohol da de var 15 år, er det bare tre som har prøvd cannabis.

Å arbeide for å heve debutalderen for alkohol ser dermed ut til å ha mye for seg.

Det er også en sterk sammenheng mellom bruk av tobakk og cannabisbruk.

8.1 Antall elever som har prøvd cannabis

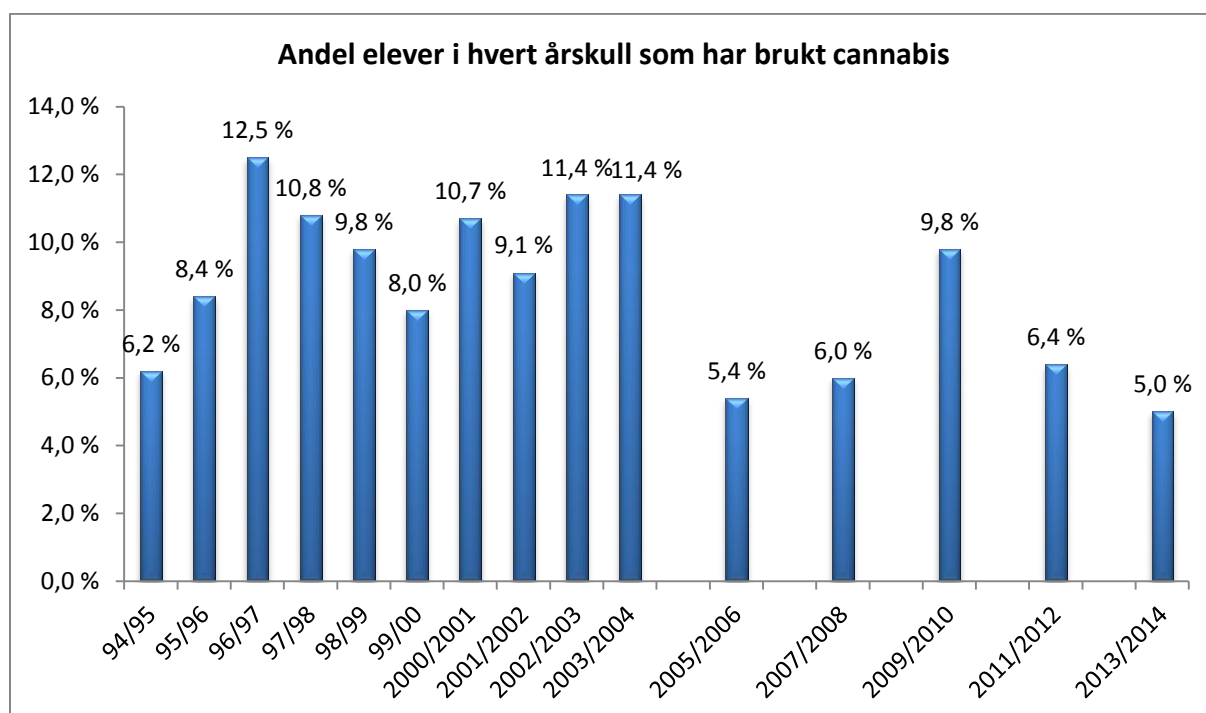
Prøvd cannabis	Antall elever
Gutter	24
Jenter	18
Totalt	42

5 % av alle elevene har prøvd cannabis. I 2011/2012 var det 6,4 % av elevene som hadde prøvd cannabis.

Blant guttene er det nå 5,3 % mot 8 % i forrige undersøkelse og for jentene er tallet 4,5 % mot 5 % forrige gang.

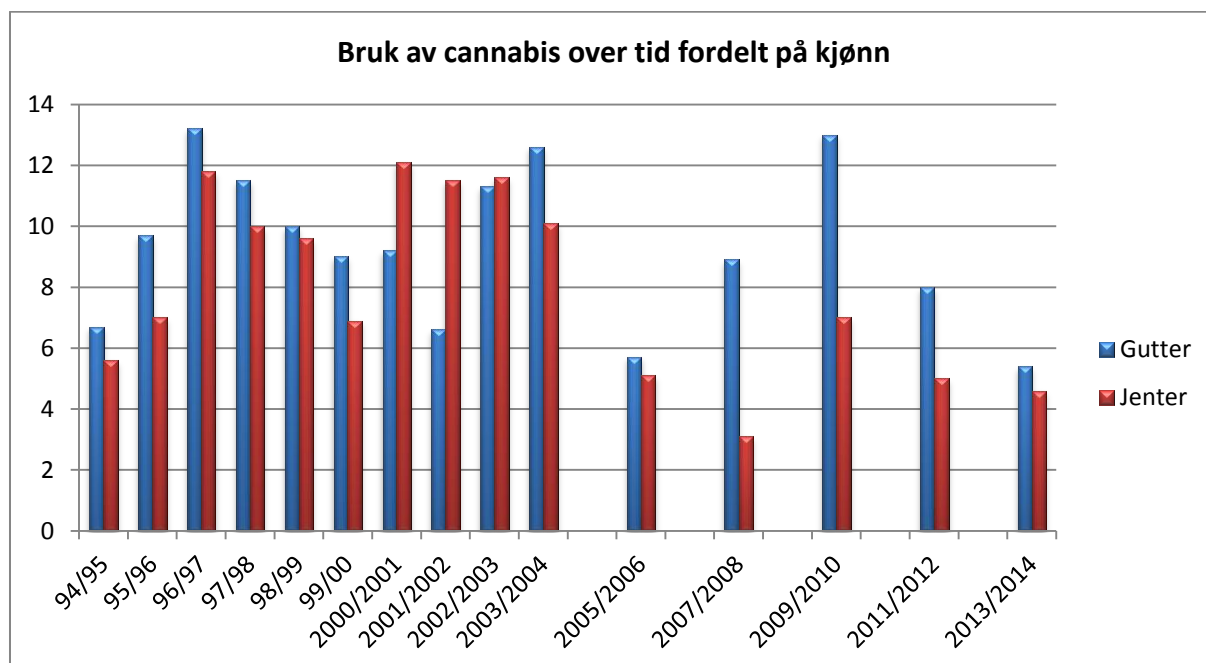
Kjønn	Antall ganger	Antall elever	Andel av gruppe
Gutter	Én gang	10	5,3 %
	Under 5 ganger	8	
	5 - 20 ganger	4	
	Over 20 ganger	2	
Antall gutter		24	
Jenter	Én gang	7	4,5 %
	Under 5 ganger	3	
	5 - 20 ganger	5	
	Over 20 ganger	3	
Antall jenter		18	
Totalt		42	

8.1.1 Bruk av cannabis over tid

Bruken av cannabis er denne gang på det laveste nivået vi noen gang har målt.

8.1.2 Cannabisbruk registrert over tid 1994 – 2012 i prosent fordelt på kjønn

Reduksjonen i bruk er 2,7 % for guttene og 0,5 % for jentene sett i forhold til forrige undersøkelse.

8.1.3 Snittverdi over tid 1994 – 2013

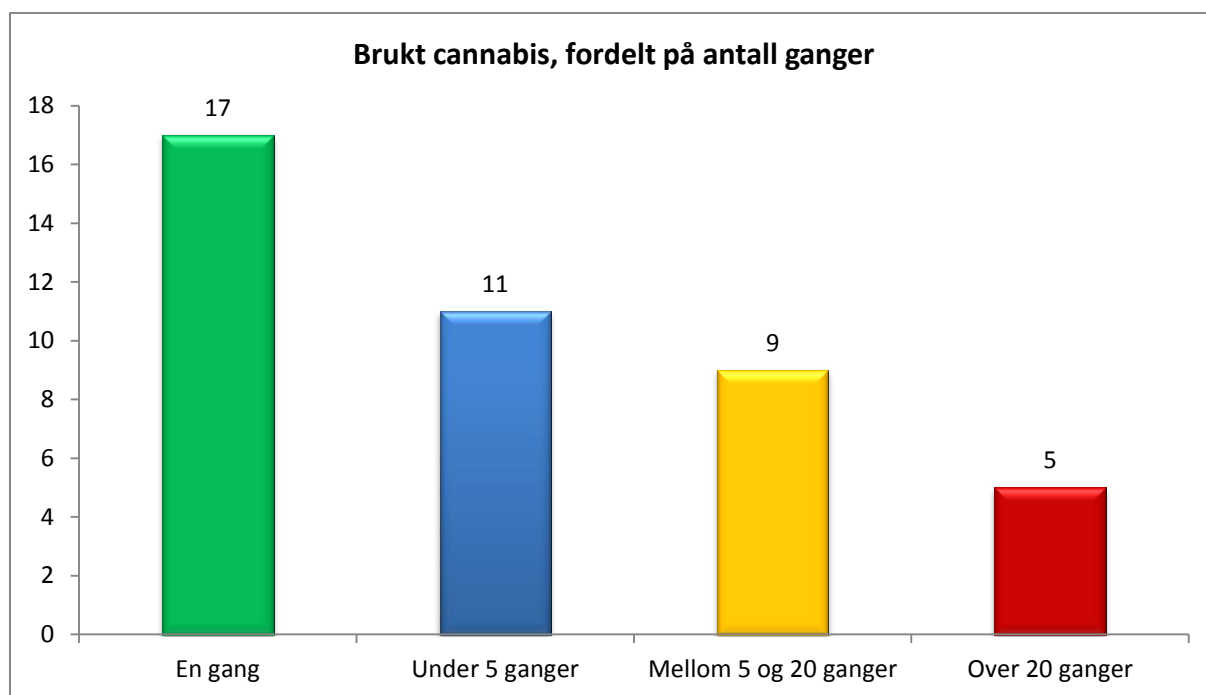
Gutter	9,4 %
Jenter	8,1 %
Samlet	8,7 %

Andelen elever som rapporterer at de har brukt cannabis denne gang (5 %) er godt under det som har vært gjennomsnittet for femtenåringer de siste 20 årene.

8.1.4 Prøvd cannabis/antall ganger

Antall ganger prøvd cannabis	Antall elever
En gang	17
Under 5 ganger	11
5 – 20 ganger	9
Over 20 ganger	5

17 av de 42 elevene som oppgir å ha prøvd cannabis, har prøvd én gang. En tredjedel har bruk cannabis 5 ganger eller oftere.

(N: 42)

8.1.5 Antall ganger prøvd cannabis fordelt på kjønn

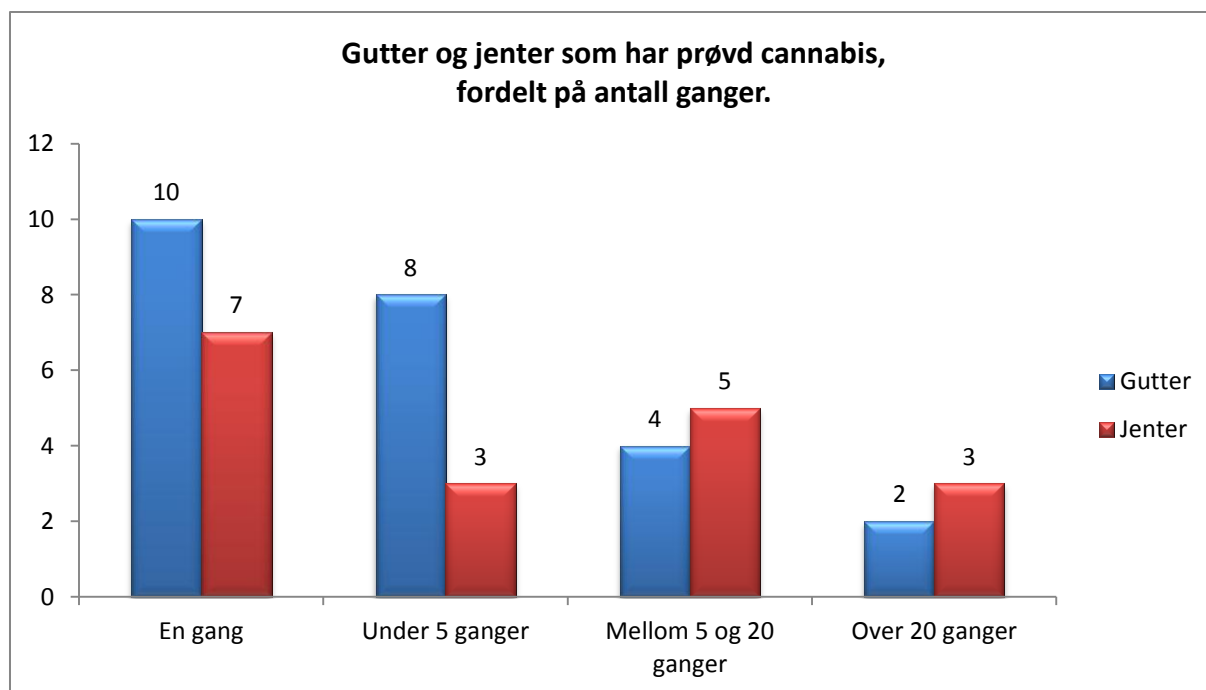
Kjønn	Prøvd cannabis					
	Nei	Én gang	Under 5 ganger	5 - 20 ganger	Over 20 ganger	Totalt
Gutter	419	10	8	4	2	443
Jenter	371	7	3	5	3	389
Totalt	790	17	11	9	5	832

Prøvd cannabis	Gutter	Jenter	Totalt	I prosent
Én gang	10	7	17	2,0 %
Under 5 ganger	8	3	11	1,3 %
5 - 20 ganger	4	5	9	1,1 %
Over 20 ganger	2	3	5	0,6 %
Totalt	24	18	42	5,0 %

Prosenttallene viser hvor stor andel av alle elevene i undersøkelsen som har bruk cannabis et visst antall ganger.

40 % av elevene som har prøvd cannabis har kun prøvd en gang, totalt har to tredjedeler (66,7 %) brukt cannabis under 5 ganger.

1,7 % av alle i undersøkelsen (dvs. 14 elever) har brukt cannabis over 5 ganger, og 5 av disse har brukt det over 20 ganger.

8.2 Debutalder cannabis

Alder første gang cannabis	Antall elever
12 år	3
13 år	6
14 år	15
15 år	12
16 år	1
Totalt	37

5 av elevene som har svart positivt på at de har brukt cannabis har ikke svart på hvor gamle de var første gang. Snittalder for debut er 14,1 år, som er nøyaktig det samme som ved forrige undersøkelse.

De fleste debuterer med cannabis i fjortenårs alderen eller senere.

8.3 Cannabis siste gang

Når cannabis sist	Antall elever
Under en uke siden	7
I løpet av den siste måneden	6
Mer enn en måned siden	26
Totalt	39

To av tre som har prøvd cannabis gjorde det for mer enn en måned siden, disse er ofte de samme som har prøvd kun en gang. Det kan tyde på at en del ungdom tester ut cannabis for så å la det være med det.

8.4 Hvor cannabis første gang

Hvor cannabis første gang	Antall elever	Prosent av cannabisbrukerne
På skolen	1	2,5 %
Der jeg bor	3	7,5 %
I byen	10	25,0 %
Hjemme hos en i vennekretsen	10	25,0 %
Andre steder	16	40,0 %
Totalt	40	

De fleste prøver cannabis hjemme hos en i vennekretsen eller «andre steder». Andre steder vil også kunne bety private boliger, men da hos mer perifere bekjente.

9 ANDRE ULOVLIGE RUSMIDLER

Vi har fått 45 svar på bruk av andre ulovlige rusmidler fordelt på 21 elever, 11 gutter og 10 jenter. Det vil si at 2,5 % av elevene rapporterer om bruk av disse stoffene, 2,4 % av guttene og 2,5 % av jentene. I snitt rapporterer disse elevene om bruk av to ulike rusmidler, men bruken fordeler seg ulikt. 11 elever har brukt ett av disse stoffene, 9 har brukt mellom to og fire ulike stoffer, mens én elev rapporterer om bruk av 6 ulike rusmidler.

9.1 Amfetamin

Bruk av Amfetamin	Antall elever
Gutter	4
Jenter	4
Totalt	8

9.2 Ecstasy

Bruk av Ecstasy	Antall elever
Gutter	2
Jenter	4
Totalt	6

9.3 GHB

Bruk av GHB	Antall elever
Gutter	0
Jenter	0
Totalt	0

9.4 Kokain

Bruk av kokain	Antall elever
Gutter	2
Jenter	4
Totalt	6

9.5 Sniffing

Bruk av sniffing	Antall elever
Gutter	3
Jenter	3
Totalt	6

9.6 Spice

Bruk av spice	Antall elever
Gutter	0
Jenter	1
Totalt	1

9.7 LSD

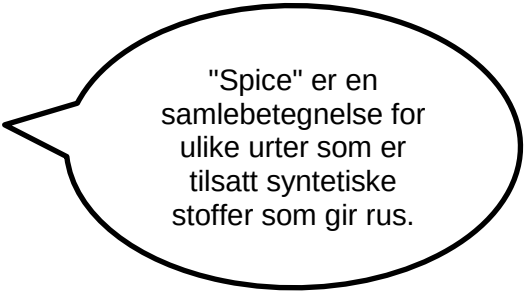
Bruk av LSD	Antall elever
Gutter	3
Jenter	2
Totalt	5

Vi ser økning i bruken av amfetamin (8 mot 3 sist) og ecstasy (6 mot 4 sist). Det ble ikke rapportert om bruk av kokain, LSD og fleinsopp forrige gang. Det kan likevel ha blitt rapportert under "andre stoffer". Elevene som har rapportert på bruk av "andre stoffer" har vært mer spesifikke denne gang.

Det er ikke rapportert om noe bruk av GHB denne gang.

Det er også en kraftig nedgang i forhold til sniffing, spice og bruk av piller for å få rus.

De fleste av disse elevene rapporterer om bruk av flere ulike stoffer.

"Spice" er en samlebetegnelse for ulike urter som er tilsatt syntetiske stoffer som gir rus.

9.8 Fleinsopp

Bruk av fleinsopp	Antall elever
Gutter	2
Jenter	2
Totalt	4

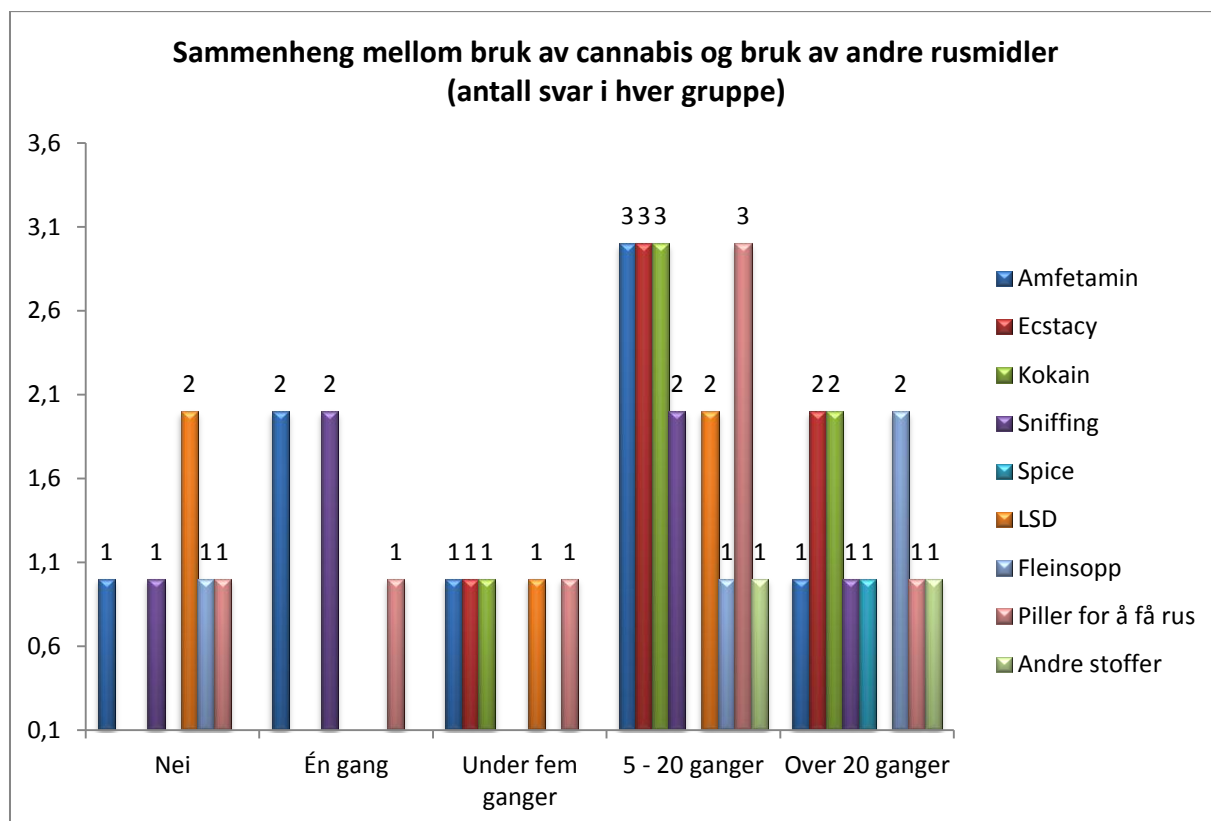
9.9 Piller for å få rus

Bruk av piller for å få rus	Antall elever
Gutter	1
Jenter	6
Totalt	7

9.10 Andre stoffer

Bruk av andre stoffer	Antall elever
Gutter	1
Jenter	1
Totalt	2

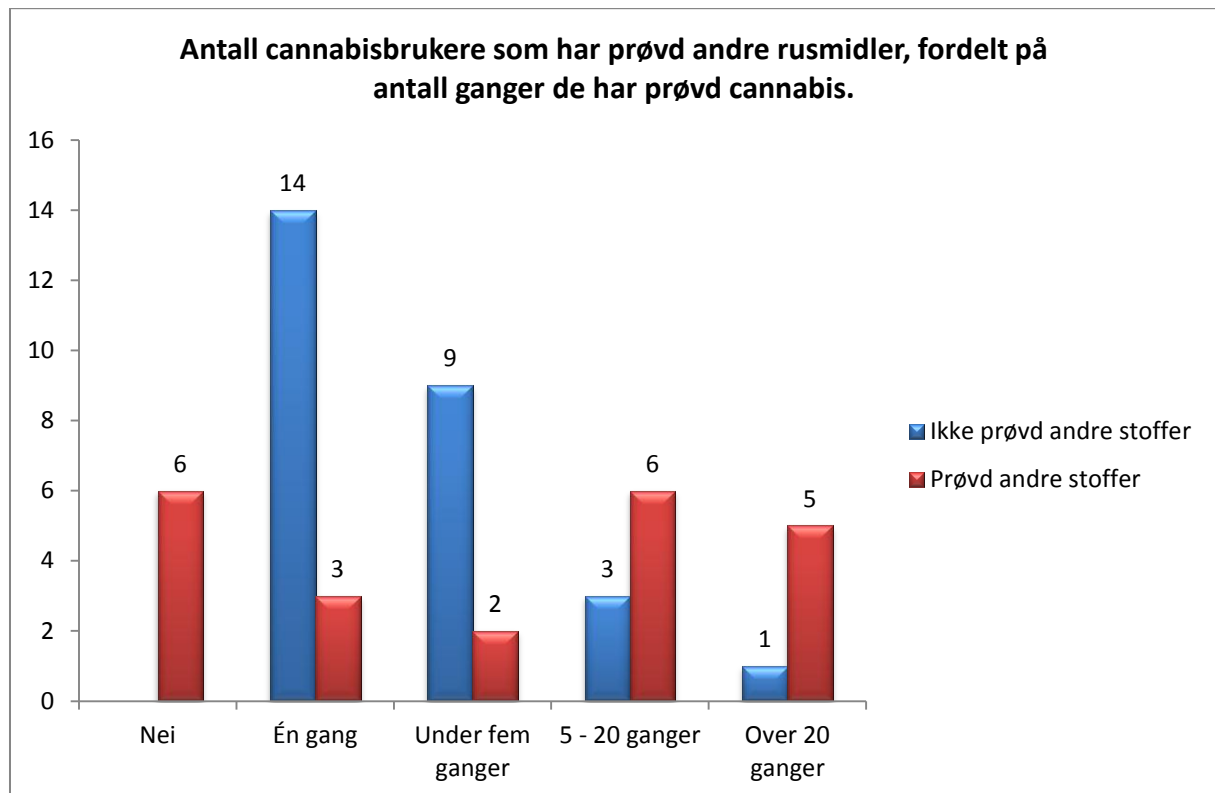
9.11 Sammenheng mellom bruk av cannabis og bruk av andre rusmidler

Blant elevene som ikke har brukt cannabis er det seks elever som har prøvd ulike ulovlige rusmidler. Tre av disse har prøvd hallusinogene stoffer (LSD og fleinsopp), resten har prøvd amfetamin, sniffing og piller.

Blant de 28 elevene som har prøvd cannabis én eller under fem ganger, er det 10 svar på bruk av andre rusmidler fordelt på fem elever.

I gruppen som har brukt cannabis over 5 og over 20 ganger, har 10 av 14 prøvd et annet rusmiddel. I gjennomsnitt har disse prøvd to ulike rusmidler.

I dette diagrammet har vi ikke tatt med de elevene som ikke har prøvd cannabis og heller ikke har prøvd andre stoffer, da det er 784 elever.

Vi ser her at utprøving av andre rusmidler øker i takt med antall ganger elevene har brukt cannabis.

10 RESEPTFRIE MEDISINER

Det har de senere årene vært en bekymring i forhold til økt bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter. Bekymringen har spesielt vært knyttet til ungdommenes bruk av disse.

Vi ønsker her å se på i hvor stort omfang reseptfrie smertestillende medikamenter blir brukt av elevene, samt hvor mange som bruker disse ofte.

Senere ser vi på sammenhengene mellom røyking og bruk av alkohol i forhold til bruk av disse medisinene.

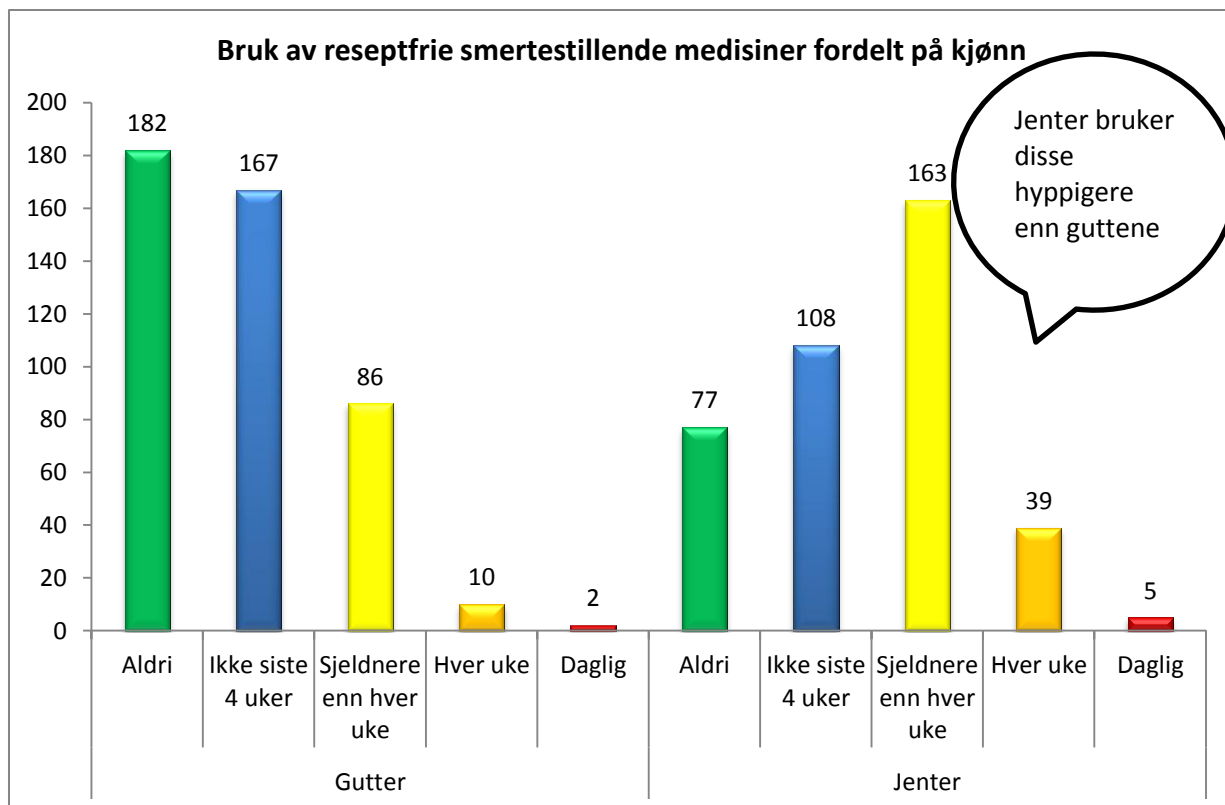
10.1 Bruk av reseptfrie smertestillende medisiner

Bruk av reseptfrie smertestillende medisiner	Antall
Aldri	259
Ikke siste 4 uker	275
Sjeldnere enn hver uke	249
Hver uke	49
Daglig	7
Totalt	839

10.1.1 Fordelt på kjønn

Kjønn		Antall	Prosentvis pr kjønn
Gutter	Aldri	182	40,7 %
	Ikke siste 4 uker	167	37,4 %
	Sjeldnere enn hver uke	86	19,2 %
	Hver uke	10	2,2 %
	Daglig	2	0,4 %
Jenter	Aldri	77	19,6 %
	Ikke siste 4 uker	108	27,6 %
	Sjeldnere enn hver uke	163	41,6 %
	Hver uke	39	9,9 %
	Daglig	5	1,3 %

Det viser seg å være en markant forskjell mellom gutter og jenter når det gjelder bruk av disse medisinene. Nær 80 % av guttene bruker aldri eller sjelden disse, mens i underkant av 50 % av jentene svarer det samme.

10.1.2 Hver uke eller oftere:

Det er i forhold til forrige undersøkelse en markant nedgang i andelen elever som svarer at de bruker reseptfrie smertestillende medisiner hver uke eller oftere. Den gang var det 11,7 % som svarte bekreftende på dette, mens det i år er 6,6 % av elevene. Nedgangen er størst blant guttene; fra 6,3 % til 2,6 %, mens det for jentene har gått ned fra 16,8 % til 11,3 %.

Denne gruppen består nå av henholdsvis 12 gutter og 44 jenter.

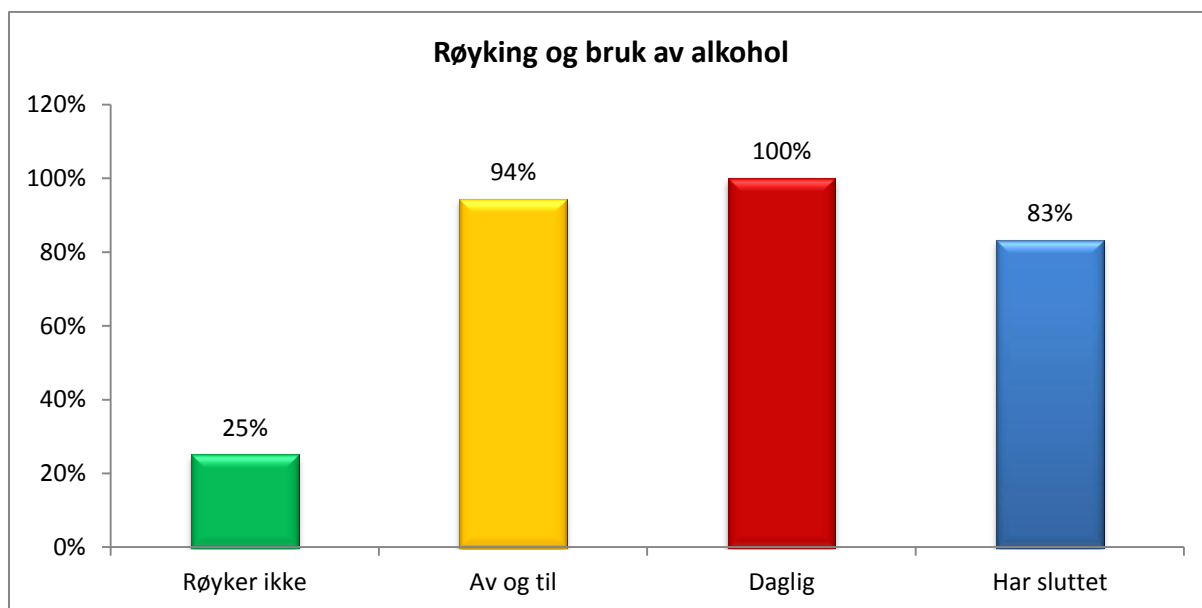
Andelen gutter som svarer at de aldri bruker reseptfrie smertestillende medisiner er dobbel så stor som for jentene (40,7 % mot 19,6 %).

11 SAMMENHENG BRUK AV ULIKE RUSMIDLER

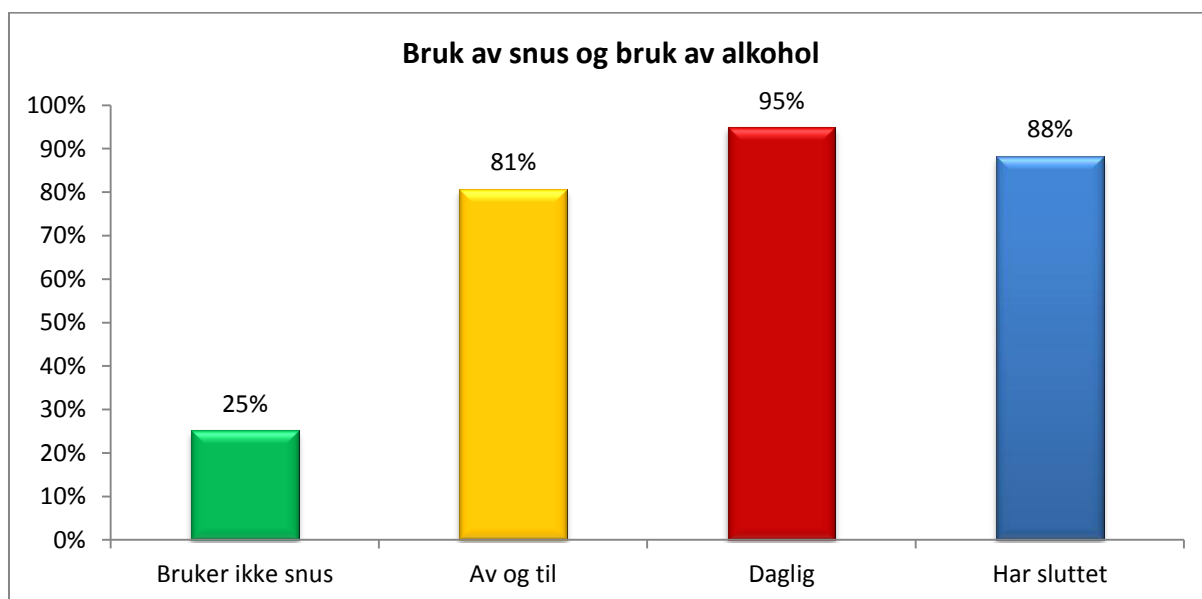
11.1 Tobakk og snus

Det har i tidligere undersøkelser vist seg at dagligrøykerne er en utsatt gruppe. Så godt som alle har drukket flere ganger og en stor del av dem har også prøvd cannabis. De som røyker av og til har også oftere brukt andre rusmidler.

11.1.1 Sammenheng mellom nikotinvaner og bruk av alkohol.

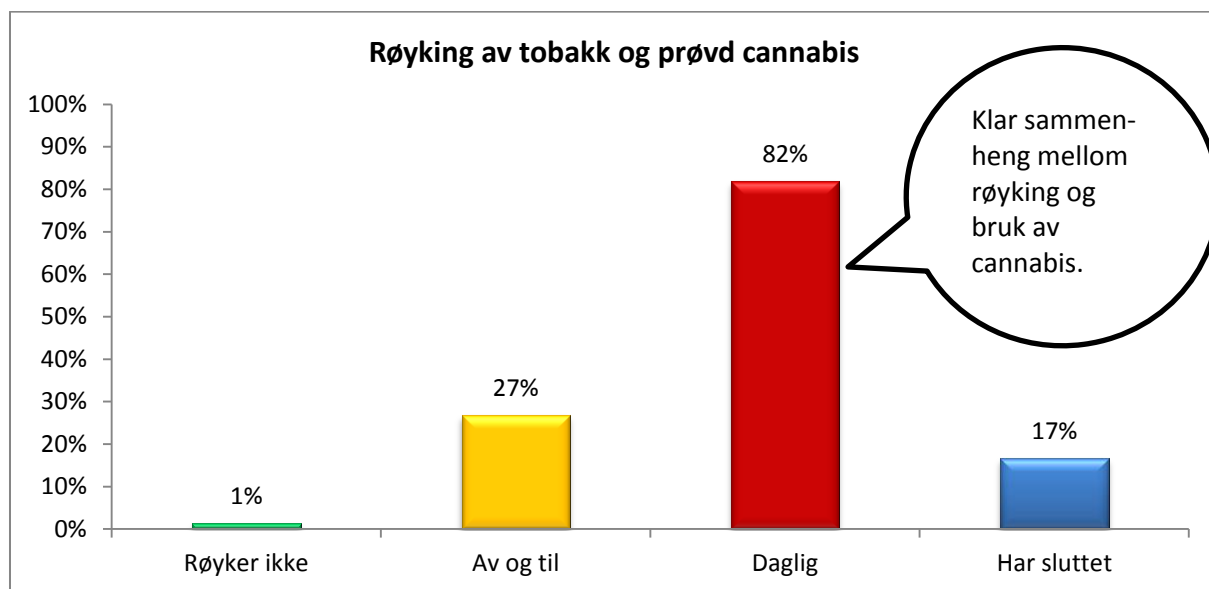
Nesten alle som røyker eller har røykt tidligere har drukket alkohol. Andelen som har drukket alkohol blant ikke-røykerne er langt lavere. Den er også lavere enn for hele elevgruppen. Tidligere undersøkelser viser det samme, men denne gang er sammenhengen ytterligere forsterket.

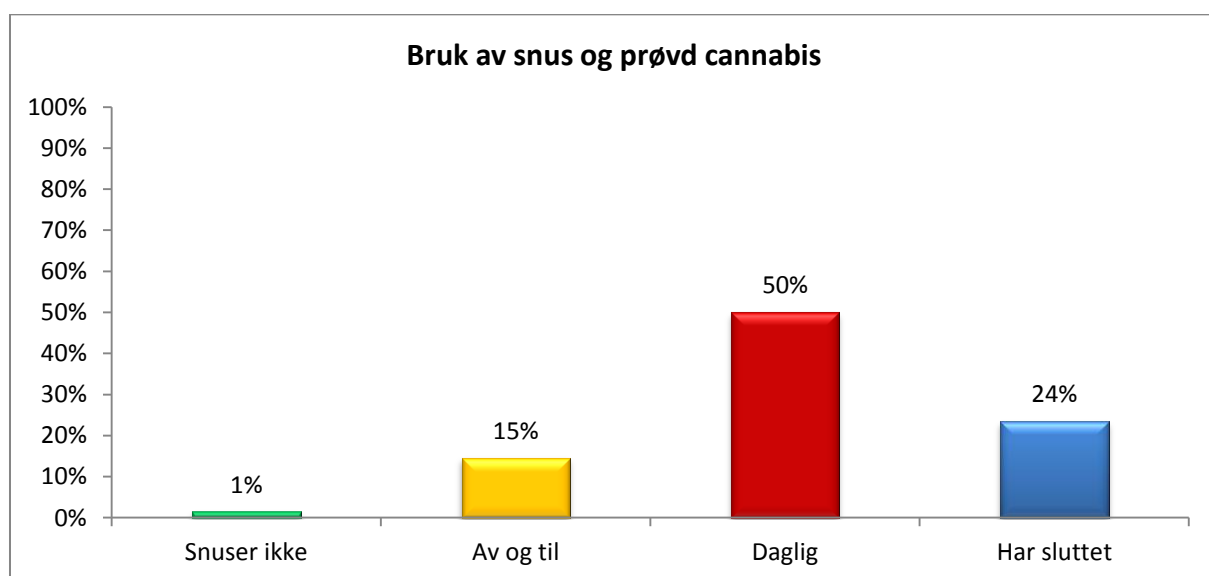
Vi har den samme tendensen blant brukere av snus, andelen som har drukket alkohol er langt høyere enn gjennomsnittet.

11.1.2 Sammenheng nikotinvaner og prøvd cannabis.

Bruk av tobakk	Prøvd cannabis
Røyker ikke	1 %
Av og til	27 %
Daglig	82 %
Sluttet	17 %

Sammenhengen mellom dagligrøyking og utprøving i forhold til cannabis er sterkere enn ved forrige undersøkelse da 64 % av dagligrøykerne hadde prøvd cannabis. Også blant elevene som røyker av og til er sammenhengen noe sterkere. Det er åpenbart en klar sammenheng mellom tobakksrøyking og utprøving av cannabis.

Det er ikke like sterk sammenheng mellom bruk av snus og bruk av cannabis som ved røyking, men sammenhengen er likevel sterk. Sammenhengen mellom det å bruke snus daglig og utprøving av cannabis er sterkere enn ved forrige undersøkelse (50 % mot 39 % sist)

11.1.3 Sammenheng mellom røykevaner og bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter

Røykevaner	Bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter	Antall	Andel av gruppa
Røyker ikke	Aldri	230	31,6 %
	Ikke brukt fire siste uker	245	33,7 %
	Sjeldnere enn hver uke	210	28,8 %
	Hver uke, men ikke daglig	40	5,5 %
	Daglig	3	0,4 %
Av og til	Aldri	18	25,0 %
	Ikke brukt fire siste uker	19	26,4 %
	Sjeldnere enn hver uke	27	37,5 %
	Hver uke, men ikke daglig	6	8,3 %
	Daglig	2	2,8 %
Daglig	Aldri	1	9,1 %
	Ikke brukt fire siste uker	5	45,5 %
	Sjeldnere enn hver uke	2	18,2 %
	Hver uke, men ikke daglig	1	9,1 %
	Daglig	2	18,2 %
Har sluttet	Aldri	8	33,3 %
	Ikke brukt fire siste uker	5	20,8 %
	Sjeldnere enn hver uke	9	37,5 %
	Hver uke, men ikke daglig	2	8,3 %
	Daglig	0	0,0 %

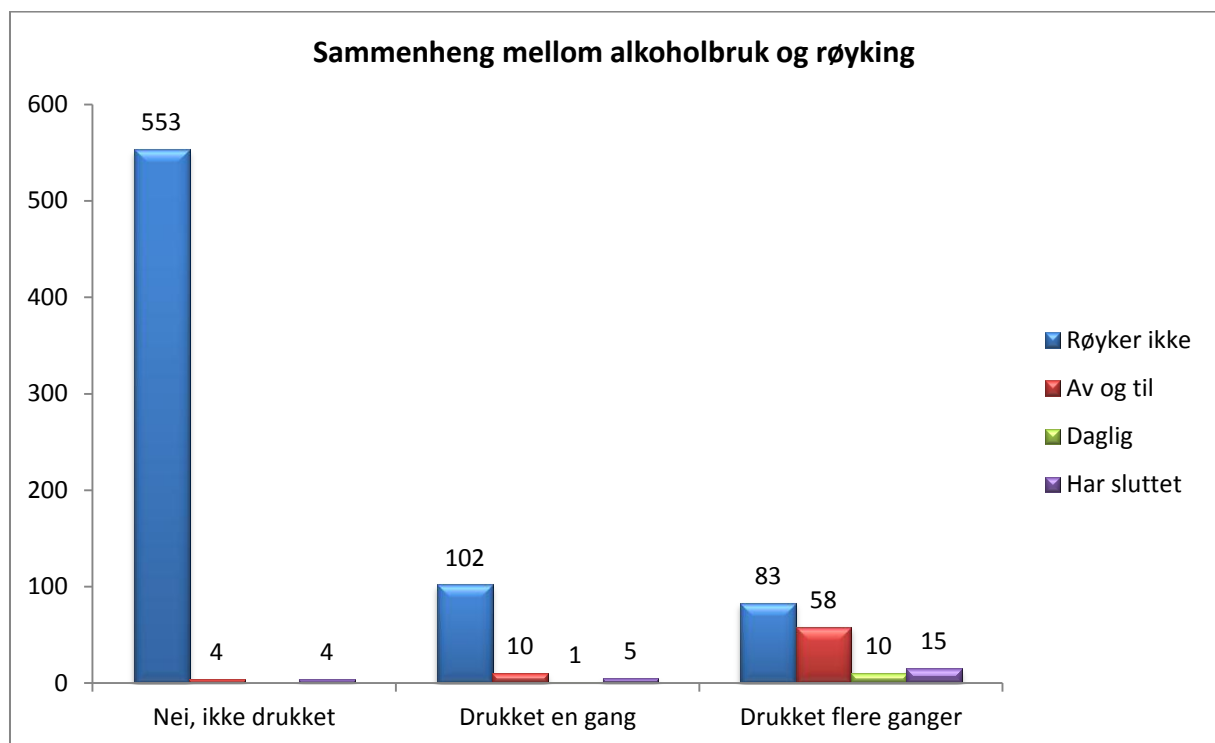
(N:835)

Det er langt hyppigere bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter blant elevene som røyker eller har røykt tidligere.

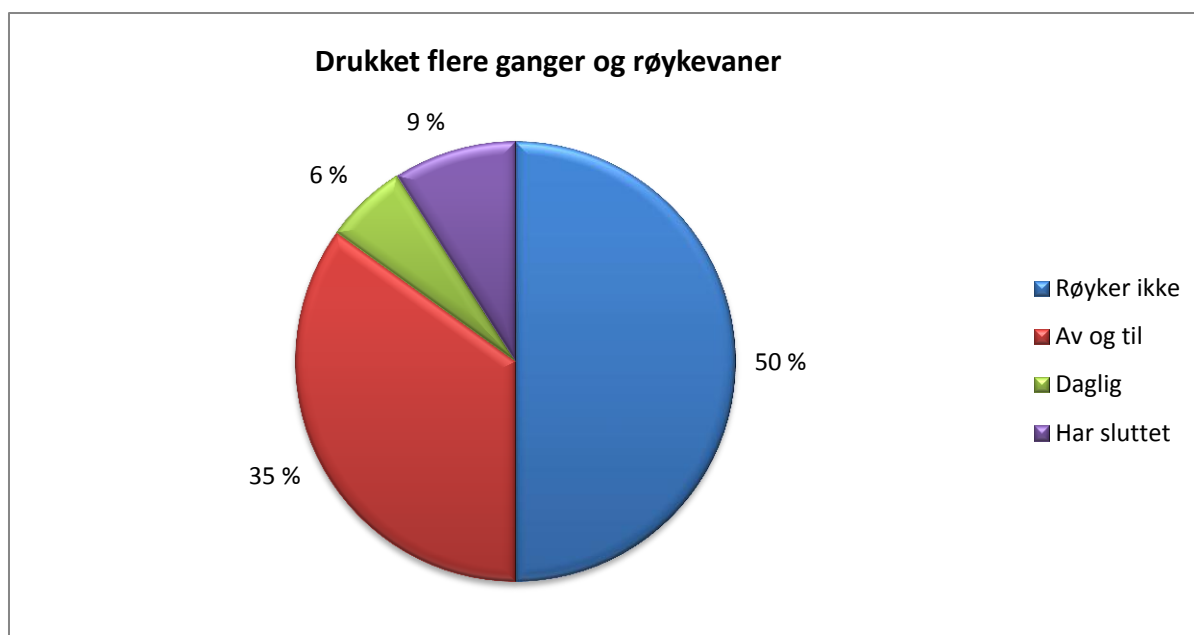
11.2 Alkohol

11.2.1 Sammenheng mellom alkoholbruk og nikotin:

Drukket alkohol	Røykevaner				
	Røyker ikke	Av og til	Daglig	Har sluttet	Totalt
Nei, ikke drukket	553	4	0	4	561
Drukket en gang	102	10	1	5	118
Drukket flere ganger	83	58	10	15	166
Totalt	738	72	11	24	845

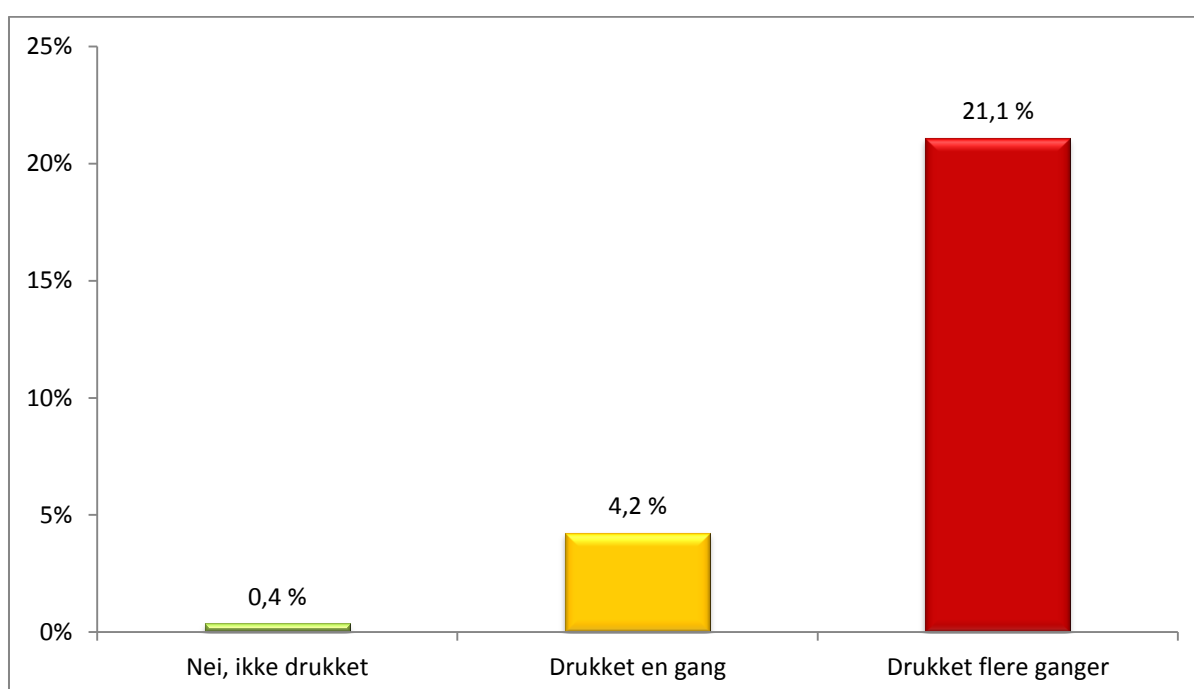

En stor andel av elevene som oppgir å ha drukket flere ganger (41 %) røyker enten daglig eller av og til. 10 av 11 dagligrøykere har også drukket flere ganger. Det er ingen dagligrøykere i de andre gruppene med unntak av én elev blant dem som har drukket alkohol en gang.

Det er mer røyking blant elevene som har drukket flere ganger enn det er for hele elevgruppa. Det er likevel færre dagligrøykere i denne gruppa nå enn ved forrige undersøkelse, 6 % nå mot 12 % sist. Andelen av denne elevgruppa som røyker av og til, har økt fra 28 til 35 %.

11.2.2 Sammenheng mellom drukket alkohol og prøvd cannabis

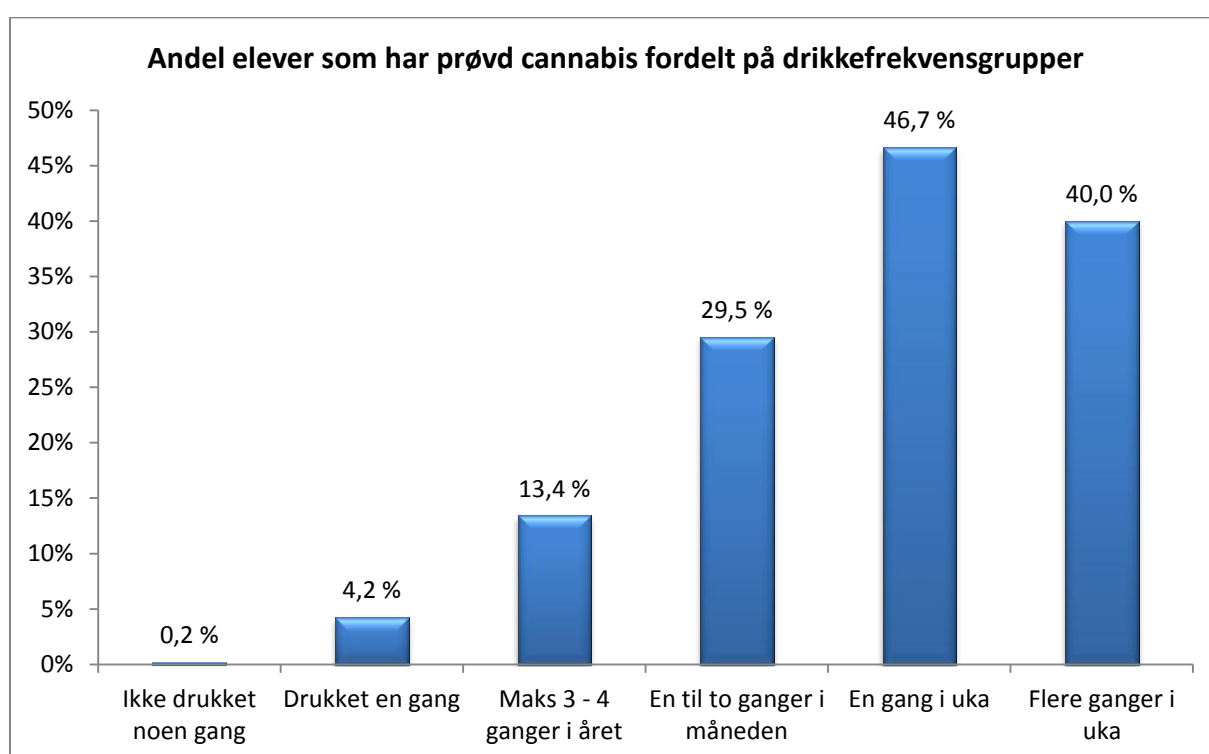

Det er vesentlig mer bruk av cannabis blant elevene som oppgir å ha drukket flere ganger. Blant elevene som ikke har drukket alkohol er andelen som har prøvd cannabis langt lavere enn den er for hele elevgruppa.

Selv om andelen elever som har drukket er lavere enn tidligere, og andelen som har prøvd cannabis også er gått ned, er sammenhengen mellom bruk av alkohol og cannabis sterkere enn ved forrige undersøkelse.

11.2.3 Sammenheng mellom drikkehyppighet og prøvd cannabis

Drikkehyppighet	Antall elever i gruppa	Prøvd cannabis	Prosent av gruppa
Ikke drukket noen gang	564	1	0,2 %
Drukke en gang	118	5	4,2 %
Maks 3 - 4 ganger i året	97	13	13,4 %
En til to ganger i måneden	44	13	29,5 %
En gang i uka	15	7	46,7 %
Flere ganger i uka	5	2	40,0 %

Det er høyest andel som har prøvd cannabis blant elevene som drikker en gang i uka. Blant elevene som drikker flere ganger i uka er det også mange som har prøvd cannabis.

Som tidligere nevnt er debutalderen på alkohol for de elevene som har brukt cannabis 12,9 år, mens gjennomsnittlig debutalder på alkohol for hele kullet er 13,7 år. Dette betyr at elever som debuterer på alkohol i ung alder er mer tilbøyelig til å prøve cannabis enn andre.

11.2.4 Sammenheng mellom alkoholbruk og bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter

Alkoholbruk	Bruk av reseptfrie smertestillende medikamenter	Antall	Andel av gruppa
Har ikke drukket	Aldri	184	33,2 %
	Ikke siste fire uker	188	33,9 %
	Sjeldnere enn hver uke	152	27,4 %
	Hver uke	29	5,2 %
	Daglig	2	0,4 %
Drukket én gang	Aldri	41	34,5 %
	Ikke siste fire uker	40	33,6 %
	Sjeldnere enn hver uke	30	25,2 %
	Hver uke	7	5,9 %
	Daglig	1	0,8 %
Drukket flere ganger	Aldri	35	21,1 %
	Ikke siste fire uker	47	28,3 %
	Sjeldnere enn hver uke	67	40,4 %
	Hver uke	13	7,8 %
	Daglig	4	2,4 %

Blant elevene som har drukket alkohol flere ganger er andelen som har brukt reseptfrie smertestillende medisiner de siste fire uker vesentlig større enn for de andre gruppene (50 % mot 32 %).

12 ULOVLIGE HANDLINGER

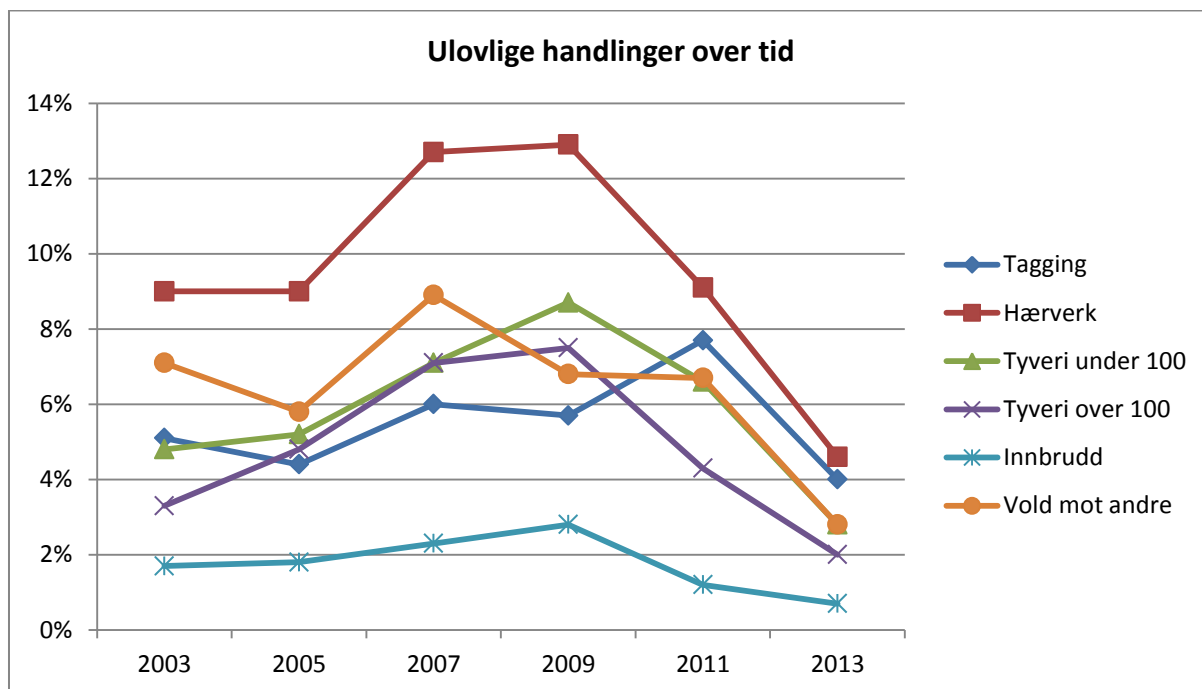
12.1 Antall ulovlige handlinger

	Gutter	Jenter	Totalt
Tagging	25	9	34
Hærverk	31	8	39
Tyveri under 100	18	6	24
Tyveri over 100	12	5	17
Innbrudd	5	1	6
Vold mot andre	20	4	24

Sett i forhold til forrige undersøkelse, er det atskillig færre elever som har begått ulovlige handlinger. Antall elever som har tagget har for eksempel gått ned fra 80 til 34, mens vold mot andre har gått ned fra 70 til 24 tilfeller.

12.1.1 Ulovlige handlinger i prosent over tid

	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Tagging	5,1 %	4,4 %	6,0 %	5,7 %	7,7 %	4,0 %
Hærverk	9,0 %	9,0 %	12,7 %	12,9 %	9,1 %	4,6 %
Tyveri under 100	4,8 %	5,2 %	7,1 %	8,7 %	6,6 %	2,8 %
Tyveri over 100	3,3 %	4,8 %	7,1 %	7,5 %	4,3 %	2,0 %
Innbrudd	1,7 %	1,8 %	2,3 %	2,8 %	1,2 %	0,7 %
Vold mot andre	7,1 %	5,8 %	8,9 %	6,8 %	6,7 %	2,8 %

Denne gang er det en kraftig reduksjon i alle former for ulovlige handlinger.

12.2 Ulovlige handlinger og drikkehyppighet

Som i tidligere år, viser det seg også denne gang at ungdom som drikker oftere enn 1 – 2 ganger i måneden også er mer involvert i ulovlige handlinger enn resten av ungdomsgruppen.

12.2.1 Hærverk

Hvor ofte alkohol	Antall	Prosent av gruppa
Ikke drukket	3	0,6 %
Drukke 1 gang	8	6,5 %
3 - 4 ganger i året	12	12,2 %
1 - 2 ganger i måneden	5	11,4 %
1 gang i uka	5	33,3 %
Flere ganger i uka	5	100,0 %
Totalt	38	

Det er større forekomst av hærverk blant elevene som drikker én gang i uka eller oftere.

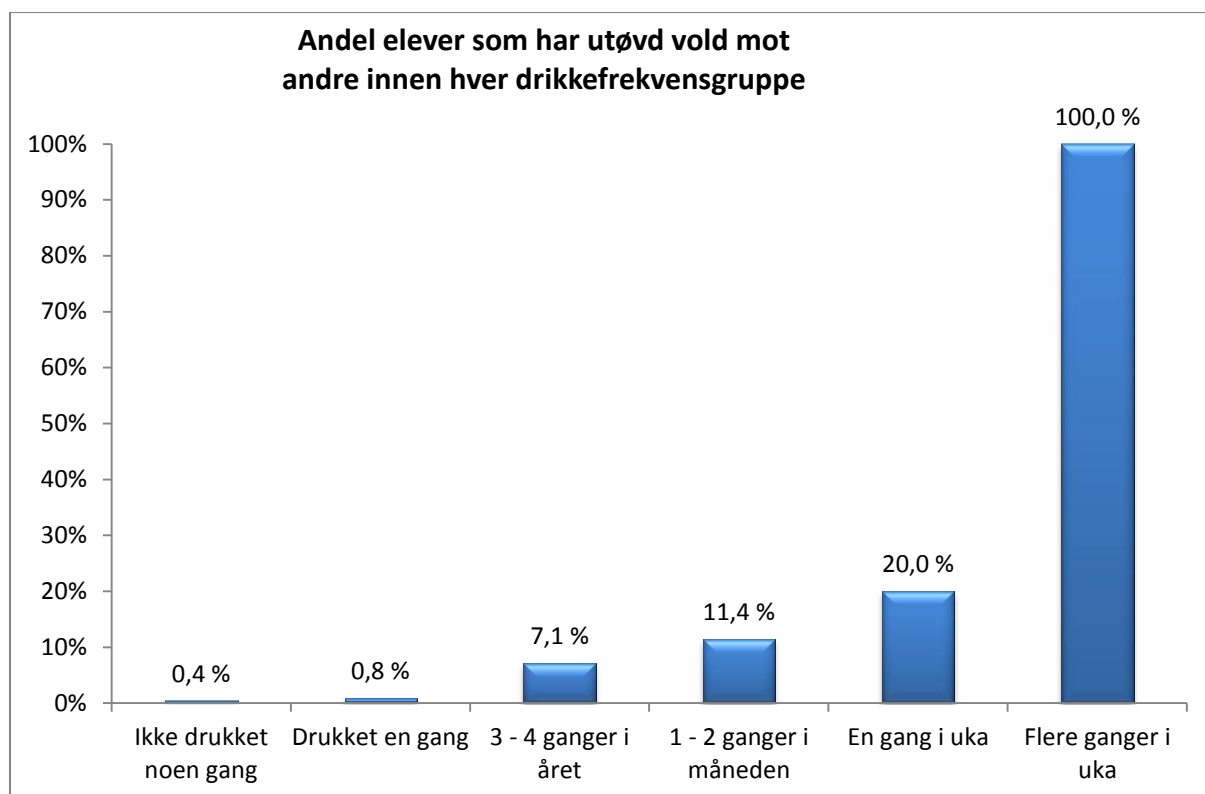
12.2.2 Vold mot andre

Drukke alkohol noen gang	Totalt	I prosent
Ikke drukket	4	16,7 %
Drukke en gang	1	4,2 %
Drukke flere ganger	19	79,2 %
Totalt	24	100,0 %

De fleste av elevene som har begått vold mot andre har også drukket alkohol flere ganger.

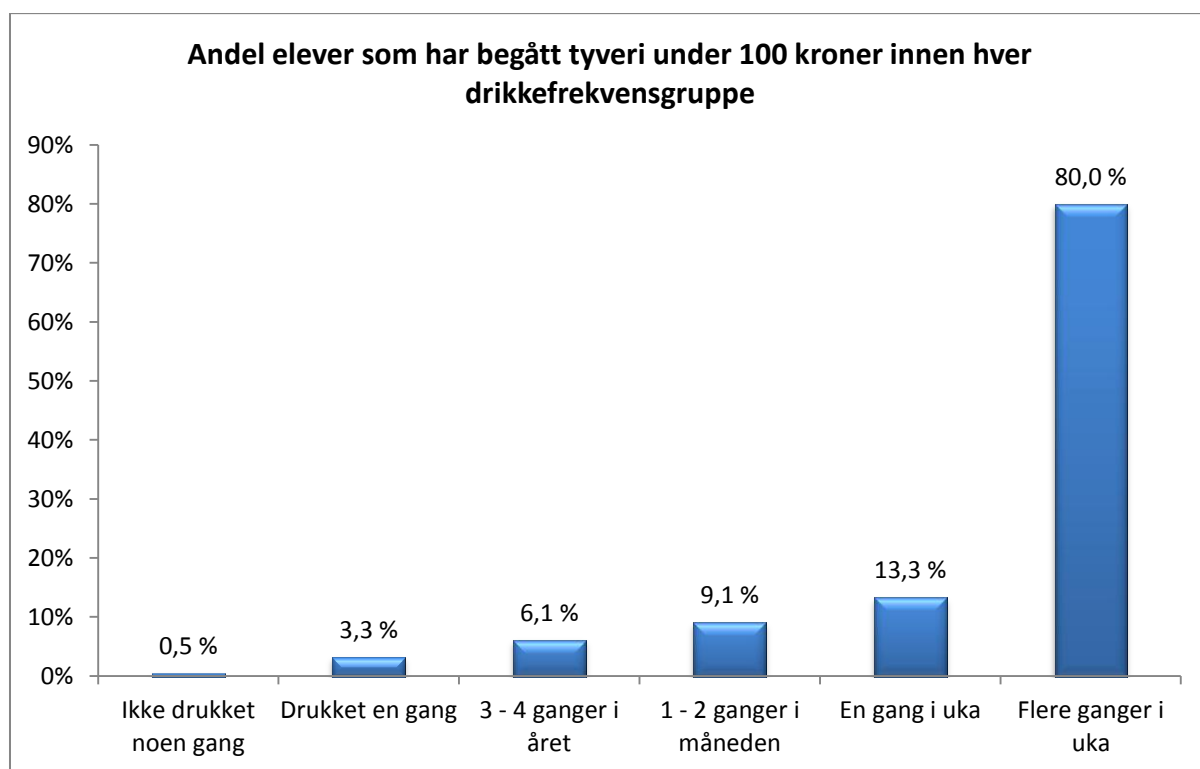
12.2.3 Vold og drikkehyppighet

Hvor ofte alkohol	Antall	Utøvd vold	I prosent av gruppa
Ikke drukket	480	2	0,4 %
Drukket 1 gang	123	1	0,8 %
3 - 4 ganger i året	98	7	7,1 %
1 - 2 ganger i måneden	44	5	11,4 %
1 gang i uka	15	3	20,0 %
Flere ganger i uka	5	5	100,0 %
Totalt	765	23	

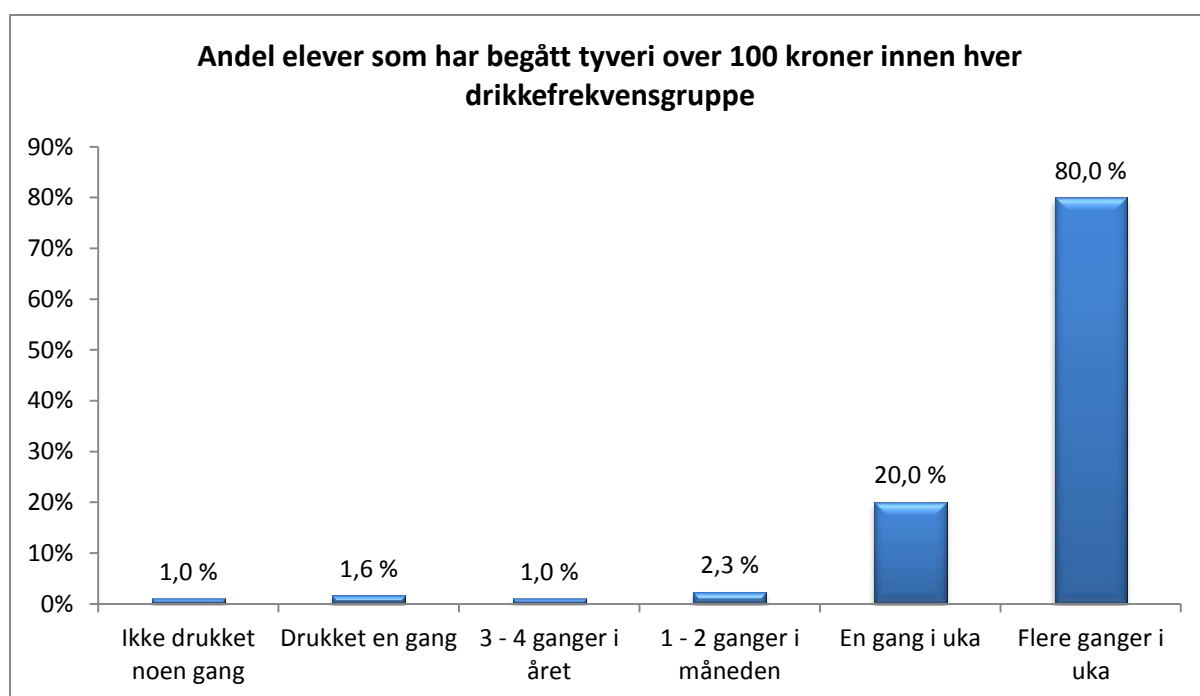
Elevene som drikker et par ganger i måneden eller oftere utøver oftere vold mot andre. Alle elevene som rapporterer at de drikker flere ganger i uka har også utøvd vold mot andre.

12.2.4 Tyveri under 100 kroner

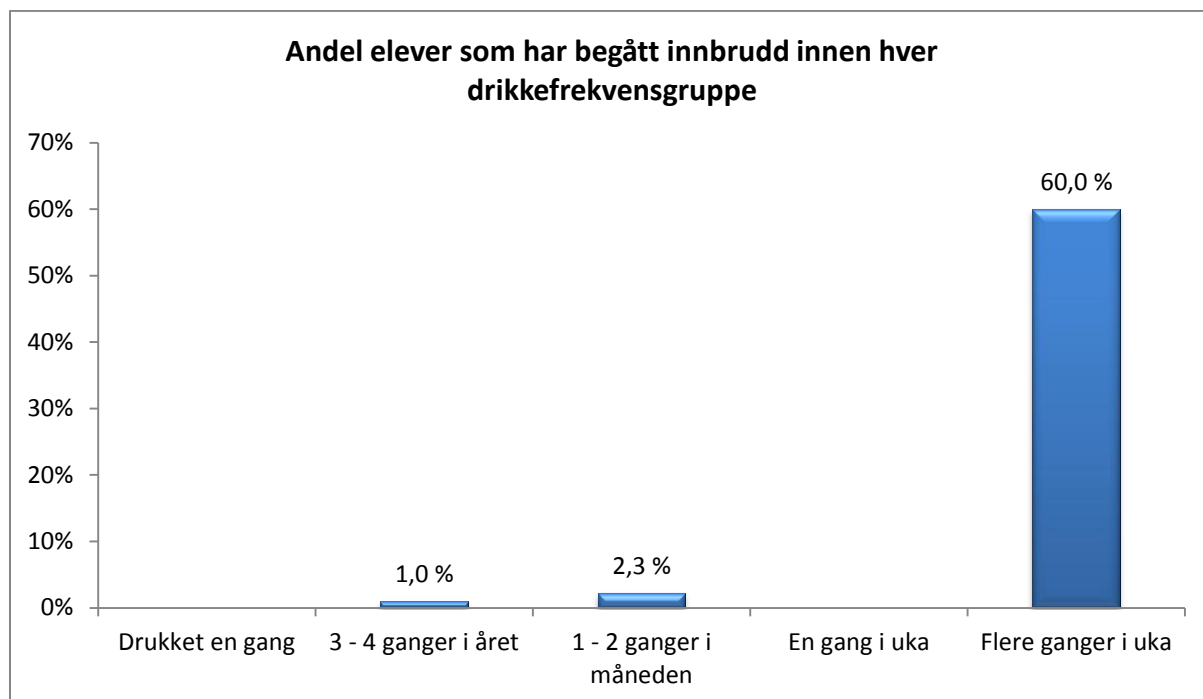
Det er fler tyverier for under 100 kroner blant elevene som drikker ofte.

12.2.5 Tyveri over 100 kroner

Det er fler tyverier for over 100 kroner blant elevene som drikker ofte.

12.2.6 Innbrudd

Elevene som drikker ofte har også oftere begått innbrudd. Her må det bemerkes at det bare er fem elever som har begått innbrudd.

12.2.7 Ulovlige handlinger og cannabisbruk

Andelen av cannabisbrukerne som har utført ulovlige handlinger

Ulovlig handling	Andel av cannabisbrukerne	Andel av alle
Tagging	26,2 %	4,0 %
Hærverk	26,2 %	4,6 %
Tyveri under 100 kr.	21,4 %	2,8 %
Tyveri over 100 kr.	7,1 %	2,0 %
Innbrudd	2,4 %	0,7 %
Vold mot andre	16,7 %	2,8 %

Generelt har cannabisbrukere vært mer involvert i andre ulovlige handlinger enn gjennomsnittet. Dette gjelder for alle handlinger.

Andelen som har tagget er over 6 ganger høyere blant elevene som har prøvd cannabis enn for hele elevgruppa. Blant dem som svarer at de har tagget, er andelen som har prøvd cannabis 33 %. Dette er vesentlig høyere enn for hele elevgruppa.

13 FRAMTIDSTRO

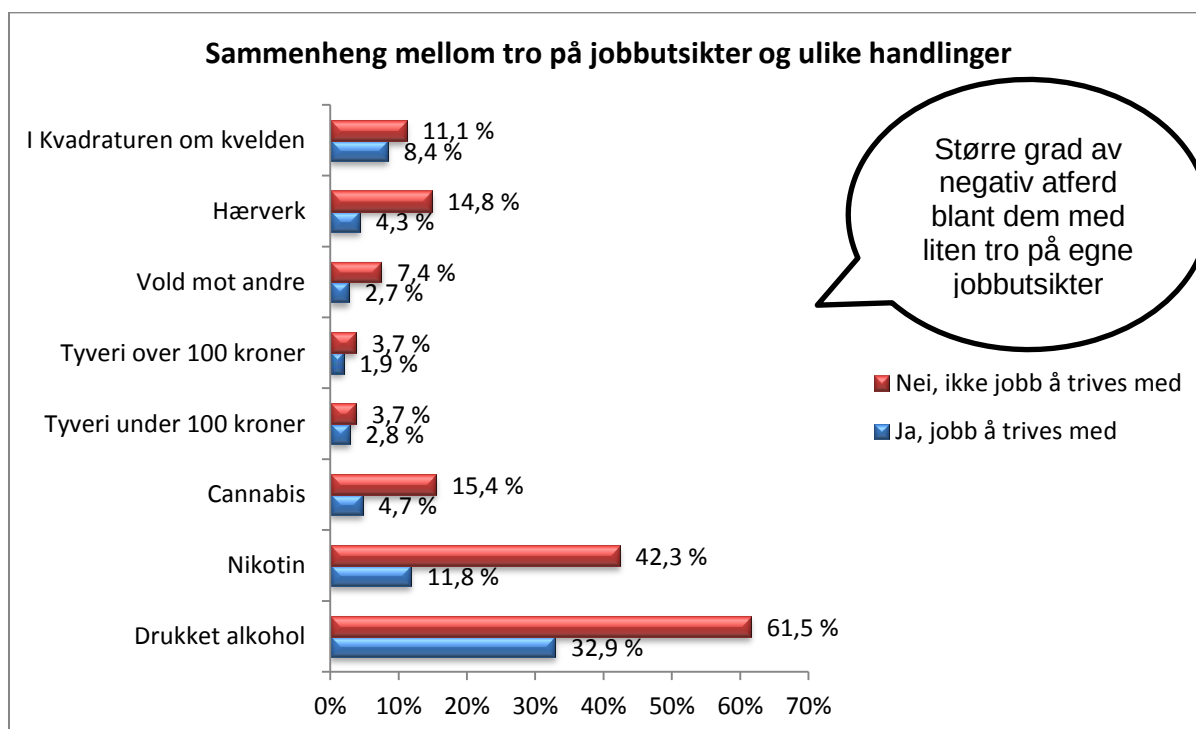
Kjønn	Tror du at du vil få en jobb du vil trives med?		
	Ja	Nei	Totalt
Gutter	442	9	451
Jenter	377	18	395
Totalt	819	27	846

3,2 % av elevene svarer at de ikke har tro på at de vil få en utdanning og en jobb de vil trives med. Dette fordeler seg med 2,0 % for guttene og 4,6 % for jentene.

Tilsvarende tall i forrige undersøkelse var 2,3 %, altså er elevene denne gang mindre positive i forhold til sine framtidige jobbutsikter. Det som er spesielt i år er at forskjellen mellom kjønnene er såpass stor, mens det var jevnt fordelt i forrige undersøkelse.

13.1 Andel ungdommer med eller uten tro på framtidige jobbutsikter som har begått ulike ulovlige handlinger eller brukt ulike rusmidler.

	Drukke alkohol	Nikotin	Cannabis	Tyveri under 100 kroner	Tyveri over 100 kroner	Vold mot andre	Hærverk	Kvadraturen om kvelden
Ja, jobb å trives med	32,9 %	11,8 %	4,7 %	2,8 %	1,9 %	2,7 %	4,3 %	8,4 %
Nei, ikke jobb å trives med	61,5 %	42,3 %	15,4 %	3,7 %	3,7 %	7,4 %	14,8 %	11,1 %

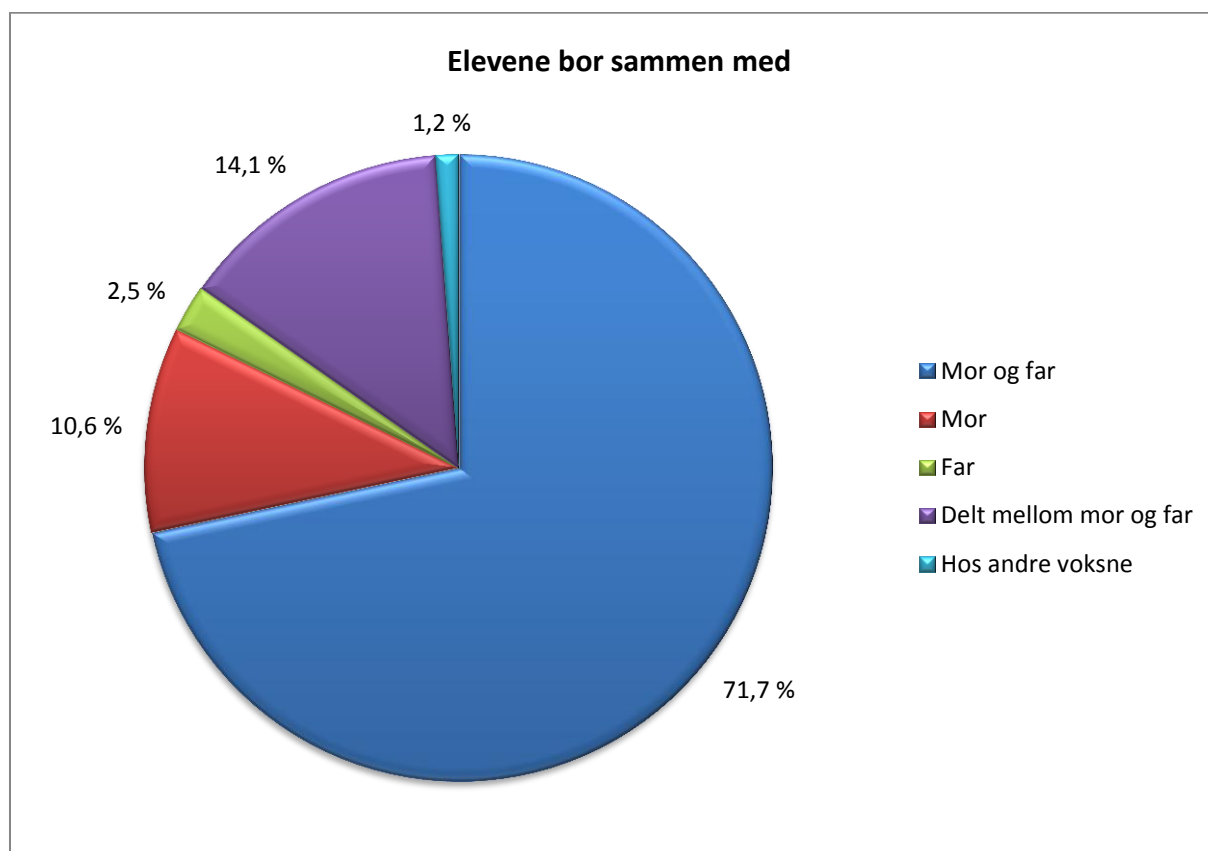
14 FAMILIESTRUKTUR

14.1 Bor sammen med

Bor sammen med	Totalt
Mor og far	610
Mor	90
Far	21
Delt mellom mor og far	120
Hos andre voksne	10
Totalt	851

Andelen elever som bor sammen med både mor og far har vært jevnt nedadgående, men denne gang er det en liten økning fra 68,8 % i 2011 til 71,6 % av elevene. Tidligere har tendensen sett slik ut; 75 % i 2005, 73 % i 2007 og 72 % i 2009 og altså 68,8 % i 2011.

Det er en nedgang både hos de som bor kun med mor, kun med far, eller delt mellom mor og far. Det er også en liten økning av elever som bor hos andre voksne.

14.2 Sammenheng mellom hvem man bor sammen med og rusvaner

Vi ser her på sammenhengen mellom hvilke av foreldrene elevene bor sammen med og elevenes bruk av ulike rusmidler.

14.2.1 Alkohol

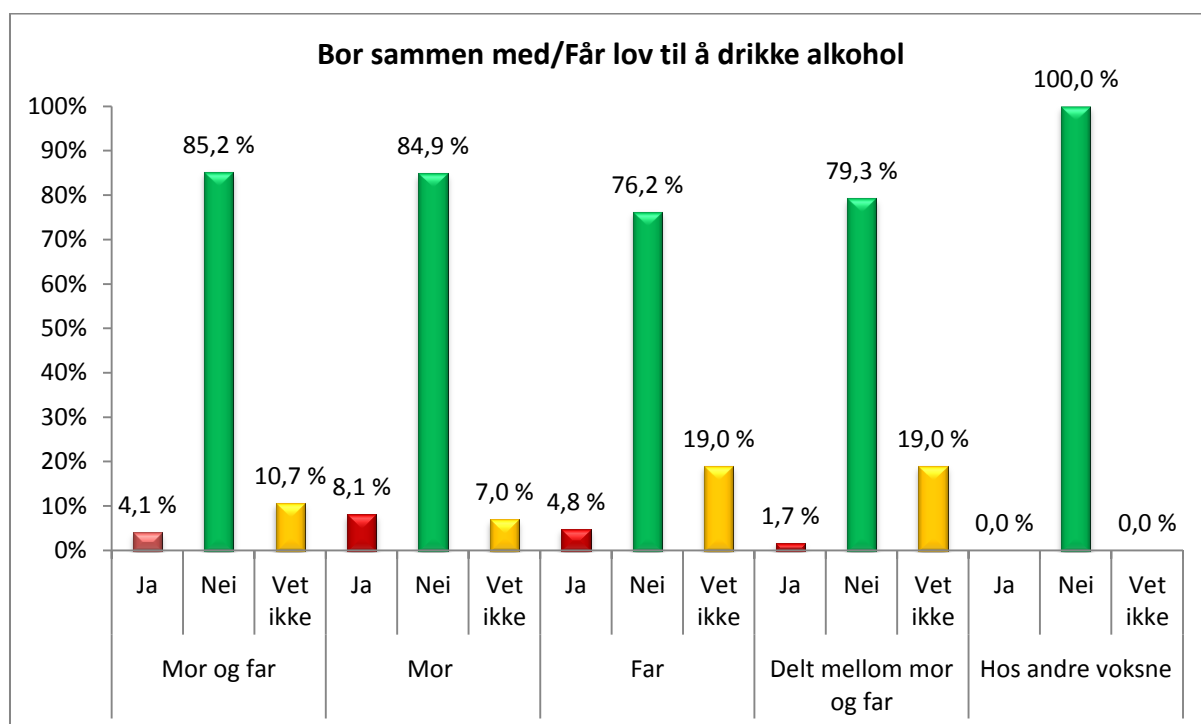
Bor sammen med	Drukket alkohol noen gang	Antall elever	Prosent av "Bor sammen med" gruppe
Mor og far	Ikke drukket	423	69,3 %
	En gang	86	14,1 %
	Flere ganger	101	16,6 %
Mor	Ikke drukket	52	58,4 %
	En gang	12	13,5 %
	Flere ganger	25	28,1 %
Far	Ikke drukket	10	47,6 %
	En gang	2	9,5 %
	Flere ganger	9	42,9 %
Delt mellom mor og far	Ikke drukket	73	60,8 %
	En gang	17	14,2 %
	Flere ganger	30	25,0 %
Hos andre voksne	Ikke drukket	6	60,0 %
	En gang	2	20,0 %
	Flere ganger	2	20,0 %

(N: 850)

Det er fremdeles slik at det er minst drikking blant de elevene som bor sammen med mor og far. Det er mest drikking blant de som bor sammen med far, men her er gruppen så liten at en liten økning i antall elever gir store prosentvise utslag.

14.2.2 Får lov av foresatte å drikke alkohol

Bor sammen med	Får lov av foresatte å drikke alkohol	Antall	Prosent
Mor og far	Ja	24	4,1 %
	Nei	500	85,2 %
	Vet ikke	63	10,7 %
Mor	Ja	7	8,1 %
	Nei	73	84,9 %
	Vet ikke	6	7,0 %
Far	Ja	1	4,8 %
	Nei	16	76,2 %
	Vet ikke	4	19,0 %
Delt mellom mor og far	Ja	2	1,7 %
	Nei	92	79,3 %
	Vet ikke	22	19,0 %
Hos andre voksne	Ja	0	0,0 %
	Nei	10	100,0 %
	Vet ikke	0	0,0 %

Siden forrige undersøkelse ser det ut til at enslige fedre i mindre grad tillater at barna deres får lov til å bruke alkohol. Samtidig har flere blitt utydelige på dette. Flere enslige mødre tillater at barna drikker, men har generelt blitt mer tydelige. Foreldre som bor sammen er omtrent like strenge som de har pleid å være. De som deler på omsorgen tillater i minst grad at elevene drikker, men er samtidig også de mest utydelige.

14.2.3 Tobakk, sigaretter

Bor sammen med	Tobakk, sigaretter	Antall	Prosent
Mor og far	Røyker ikke	535	88,3 %
	Røyker av og til	48	7,9 %
	Røyker daglig	6	1,0 %
	Har sluttet	17	2,8 %
Mor	Røyker ikke	76	86,4 %
	Røyker av og til	7	8,0 %
	Røyker daglig	2	2,3 %
	Har sluttet	3	3,4 %
Far	Røyker ikke	15	71,4 %
	Røyker av og til	4	19,0 %
	Røyker daglig	0	0,0 %
	Har sluttet	2	9,5 %
Delt mellom mor og far	Røyker ikke	105	87,5 %
	Røyker av og til	11	9,2 %
	Røyker daglig	3	2,5 %
	Har sluttet	1	0,8 %
Hos andre voksne	Røyker ikke	7	70,0 %
	Røyker av og til	2	20,0 %
	Røyker daglig	0	0,0 %
	Har sluttet	1	10,0 %

(N: 845)

Det er fremdeles slik at det er mindre røyking blant de som bor sammen med mor og far. Det er mest røyking blant de som bor hos far. Her er det liten endring siden forrige undersøkelse.

Den største endringen er at det nå ikke er noen dagligrøykere i gruppen som bor hos far, mot 5 elever, eller 13 % sist.

14.2.4 Snus

Bor sammen med	Snus	Antall	Prosent
Mor og far	Bruker ikke snus	514	87,6 %
	Bruker snus av og til	34	5,8 %
	Bruker snus daglig	26	4,4 %
	Har sluttet	13	2,2 %
Mor	Bruker ikke snus	70	81,4 %
	Bruker snus av og til	11	12,8 %
	Bruker snus daglig	3	3,5 %
	Har sluttet	2	2,3 %
Far	Bruker ikke snus	14	66,7 %
	Bruker snus av og til	3	14,3 %
	Bruker snus daglig	3	14,3 %
	Har sluttet	1	4,8 %
Delt mellom mor og far	Bruker ikke snus	100	84,0 %
	Bruker snus av og til	12	10,1 %
	Bruker snus daglig	6	5,0 %
	Har sluttet	1	0,8 %
Hos andre voksne	Bruker ikke snus	6	66,7 %
	Bruker snus av og til	2	22,2 %
	Bruker snus daglig	1	11,1 %
	Har sluttet	0	0,0 %

(N: 822)

Det er mest bruk av snus blant de som bor hos far. Her er det økning i daglig bruk, men antallet elever er så lite at en liten økning gir store utslag. Ellers er dette på samme nivå som sist.

Den største reduksjonen av snusbruk er blant de som bor sammen med mor og far.

14.2.5 Cannabis

Bor sammen med	Prøvd cannabis	Antall	Prosent
Mor og far	Ikke prøvd cannabis	569	95,3 %
	Prøvd en gang	13	2,2 %
	Prøvd 2 -5 ganger	7	1,2 %
	Brukt 5 - 20 ganger	6	1,0 %
	Brukt over 20 ganger	2	0,3 %
Mor	Ikke prøvd cannabis	86	97,7 %
	Prøvd en gang	0	0,0 %
	Prøvd 2 -5 ganger	0	0,0 %
	Brukt 5 - 20 ganger	1	1,1 %
	Brukt over 20 ganger	1	1,1 %
Far	Ikke prøvd cannabis	18	85,7 %
	Prøvd en gang	1	4,8 %
	Prøvd 2 -5 ganger	0	0,0 %
	Brukt 5 - 20 ganger	1	4,8 %
	Brukt over 20 ganger	1	4,8 %
Delt mellom mor og far	Ikke prøvd cannabis	110	94,0 %
	Prøvd en gang	2	1,7 %
	Prøvd 2 -5 ganger	3	2,6 %
	Brukt 5 - 20 ganger	1	0,9 %
	Brukt over 20 ganger	1	0,9 %
Hos andre voksne	Ikke prøvd cannabis	8	80,0 %
	Prøvd en gang	1	10,0 %
	Prøvd 2 -5 ganger	1	10,0 %
	Brukt 5 - 20 ganger	0	0,0 %
	Brukt over 20 ganger	0	0,0 %

(N: 833)

Det er minst bruk av cannabis blant elever som bor sammen med bare mor. Andelen som har prøvd cannabis er også lav blant de som bor sammen med både mor og far eller som bor delt mellom disse.

Den største reduksjonen i bruk er blant elevene som bor delt mellom mor og far.

Blant elevene som bor hos bare far er andelen som bruker cannabis hyppig atskillig høyere enn i de andre gruppene. Dette gjelder likevel et lite antall elever.

For alle typer rusmidler er andelen som bruker eller har brukt gjennomgående lavere blant de som bor sammen med både mor og far enn gjennomsnittet for hele elevgruppa.

14.2.6 Bruk av reseptfrie medisiner

Bor sammen med	Bruk av reseptfrie medisiner	Antall	Andel av gruppen
Mor og far	Aldri	179	29,6 %
	Ikke brukt de fire siste ukene	212	35,1 %
	Sjeldnere enn hver uke	171	28,3 %
	Hver uke, men ikke daglig	39	6,5 %
	Daglig	3	0,5 %
Mor	Aldri	28	31,8 %
	Ikke brukt de fire siste ukene	22	25,0 %
	Sjeldnere enn hver uke	31	35,2 %
	Hver uke, men ikke daglig	4	4,5 %
	Daglig	3	3,4 %
Far	Aldri	10	47,6 %
	Ikke brukt de fire siste ukene	5	23,8 %
	Sjeldnere enn hver uke	5	23,8 %
	Hver uke, men ikke daglig	1	4,8 %
	Daglig	0	0,0 %
Delt mellom mor og far	Aldri	40	33,9 %
	Ikke brukt de fire siste ukene	33	28,0 %
	Sjeldnere enn hver uke	39	33,1 %
	Hver uke, men ikke daglig	5	4,2 %
	Daglig	1	0,8 %
Hos andre voksne	Aldri	3	33,3 %
	Ikke brukt de fire siste ukene	3	33,3 %
	Sjeldnere enn hver uke	3	33,3 %
	Hver uke, men ikke daglig	0	0,0 %
	Daglig	0	0,0 %

(N: 840)

Det er flest elever som bruker reseptfrie smertestillende medisiner blant de som bor hos bare mor, 7,9 % bruker hver uke eller oftere. Dette er likevel langt lavere enn ved forrige undersøkelse hvor 15,6 % av elevene som bodde hos mor brukte smertestillende medisiner like ofte.

Samtidig er andelen som bruker disse medisinene hver uke hos elevene som bor hos mor og far nå nesten like høy som de som bor hos bare mor. I de andre gruppene har bruken gått kraftig ned siden forrige undersøkelse.

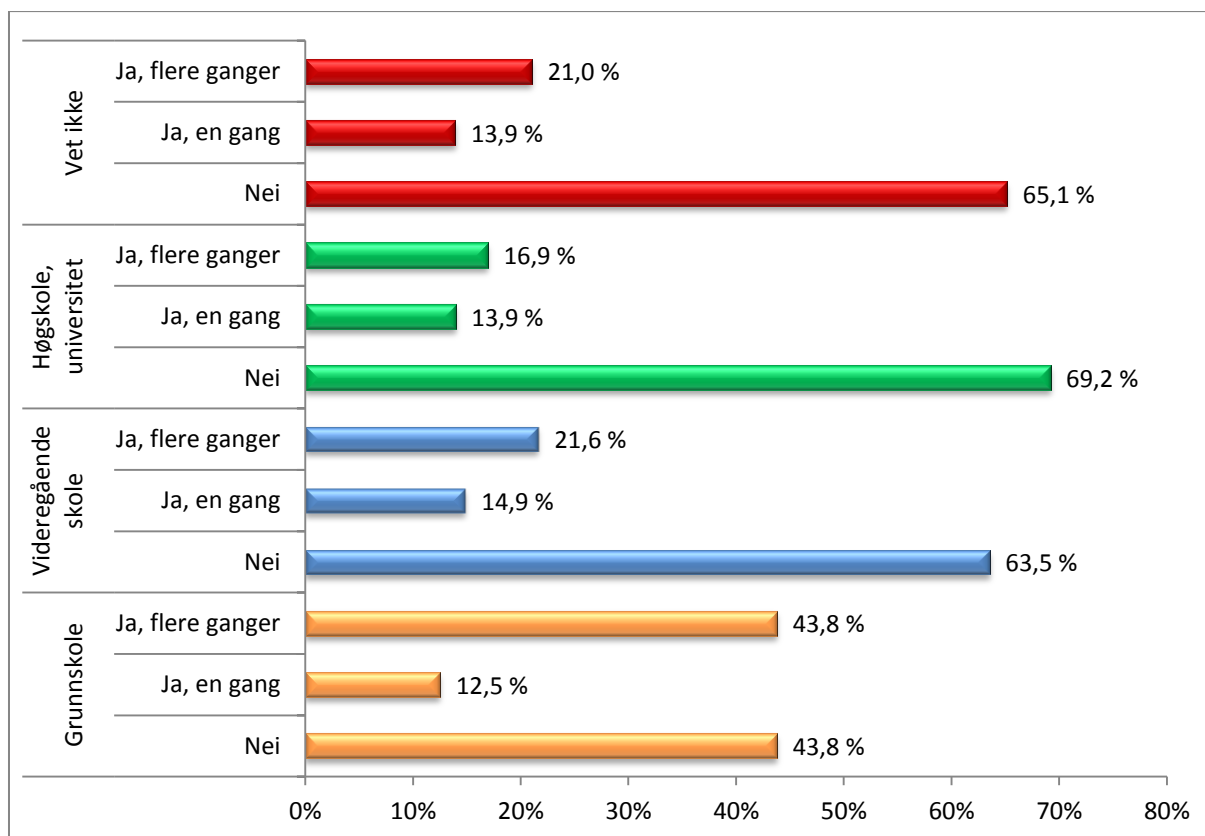
15 FORELDRE OG ELEVENES RUSVALG

15.1 Foreldres utdanning

Foreldres utdanning	Antall	Prosent av alle
Grunnskole	22	2,1 %
Videregående, gymnas	165	16,1 %
Høgskole, universitet	486	47,4 %
Vet ikke	353	34,4 %

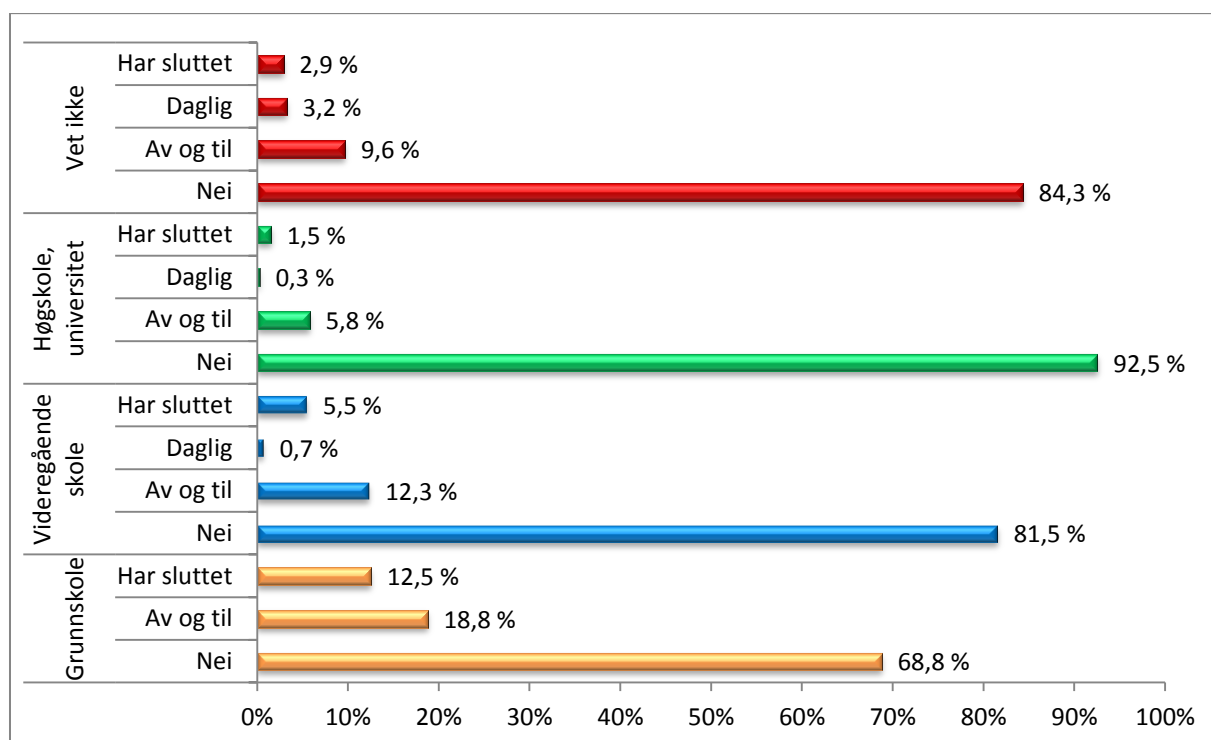
Nær 50 % av alle foreldrene har utdanning på høgskole- eller universitetsnivå, bare 2 % har utdanning på grunnskolenivå. Så mange som 34,4 % vet ikke hva slags utdanning foreldrene har.

15.1.1 Foreldres utdanning og bruk av alkohol

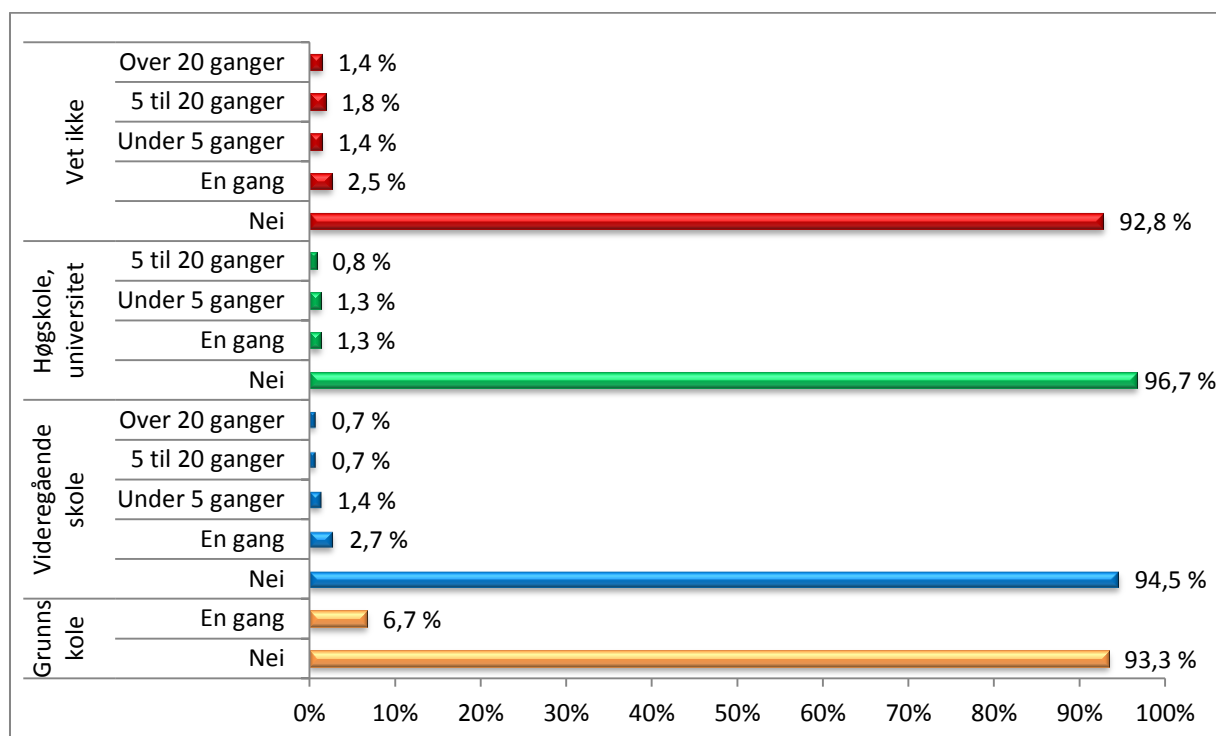
Denne gang er det større utslag i forholdet mellom foreldrenes utdanningsnivå og hvorvidt elevene har drukket alkohol eller ei. Der hvor foreldrene kun har grunnskole er andelen elever som ikke har drukket markant lavere enn der hvor foreldrene har høgskole-/universitetsutdanning.

15.1.2 Foreldres utdanning og bruk av tobakk

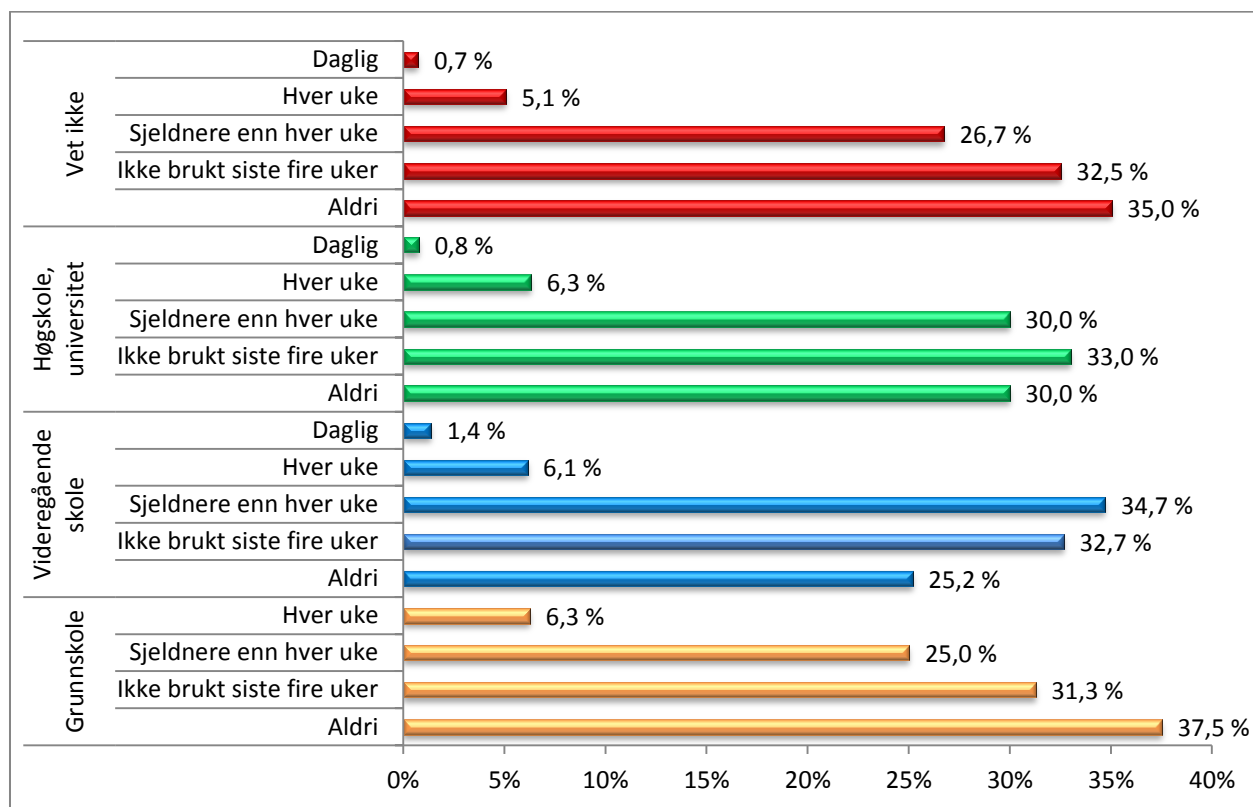
Andelen elever som røyker er størst der hvor foreldrene har grunnskole som eneste utdanning.

15.1.3 Foreldres utdanning og bruk av cannabis

Det ser ikke ut til at foreldrenes utdanning har stor innvirkning på elevenes bruk av cannabis. Det er størst grad av cannabisbruk blant elevene som ikke vet hvilken utdanning foreldrene har.

15.1.4 Foreldres utdanning og bruk av reseptfrie smertestillende medisiner

I snitt bruker 6,6 % av elevene reseptfrie smertestillende medisiner ukentlig eller oftere.

Når vi ser dette i sammenheng med foreldrenes utdanningsnivå, ser vi at den hyppige bruken er størst blant elevene som har foreldre med videregående skole, fulgt av foreldre med høgskole-/universitetsutdanning.

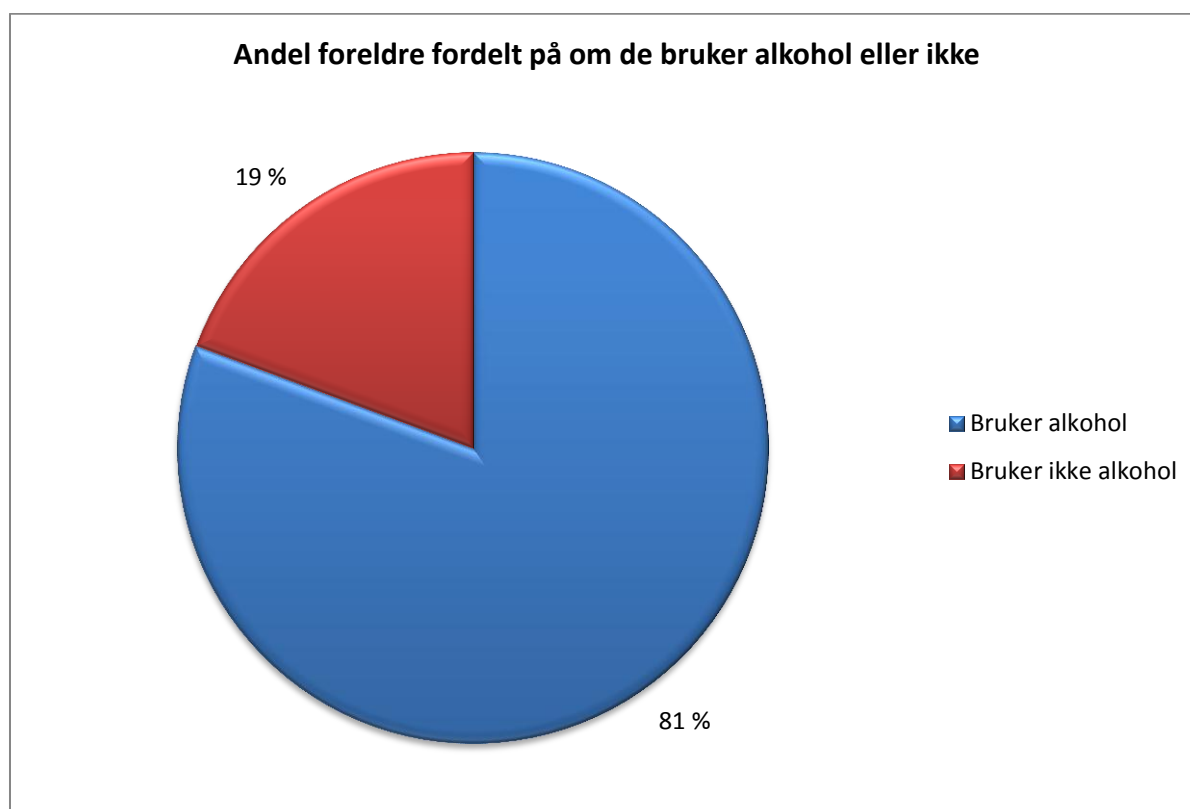
Dette er i motsetning til forrige undersøkelse der det var mest bruk av reseptfrie smertestillende medisiner blant elevene hvor foreldrene kun hadde grunnskole som utdanning.

Forskjellene mellom de ulike gruppene er atskillig mindre i denne undersøkelsen enn den var forrige gang.

15.2 Foreldres alkoholvaner

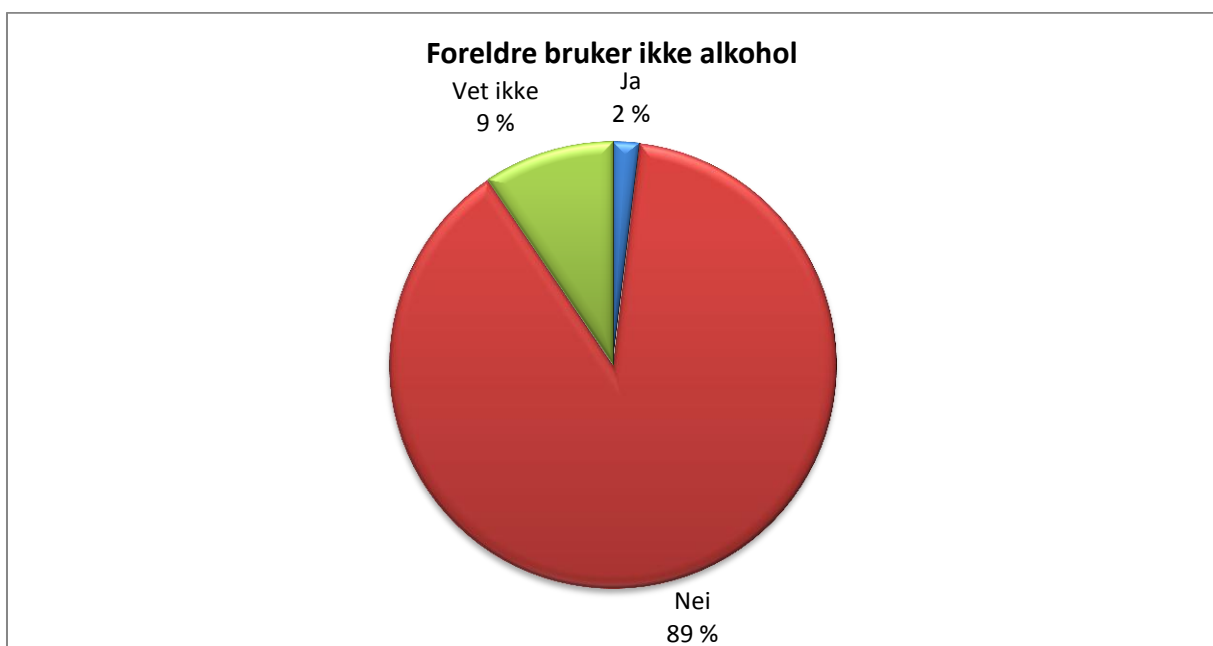
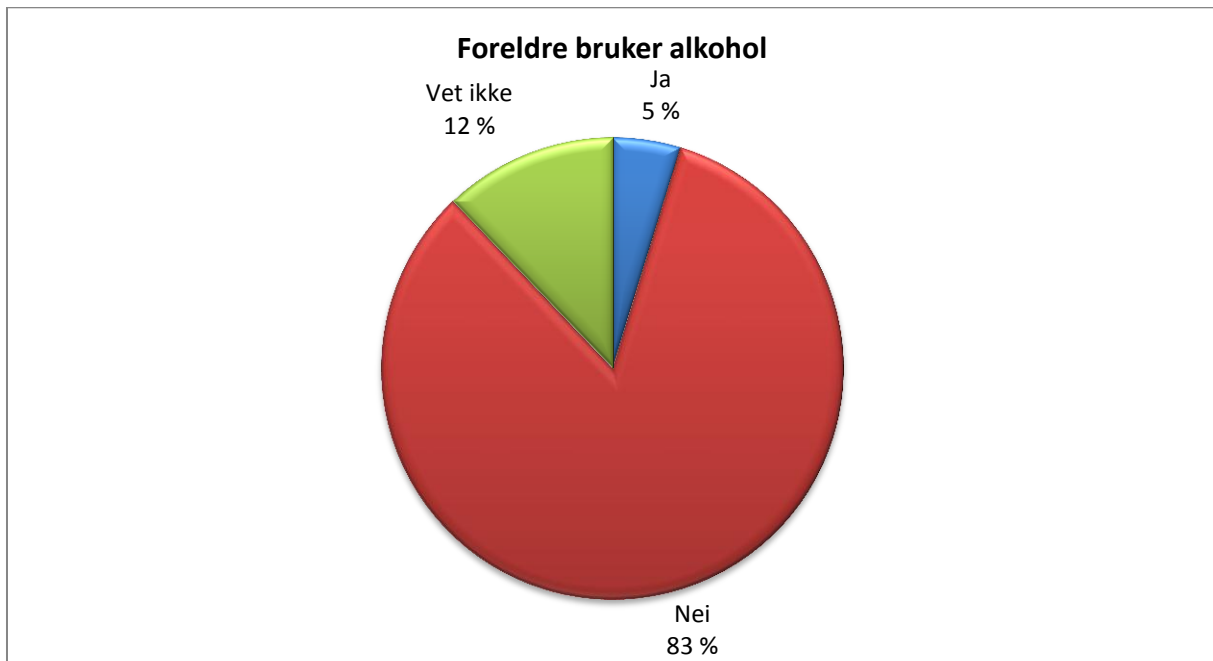
15.2.1 Foreldres bruk av alkohol

Foreldres bruk av alkohol	Antall svar
De bruker noe alkohol	679
De voksne bruker ikke alkohol	163
Antall svar	842

Denne gang er andelen elever som svarer at de voksne hjemme bruker alkohol omtrent som sist, 81 % nå mot 82 % ved forrige undersøkelse.

15.2.2 Elevers oppfatning av om de får lov til å drikke alkohol utfra foreldres alkoholvaner

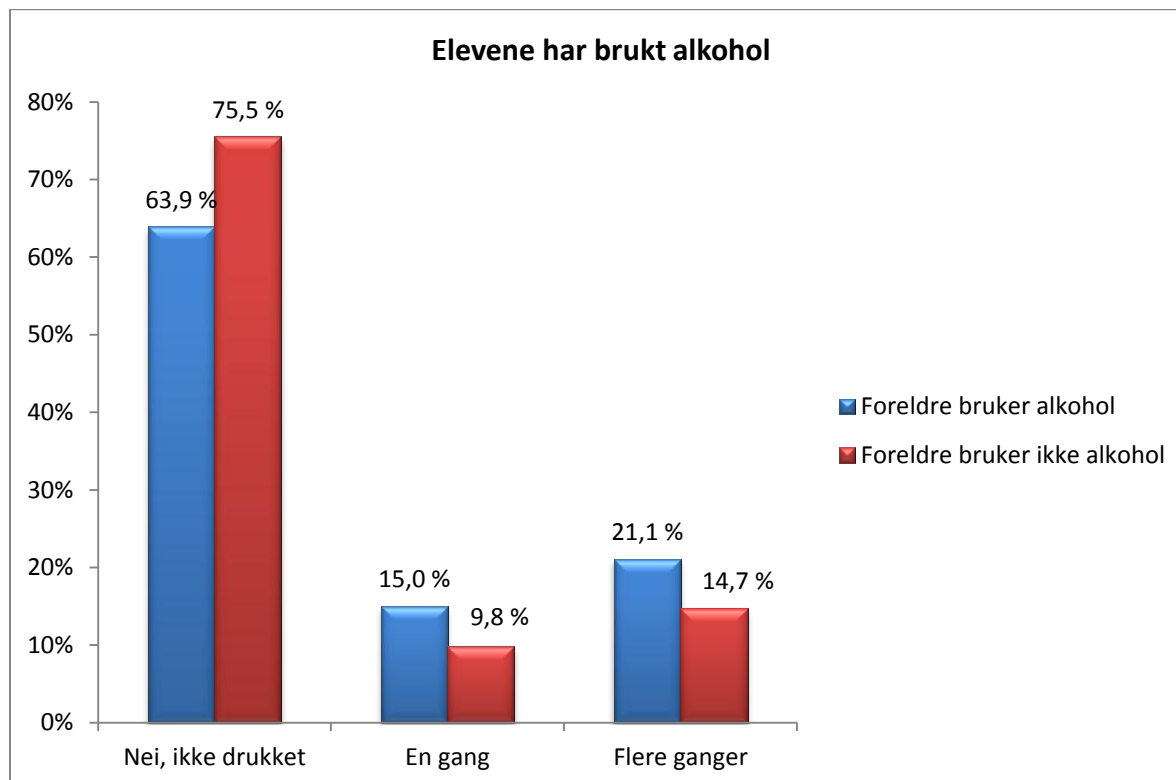

Foreldre er generelt blitt mer restriktive ovenfor sine ungdommer når det gjelder alkoholbruk. Voksne som selv ikke bruker alkohol er mer restriktive enn de som selv bruker det.

Forskjellen mellom disse to gruppene har også økt to prosent fra forrige gang. Den gang skilte det 4 % på nei-siden, nå er forskjellen 6 %.

15.2.3 Elevers rusvalg ut i fra foreldres alkoholvaner

15.2.3.1 Alkohol

Blant de elevene som har foreldre som ikke drikker alkohol, har 25 % selv drukket. Blant elevene som har foreldre som drikker alkohol, har 36 % drukket.

(75 % av elevene med avholdsforeldre har ikke drukket alkohol, mot 66 % i hele elevgruppa)

15.2.3.2 Cannabis

Brukt cannabis	Foreldre bruker alkohol	Foreldre bruker ikke alkohol
Nei	95,0 %	94,4 %
En gang	2,4 %	0,6 %
Under 5 ganger	1,5 %	0,6 %
5 - 20 ganger	0,8 %	2,5 %
Over 20 ganger	0,3 %	1,9 %

I forhold til cannabis ser foreldres alkoholvaner ut til å ha liten innvirkning. Det er noen flere som har forsøkt én gang blant elever som har foreldre som bruker alkohol, mens det er størst andel som har brukt cannabis flere ganger blant elevene som har foreldre som ikke bruker alkohol. Tallene her er så lave at en liten endring i antall gir et stort utslag (det er til sammen 9 elever som har prøvd cannabis mellom 5 og 20 ganger, mens det er fem elever som har brukt over 20 ganger).

15.3 Mor og far kommer fra

Antall:

	Norge	Vest-Europa	Andre land
Mor	675	62	109
Far	657	74	104

Prosent:

Prosentene er regnet ut fra hvor mange som har svart på spørsmålene, henholdsvis 846 for "Mor kommer fra" og 835 for "Far kommer fra".

	Norge	Vest-Europa	Andre land
Mor	79,8 %	7,3 %	12,9 %
Far	78,7 %	8,9 %	12,5 %

De fleste elevene i Kristiansand har foreldre som selv kommer fra Norge. Andelen som har foreldre fra et annet land er likevel stigende. Det er noen flere som har en far som kommer fra et annet land enn Norge enn det er som har en mor som ikke er norsk.

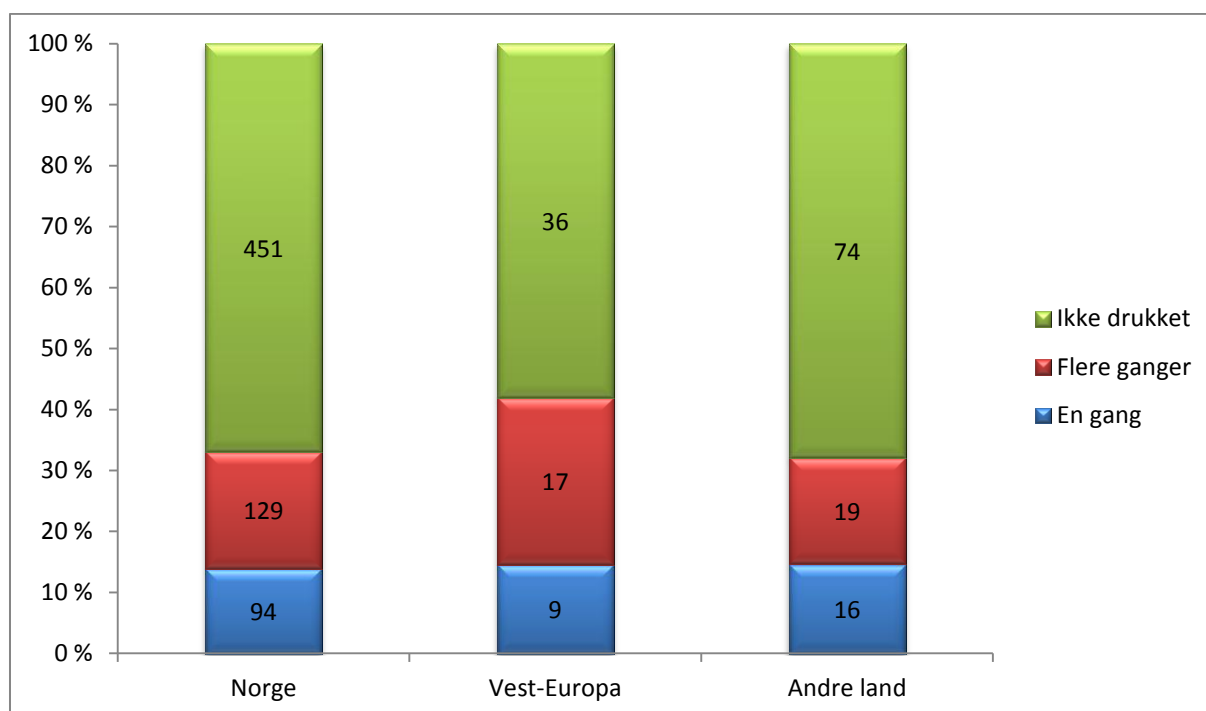
Mor fra	Far fra			
	Norge	Vest-Europa	Andre land	Totalt
Norge	611	31	26	668
Vest-Europa	19	40	1	60
Andre land	27	2	77	106
Totalsum	657	73	104	834

Mor fra	Far fra			
	Norge	Vest-Europa	Andre land	Totalt
Norge	73,3 %	3,7 %	3,1 %	80,1 %
Vest-Europa	2,3 %	4,8 %	0,1 %	7,2 %
Andre land	3,2 %	0,2 %	9,2 %	12,7 %
Totalsum	78,8 %	8,8 %	12,5 %	100,0 %

(N: 1023)

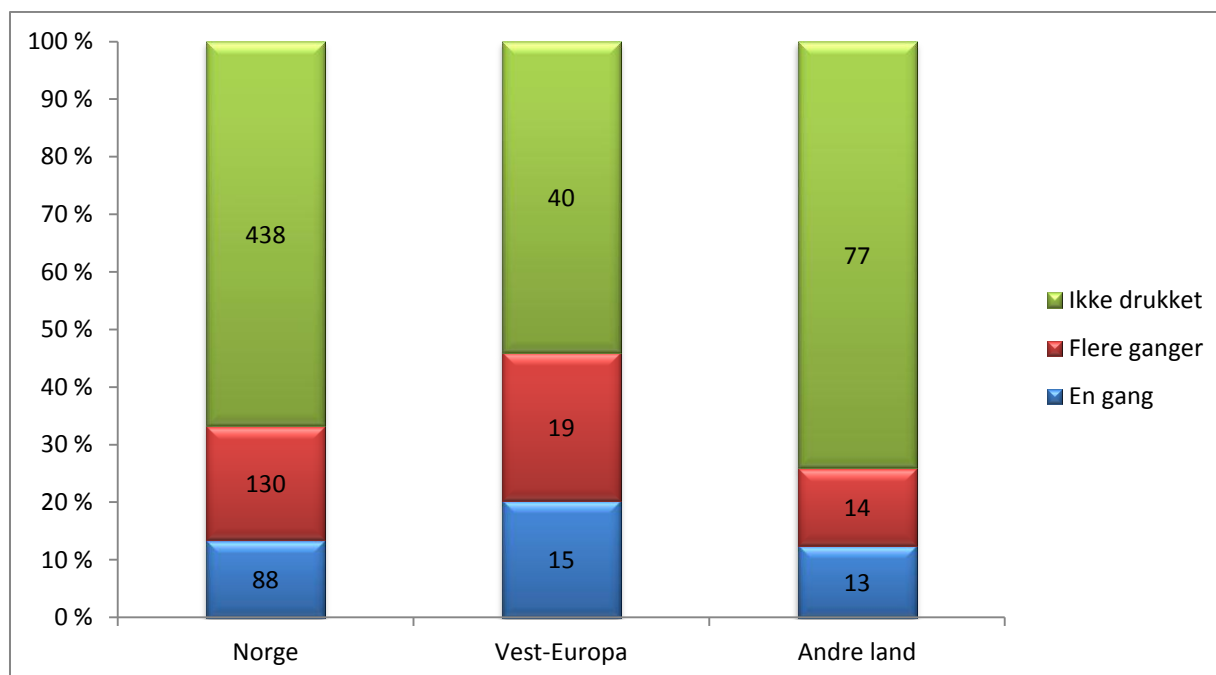
I de fleste tilfellene kommer foreldrene fra samme land eller område.

15.3.1 Drukket alkohol/mor fra

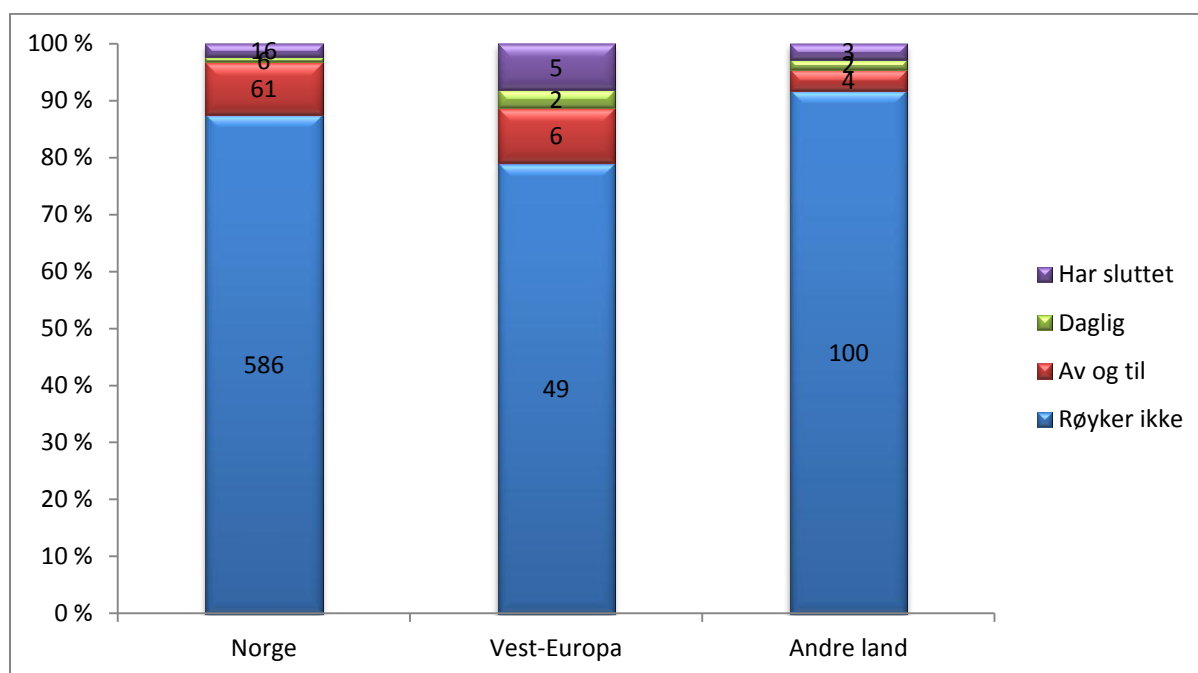
Der hvor mor kommer fra Norge eller fra land utenfor Europa er andelen elever som har drukket en eller flere ganger under 35 %. Dette minner om snittet for hele undersøkelsen. Mest bruk av alkohol er det blant elever som har en mor som kommer fra andre land i Vest-Europa.

15.3.2 Drukket alkohol/far fra

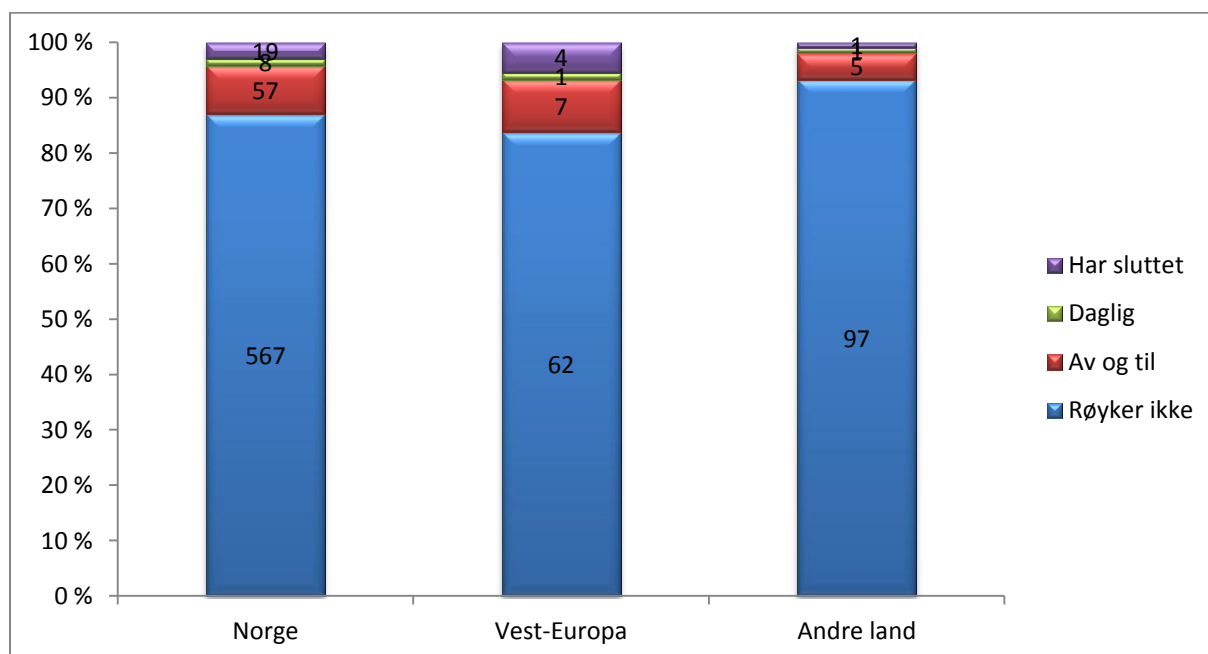
Her ser vi det samme mønsteret som det vi ser på "mor kommer fra", bortsett fra at elever med en far fra "andre land" i mindre grad har drukket enn de med en far fra Norge. Det kan se ut til at foreldre som kommer fra andre land i Vest-Europa tar med seg "kontinentale drikkevaner" og videreformidler disse til sine barn.

15.3.3 Røyker/mor fra

Det er mer røyking blant de elevene som har en mor som kommer fra et annet land i Vest-Europa og minst røyking blant elevene som har en mor som kommer fra et land utenfor Vest-Europa.

15.3.4 Røyker/far fra

Her ser vi samme tendens som i tabellen for "mor kommer fra".

Det kan synes som at foreldre som kommer fra land i Vest-Europa er mer liberale overfor sine barn både når det gjelder alkohol og tobakk.

15.3.5 Eleven prøvd cannabis/mor fra

Mor fra	Eleven prøvd cannabis	Antall	Prosent av gruppe
Norge	Ikke prøvd	634	96,2 %
	En gang	13	2,0 %
	Under 5 ganger	6	0,9 %
	5 - 20 ganger	5	0,8 %
	Over 20 ganger	1	0,2 %
Vest-Europa	Ikke prøvd	54	87,1 %
	En gang	2	3,2 %
	Under 5 ganger	3	4,8 %
	5 - 20 ganger	3	4,8 %
Andre land	Ikke prøvd	99	92,5 %
	En gang	2	1,9 %
	Under 5 ganger	2	1,9 %
	5 - 20 ganger	1	0,9 %
	Over 20 ganger	3	2,8 %

12,9 % har prøvd.

Her er det også slik at det er mest bruk blant de elevene som har en mor som kommer fra et Vesteuropeisk land (12,9 prosent av gruppen har prøvd cannabis), mens det er minst bruk blant elevene som har norsk mor (3,8 %)

15.3.6 Eleven prøvd cannabis/far fra

Far fra	Prøvd cannabis	Antall	Prosent av gruppe
Norge	Ikke prøvd	609	95,2 %
	En gang	15	2,3 %
	Under 5 ganger	8	1,3 %
	5 - 20 ganger	6	0,9 %
	Over 20 ganger	2	0,3 %
Vest-Europa	Ikke prøvd	69	93,2 %
	En gang	1	1,4 %
	Under 5 ganger	2	2,7 %
	5 - 20 ganger	2	2,7 %
Andre land	Ikke prøvd	99	96,1 %
	En gang	1	1,0 %
	Under 5 ganger	1	1,0 %
	Over 20 ganger	2	1,9 %

6,8 % har prøvd.

Her ser vi samme tendens som i den forrige tabellen, men ikke med helt samme utslag. 6,8 % av elevene som har en far som kommer fra et annet land i Vest-Europa har prøvd cannabis, mens prosenten blant de med norske foreldre er 4,8. Elevene med far fra andre land ligger på et lavere nivå enn de med far fra Norge (3,9 %)

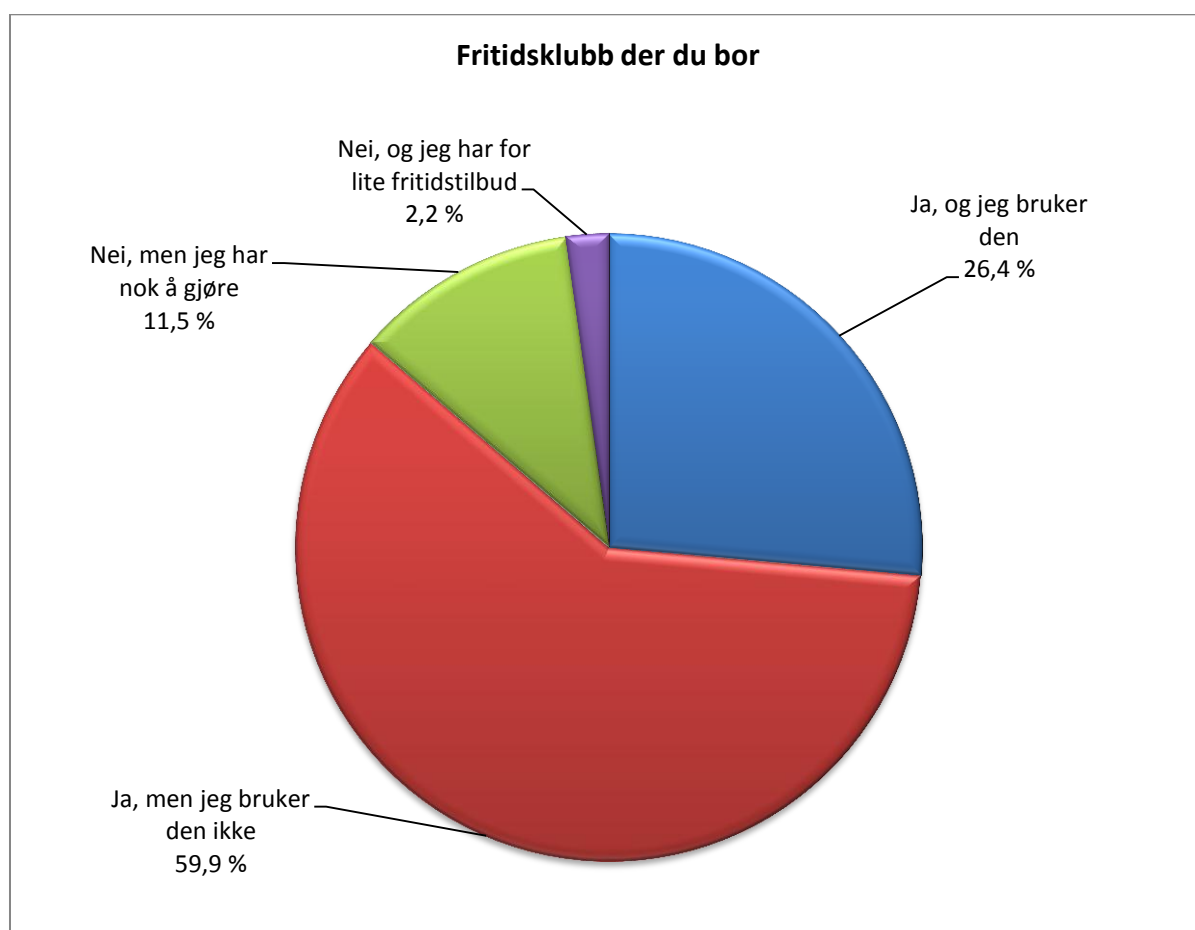
Samtidig ser vi at de 4 elevene som oppgir å ha brukt cannabis mer enn 20 ganger enten har norske foreldre eller foreldre fra andre land.

16 FRITIDSAKTIVITETER

16.1 Fritidsklubb

16.1.1 Deltakelse på fritidsklubb

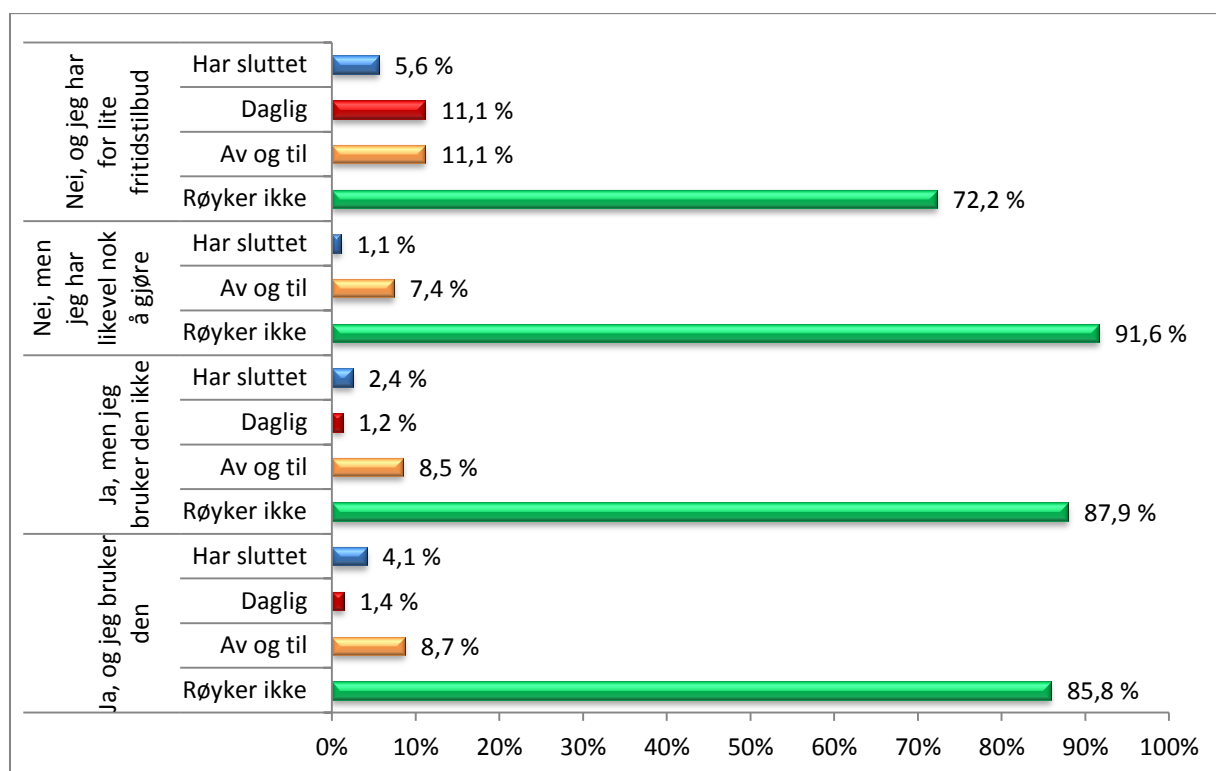
Fritidsklubb der du bor	Antall
Ja, og jeg bruker den	220
Ja, men jeg bruker den ikke	499
Nei, men jeg har likevel nok å gjøre	96
Nei, og jeg har for lite fritidstilbud	18
Totalt	833

26,4 % av alle elevene i undersøkelsen bruker en fritidsklubb. Det er en nedgang fra forrige undersøkelse da det var 32 %.

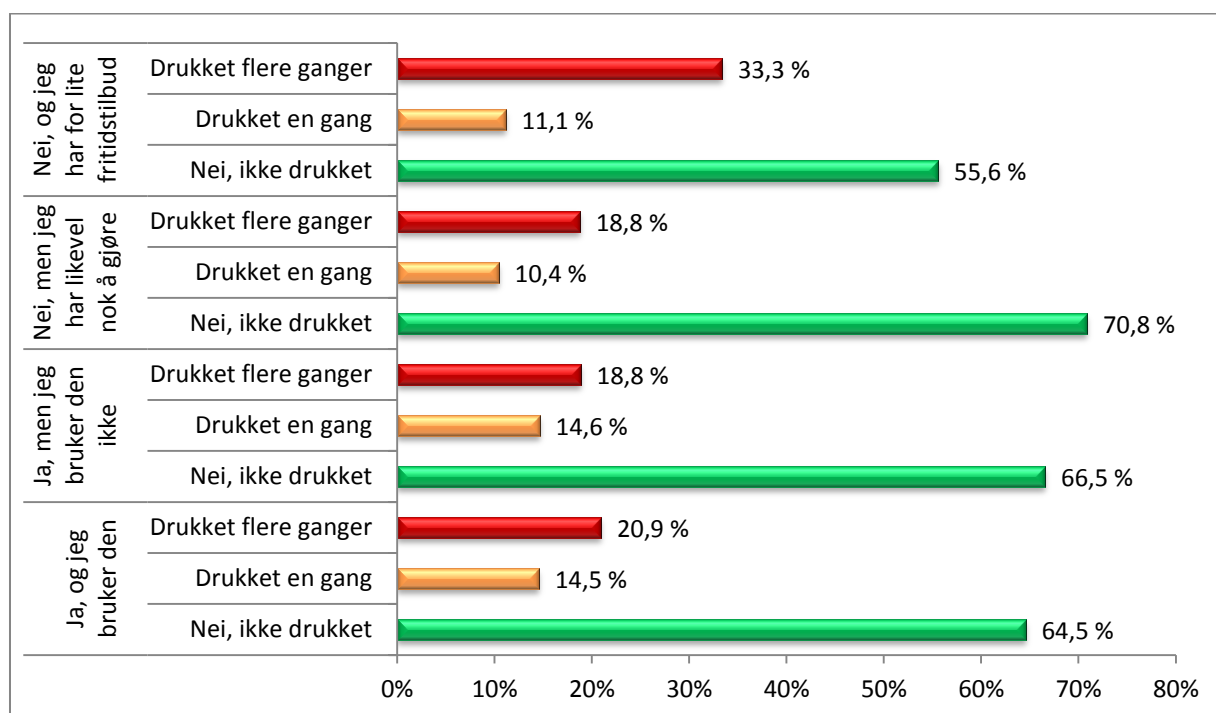
31 % av de som har tilgang til en fritidsklubb bruker den nå, mot 37 % ved forrige undersøkelse.

16.1.2 Fritidsklubb og bruk av tobakk

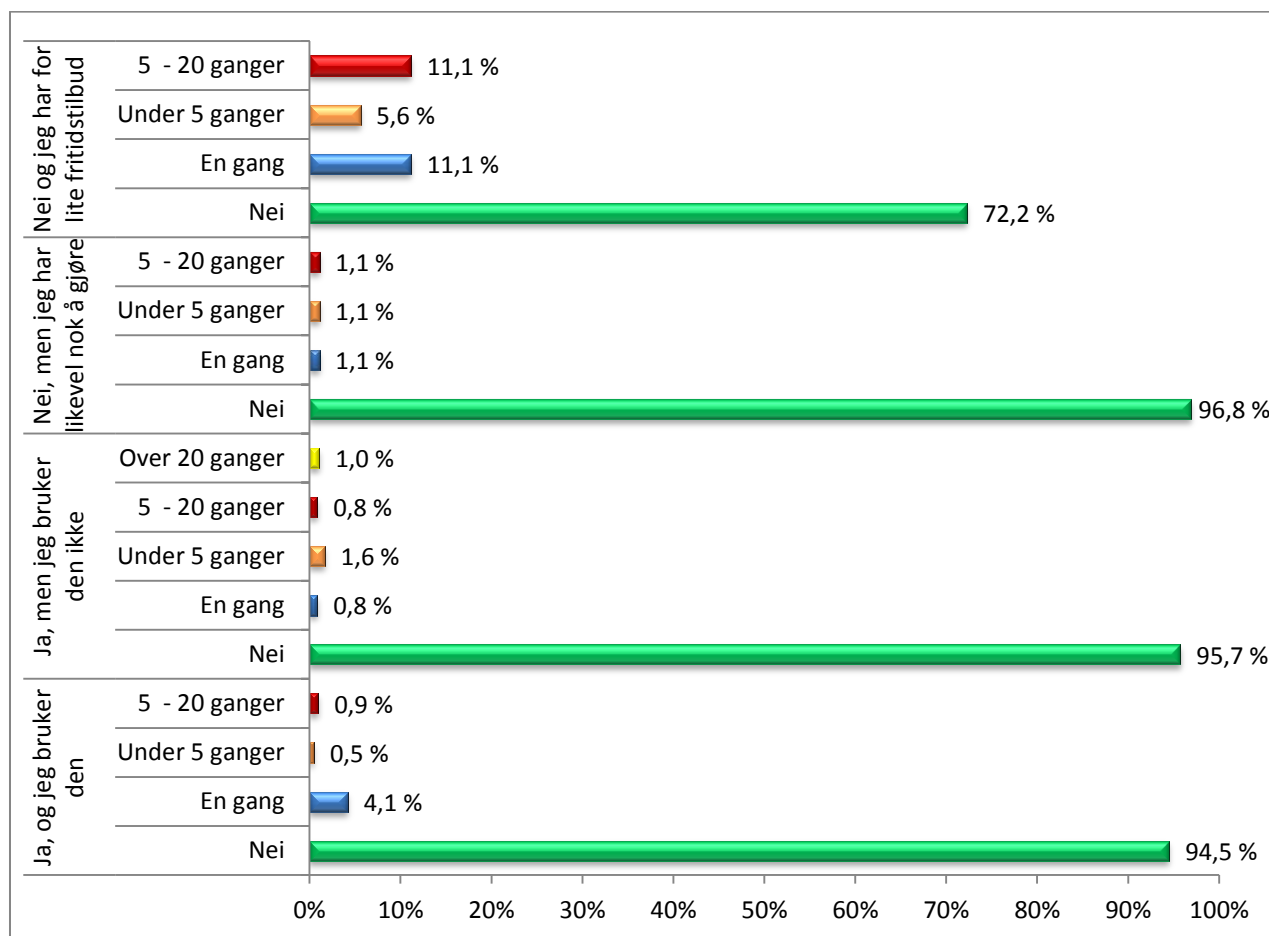
Det er mest røyking blant ungdom som savner et fritidstilbud, minst blant dem som har andre tilbud enn fritidsklubb.

16.1.3 Fritidsklubb og bruk av alkohol

Det er mest bruk av alkohol blant elever som har ikke har tilbud om fritidsklubb og som savner fritidstilbud.

16.1.4 Fritidsklubb og bruk av cannabis

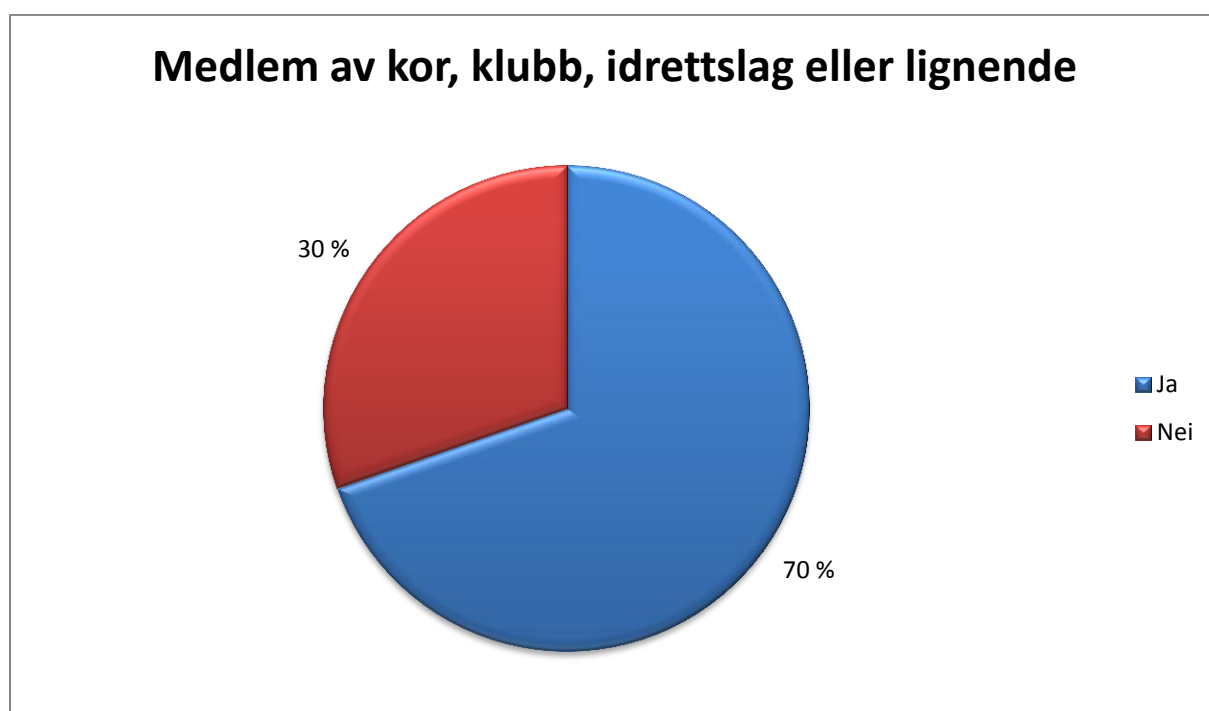

Det er mest bruk av cannabis blant ungdom som opplever å ha for lite fritidstilbud.

16.2 Aktivitet

16.2.1 Organisert eller ikke

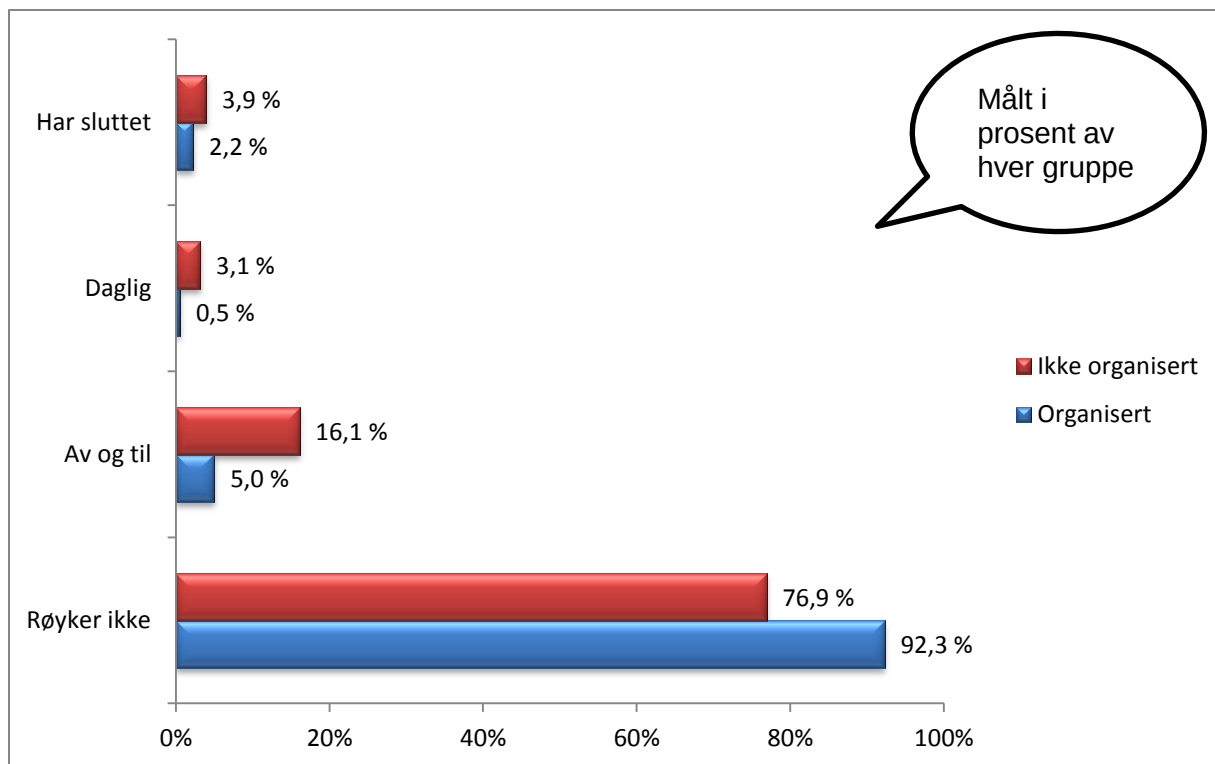
Medlem kor, klubb, idrettslag	Antall	Prosent
Ja	588	69,7 %
Nei	256	30,3 %
Totalt	844	

Organiseringsgraden er noe lavere denne gang enn ved forrige undersøkelse. I motsetning til forrige gang er det en høyere deltakelse i organisert aktivitet blant gutter enn blant jenter (72 mot 68 prosent). Organiseringsgraden blant jenter har falt fra 74 til 67 prosent.

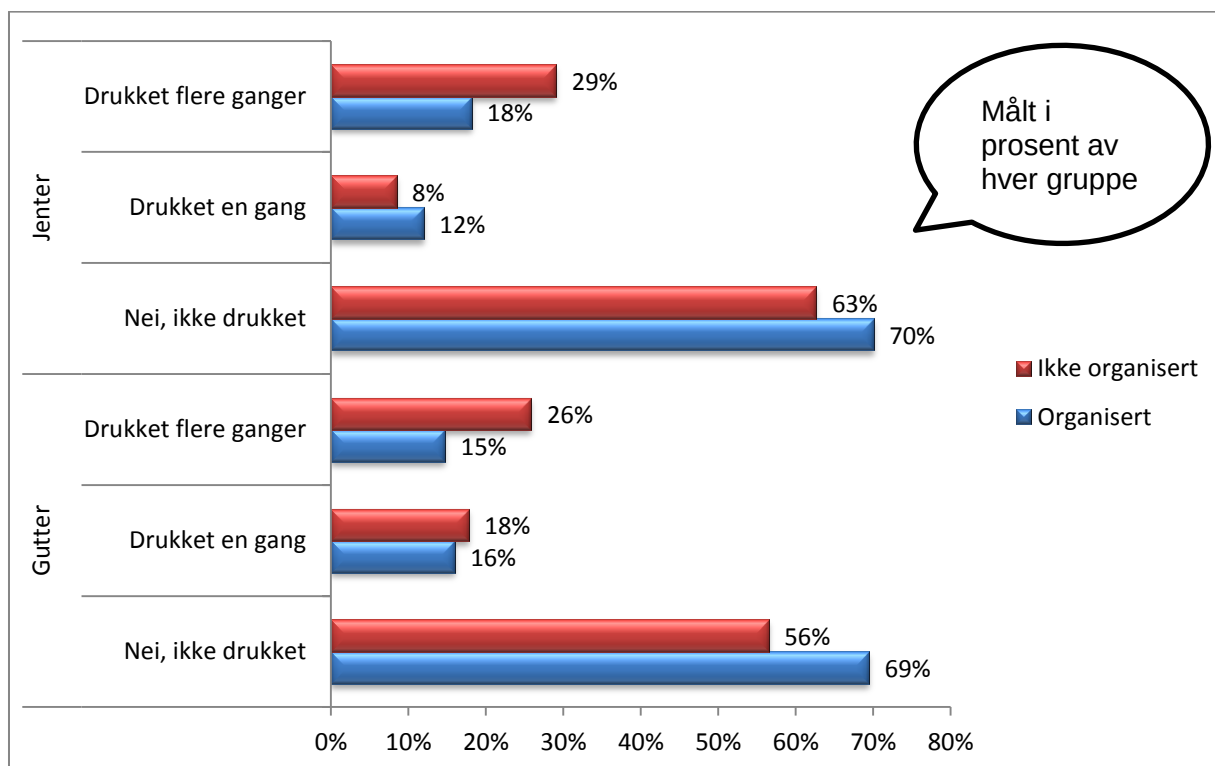
16.2.2 Organiserte og uorganiserte elevers røykevaner

Bruk av tobakk	Organisert	Ikke organisert
Røyker ikke	92,3 %	76,9 %
Av og til	5,0 %	16,1 %
Daglig	0,5 %	3,1 %
Har sluttet	2,2 %	3,9 %

Det er vesentlig større andel tobakkrøykere blant elever som ikke deltar i organisert aktivitet.

16.2.3 Organiserte og uorganiserte elevers alkoholvaner

Det er høyest andel som har drukket alkohol blant elevene som ikke deltar i en organisert aktivitet. Dette er likt både for gutter og for jenter, men det er en noe større andel av uorganiserte gutter som har drukket. Det samme viser også våre tidligere undersøkelser.

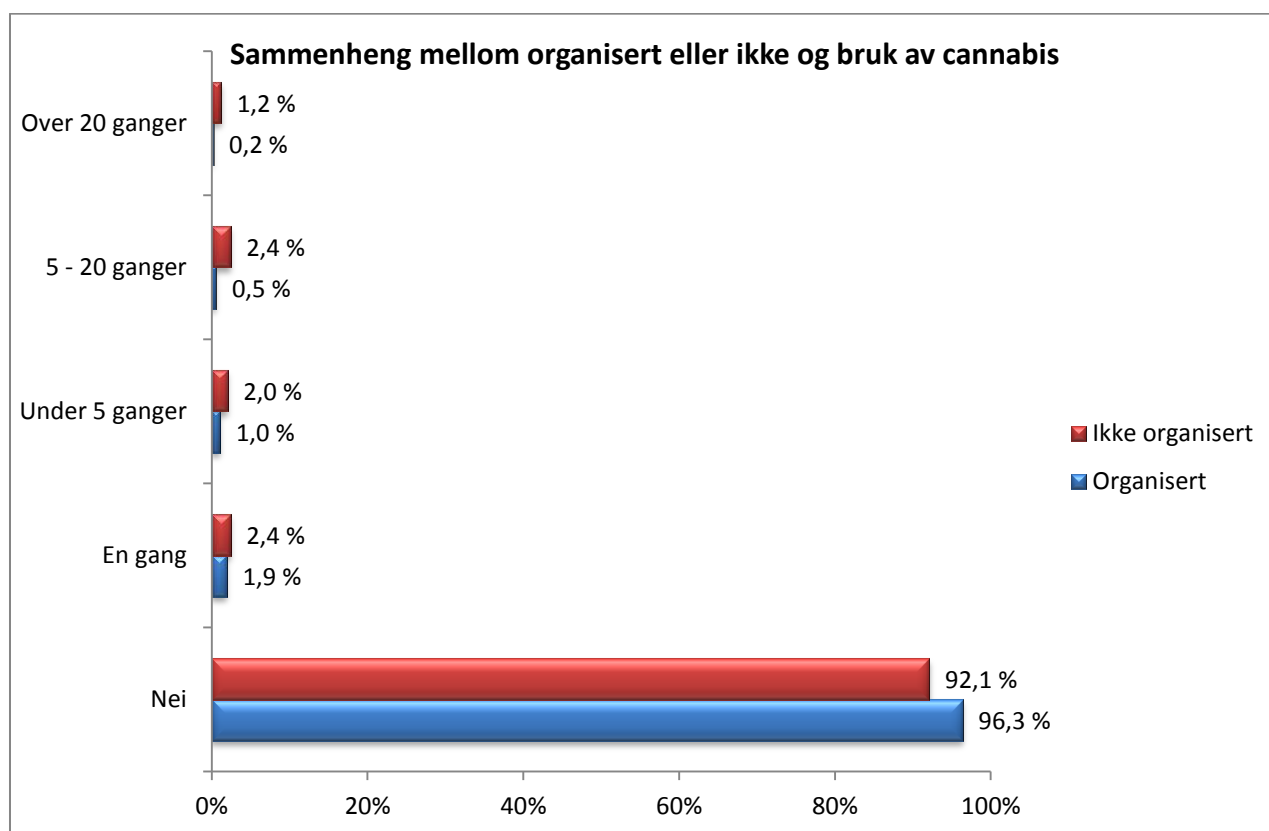
16.2.4 Organisert eller ikke og bruk av cannabis

Medlem kor, klubb, idrettslag	Prøvd cannabis	Antall	Prosent av gruppe
Ja	Nei	554	96,3 %
	En gang	11	1,9 %
	Under 5 ganger	6	1,0 %
	5 - 20 ganger	3	0,5 %
	Over 20 ganger	1	0,2 %
Nei	Nei	232	92,1 %
	En gang	6	2,4 %
	Under 5 ganger	5	2,0 %
	5 - 20 ganger	6	2,4 %
	Over 20 ganger	3	1,2 %

3,6 %
har
prøvd

8 % har
prøvd

Andelen som har prøvd cannabis er atskillig høyere blant ungdom som ikke deltar i organiserte aktiviteter.

16.3 Ulike fritidsaktiviteter – organiserte og ikke organiserte

Aktivitet	Antall som deltar
Lagspill	406
Kampsport	51
Helsestudio	230
Svømming	47
Turn	25
Skateboard, rollerblades	50
Klassisk instrument	104
Rytmask instrument	78
Kristent foreningsliv	147
Dyr	100
Går på diskotek	61
Friluftsliv	121
Andre	257
Ingen aktivitet	45

Lagspill, helsestudio og kristent foreningsliv er blant de mest populære aktivitetene. Kategorien "andre" utgjør 86 ulike aktiviteter med få deltakere i hver. De største gruppene her er dans og sang.

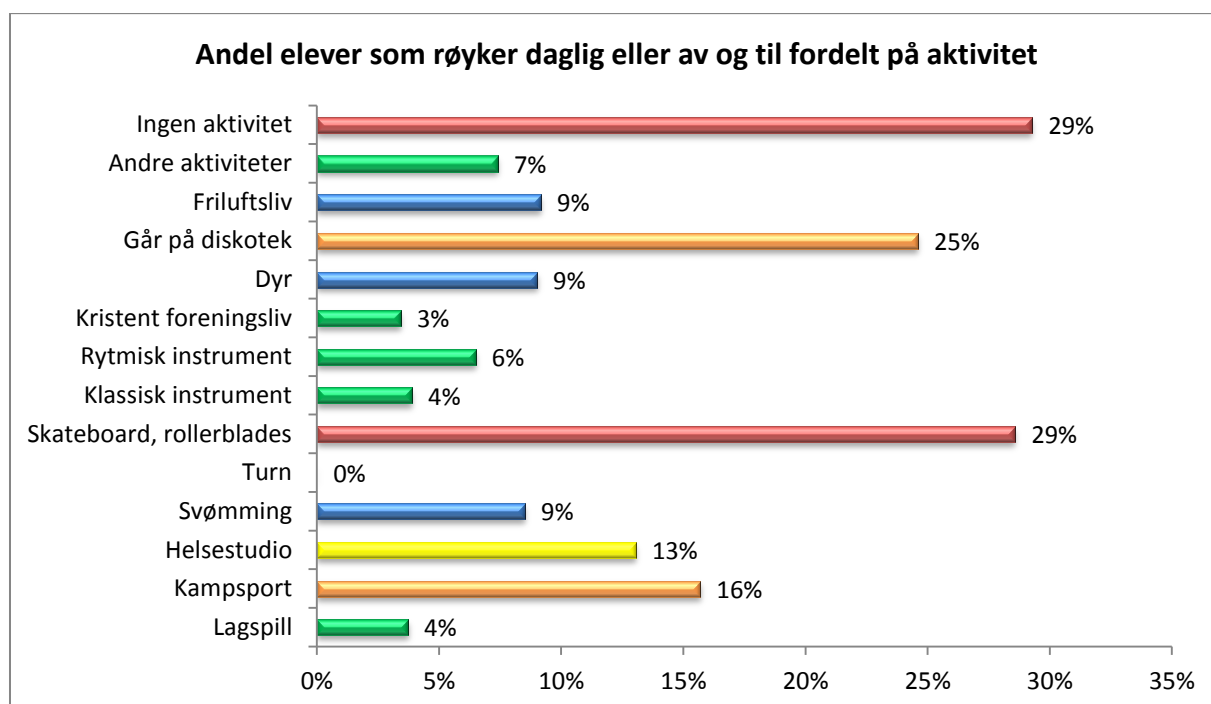
16.3.1 Hvor mange aktiviteter deltar elevene i

Antall aktiviteter	Antall elever
0	45
1	318
2	236
3	156
4	65
5	22
6	5
7	3
8	1
Totalt	851

45 elever har oppgitt at de ikke deltar i noen form for aktivitet. Det utgjør 5,3 % av alle elevene.

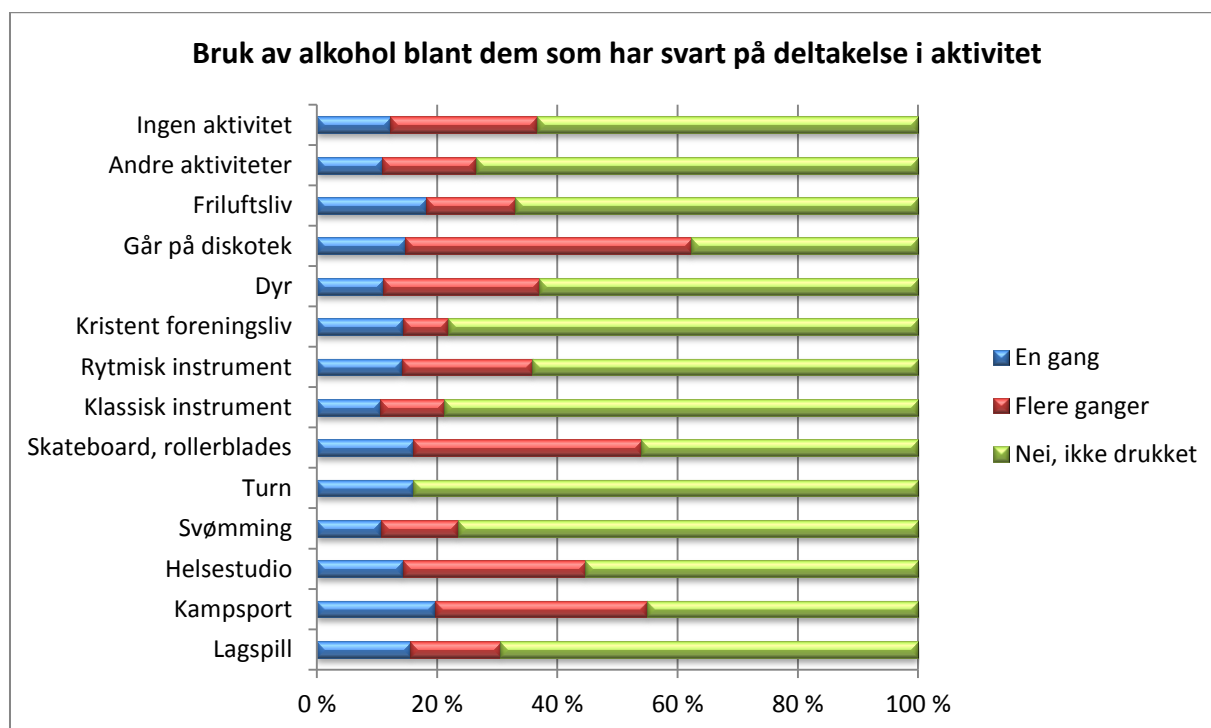
Dette er en lavere andel enn ved forrige undersøkelse. De fleste elevene deltar i en eller to aktiviteter.

16.3.2 Andel elever som røyker fordelt på aktivitet

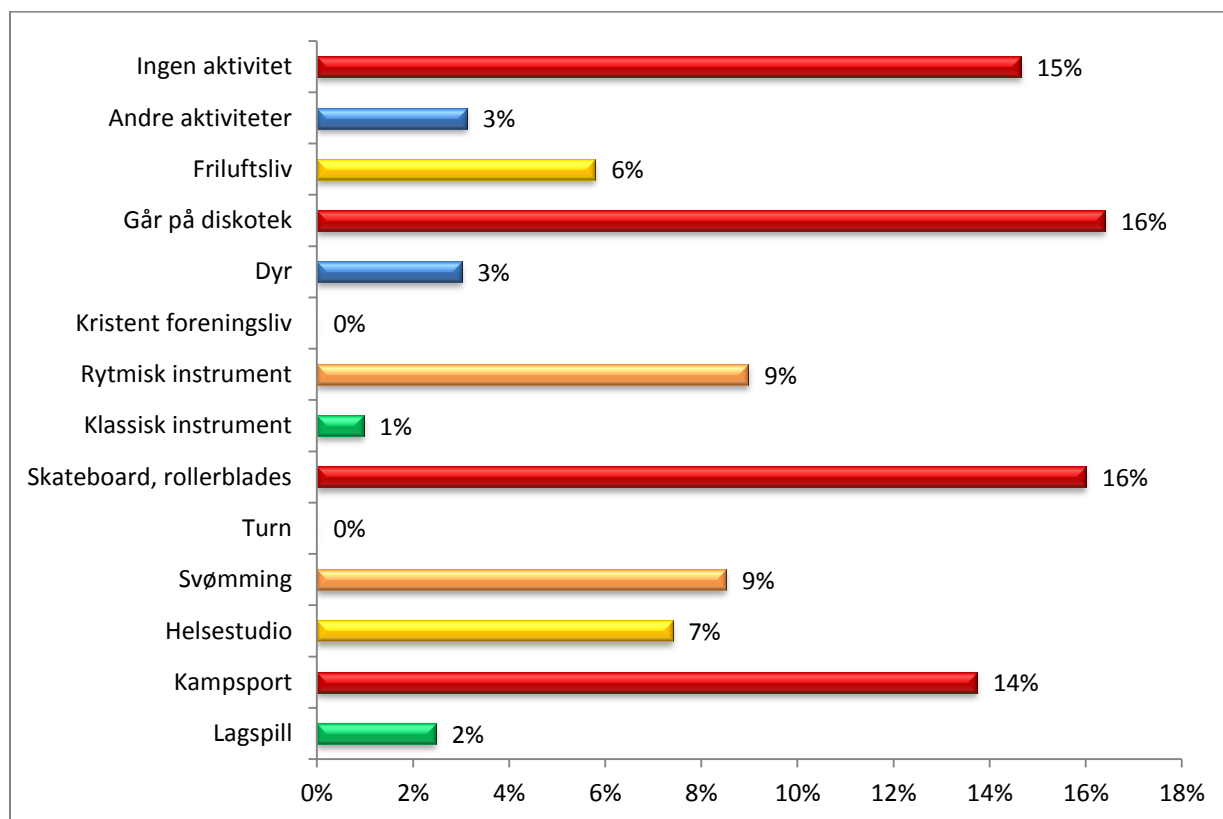
Diagrammet viser hvor stor andel av hver gruppe som røyker nikotin. Det er mest røyking blant de som går på diskotek, de som skater og de som ikke deltar i noen aktivitet.

16.3.3 Andel elever som bruker alkohol fordelt på aktivitet

Det er størst andel som har drukket flere ganger blant elever som driver med skateboard/rollerblades, kampsport og de som går på diskotek.

16.3.4 Andel elever som har prøvd cannabis fordelt på aktivitet

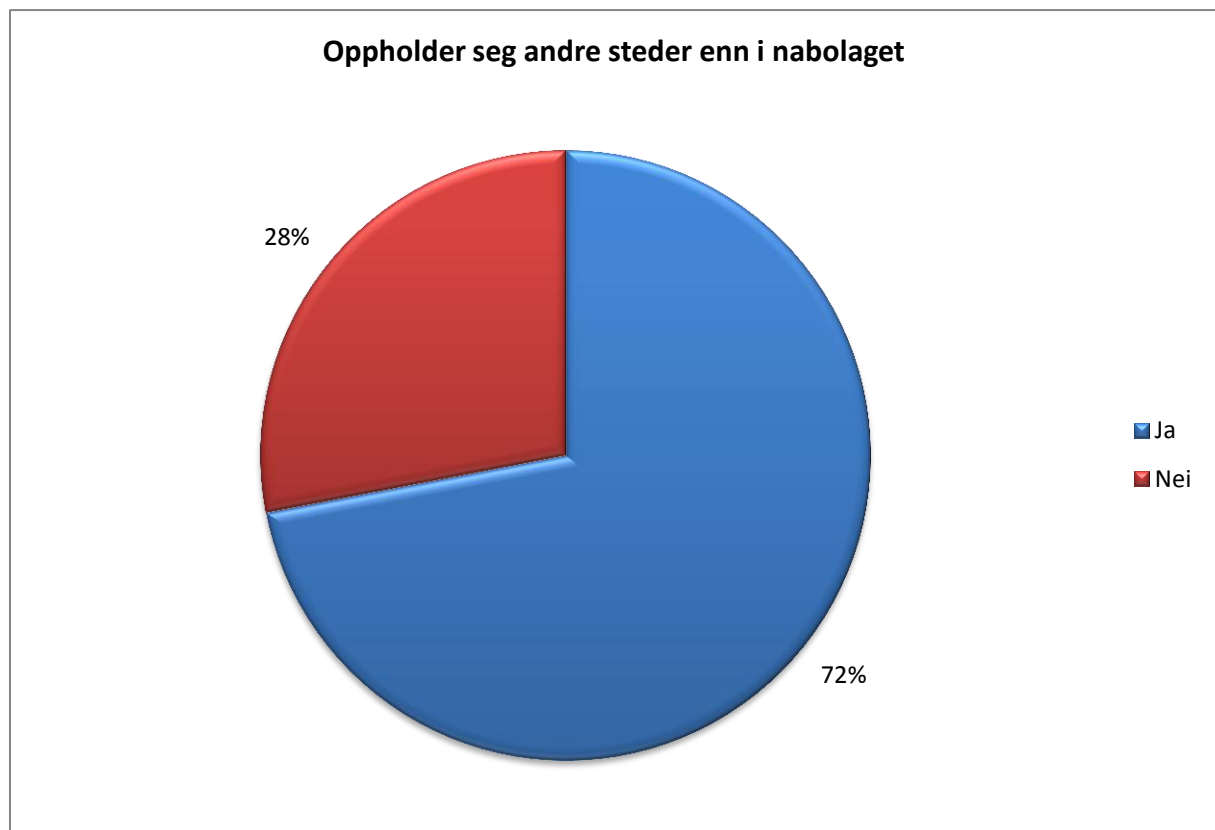
Som med alkohol er de som driver med skateboard/rollerblades og de som går på diskotek en mer utsatt gruppe, sammen med de som oppgir å ikke delta i noen aktivitet. Kampsport scorer også høyt.

Det er minst bruk blant elevene som deltar i kristent foreningsliv, turn og de som spiller klassisk musikk.

17 OPPHOLDSSTED PÅ FRITIDEN

17.1 Oppholder seg andre steder enn i nabolaget på fritiden

Andre steder enn nabolaget på fritida	
Ja	604
Nei	235
Totalt	839

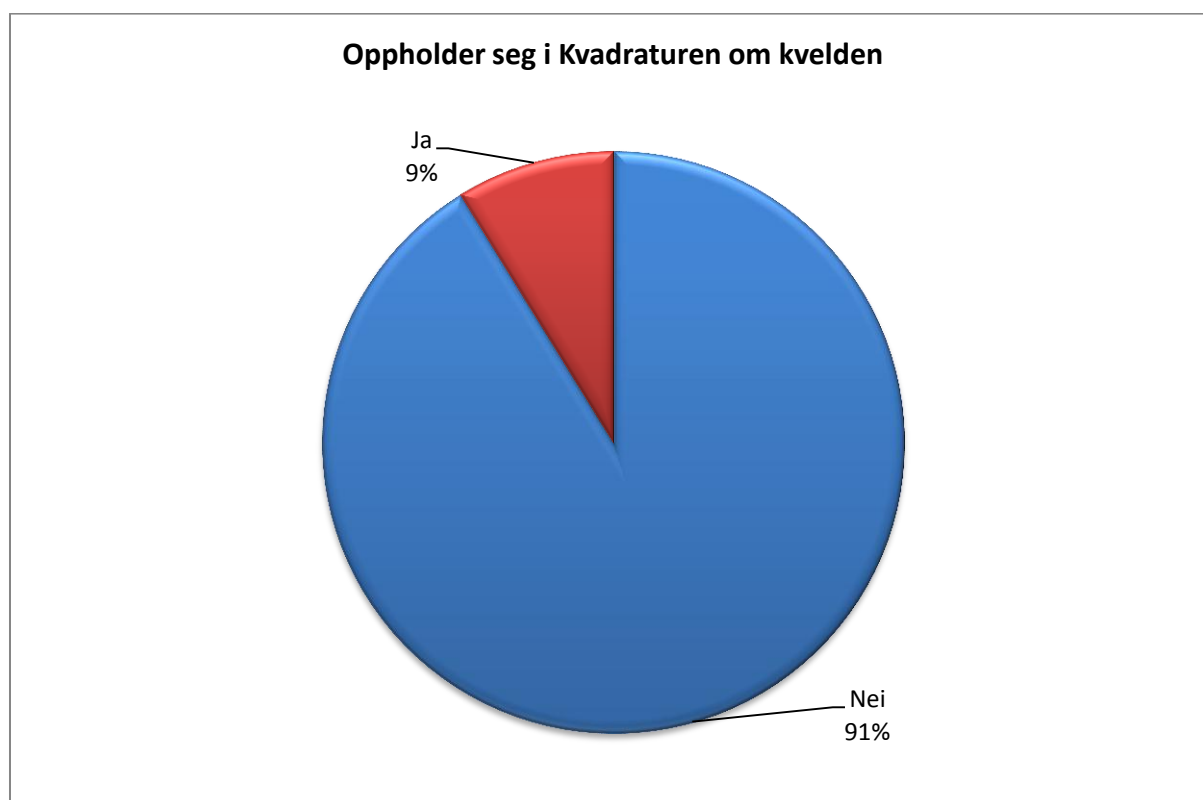
(N:839)

Ungdom i Kristiansand er i stor grad fleksible og tar hele kommunen i bruk som sin arena. Tilknytningen til nabolag og boområde er ikke like sterk i dag som for 20 år siden. Den har likevel styrket seg noe siden forrige undersøkelse. Andelen som oppholder seg andre steder enn i nabolaget har gått ned fra 78 til 72 %.

17.2 Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden

Tidligere undersøkelser har vist at ungdom som oppholder seg i Kvadraturen uten å ha et ærend der, eller bruker Kvadraturen som "fritidsarena" på kveldstid, er mer utsatt i forhold til rus og uønsket atferd.

I Kvadraturen om kvelden	
Ja	73
Nei	758
Totalsum	831

(N:831)

En av ti av elevene oppgir at de oppholder seg i Kvadraturen om kvelden.

17.2.1 Fordelt på kjønn

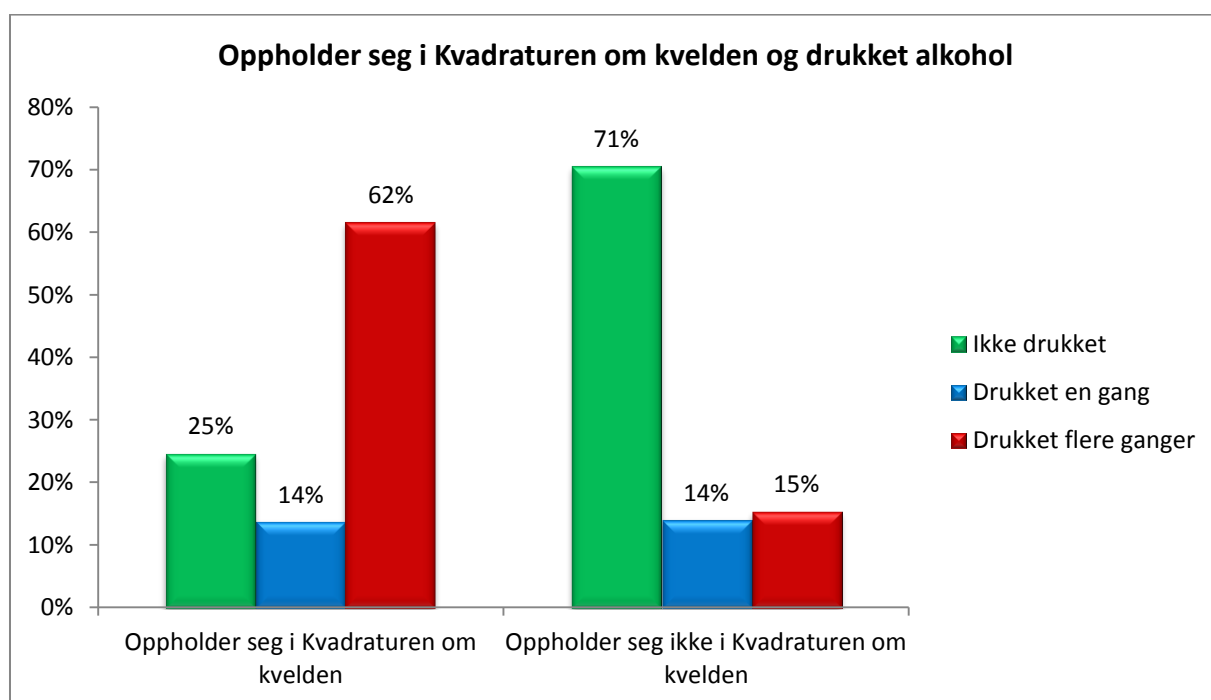
Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden			
Kjønn	Ja	Nei	Totalt
Gutter	30	412	442
Jenter	43	345	388
Totalt	73	757	830

For guttene betyr det at 7 % svarer at de oppholder seg i Kvadraturen om kvelden, mens det for jentene er 11 %. Det er altså en noe høyere andel blant jentene som oppholder seg i Kvadraturen om kvelden enn det vi finner blant guttene.

17.2.2 Drukket alkohol noen gang og oppholder seg i Kvadraturen om kvelden

	Ikke drukket	Drukket én gang	Drukket flere ganger	Totalt
Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden	18	10	45	73
Oppholder seg ikke i Kvadraturen om kvelden	534	106	117	757
Totalt	552	116	162	830

	Ikke drukket	Drukket én gang	Drukket flere ganger
Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden	25 %	14 %	62 %
Oppholder seg ikke i Kvadraturen om kvelden	71 %	14 %	15 %

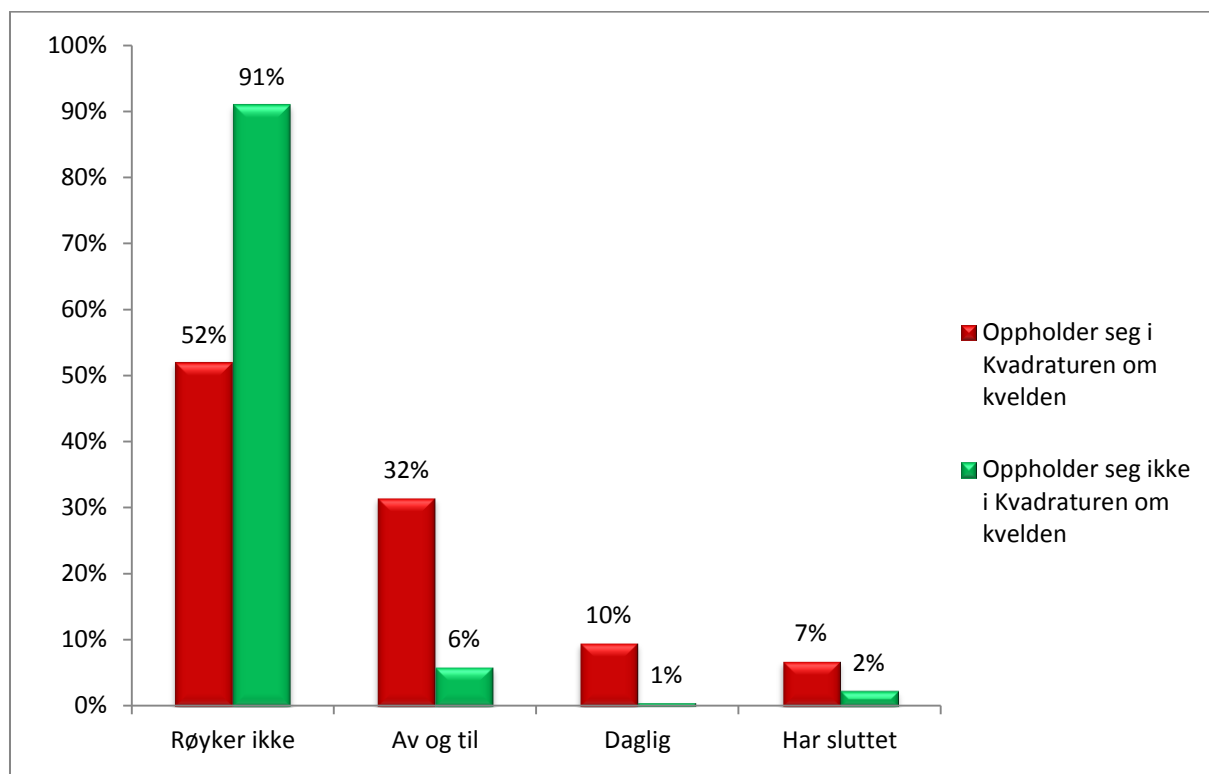

(N: 830)

To av tre (62 %) som oppholder seg i Kvadraturen om kvelden har drukket flere ganger. Dette er en noe lavere andel enn ved forrige undersøkelse da 73 % av elevene som oppholdt seg i Kvadraturen om kvelden, hadde drukket flere ganger. Det viser seg altså at det er en markant sammenheng mellom å oppholde seg i Kvadraturen om kvelden og bruk av alkohol.

Blant de som ikke oppholder seg i Kvadraturen om kvelden har kun en av seks (15 %) drukket flere ganger.

17.2.3 Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden og røykevaner

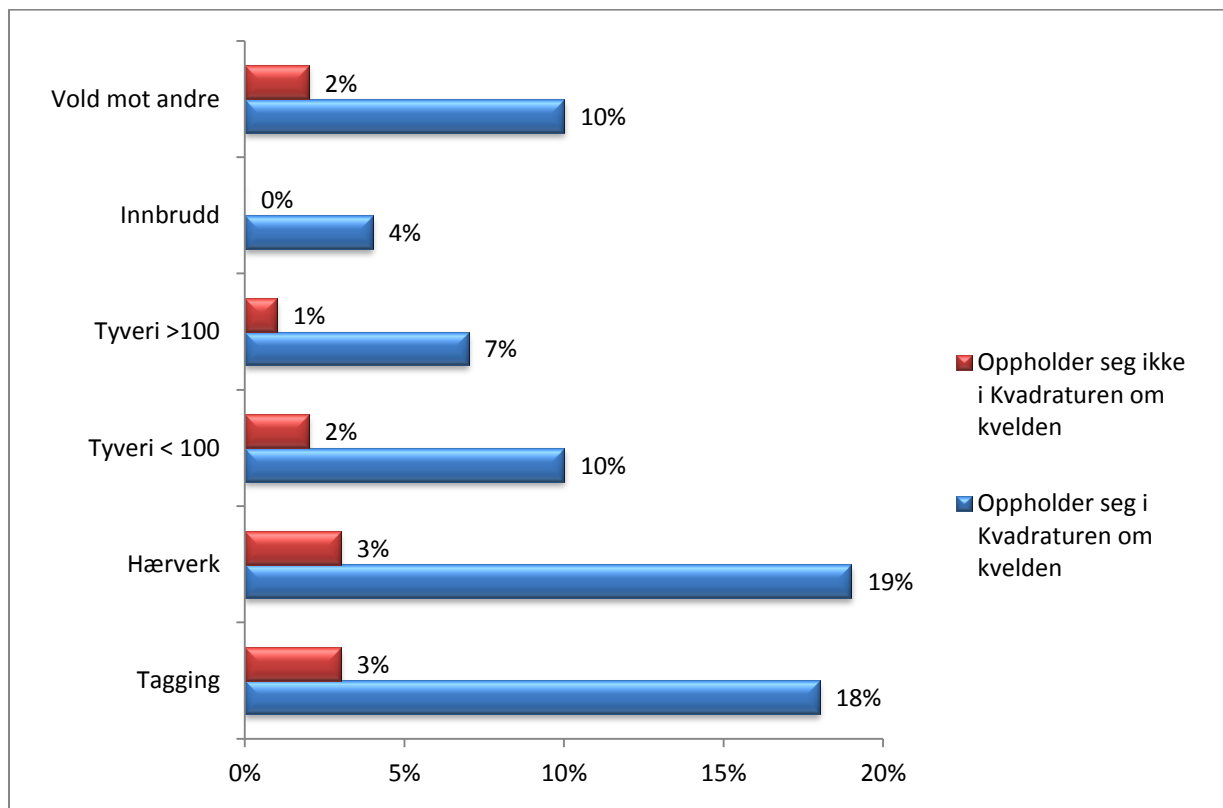
Det er også mer røyking blant ungdom som oppholder seg i Kvadraturen om kvelden.

17.2.4 Oppholder seg i Kvadraturen og bruk av cannabis

	Ikke prøvd cannabis	Prøvd en gang	Under 5 ganger	5 - 20 ganger	Over 20 ganger
Oppholder seg i Kvadraturen om kvelden	77,1 %	8,6 %	1,4 %	8,6 %	4,3 %
Oppholder seg ikke i Kvadraturen om kvelden	96,6 %	1,5 %	1,3 %	0,3 %	0,3 %

En stor andel av ungdommene som oppholder seg i Kvadraturen om kvelden har prøvd eller bruker cannabis. De fleste av ungdommene som bruker cannabis ofte oppholder seg også i Kvadraturen på kveldstid.

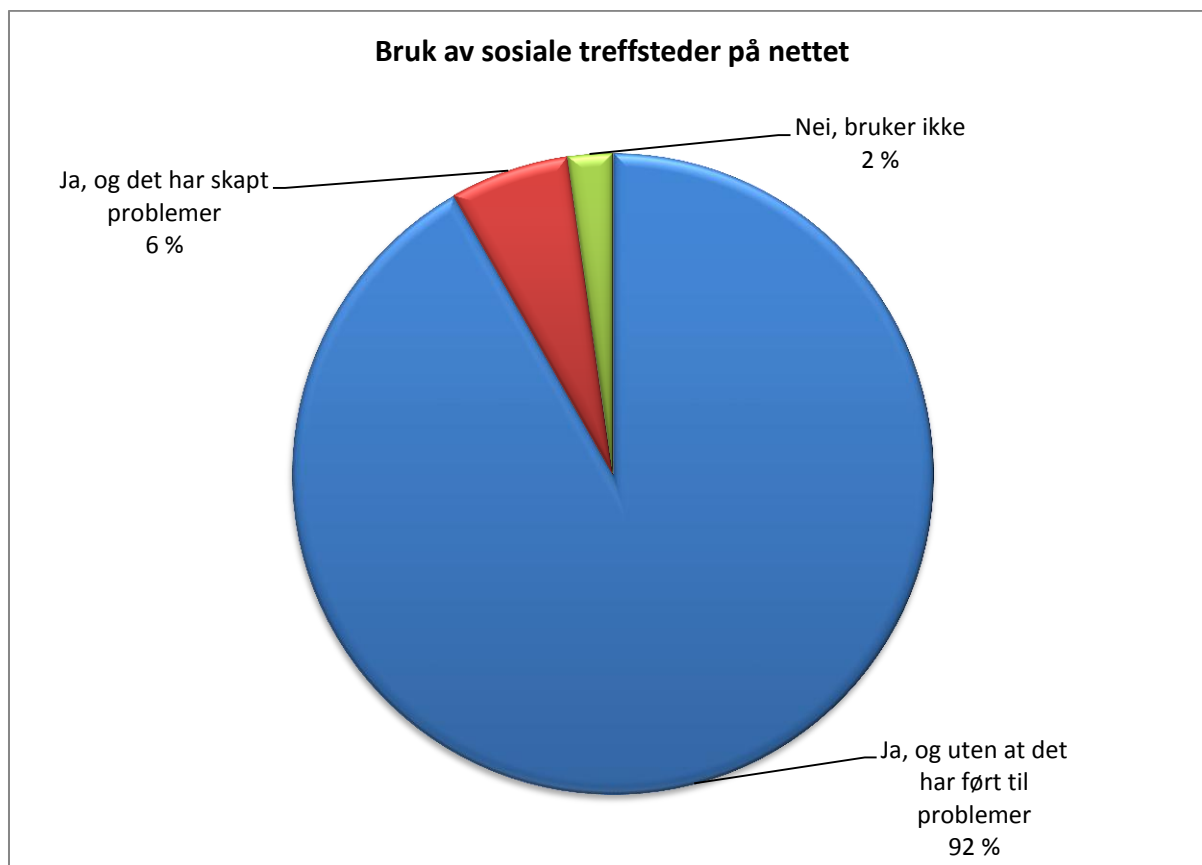
17.2.5 Oppholder seg i Kvadraturen og ulovlige handlinger

Det er en markant større forekomst av ulovlige handlinger blant ungdom som oppholder seg i Kvadraturen om kvelden enn blant resten av ungdomsgruppa.

18 BRUK AV SOSIALE TREFFSTEDER PÅ NETTET

Bruker du sosiale treffsteder på nettet	Antall elever
Ja, men uten at det har ført til problemer	777
Ja, og det har skapt problemer	51
Nei, bruker ikke	19
Totalt	847

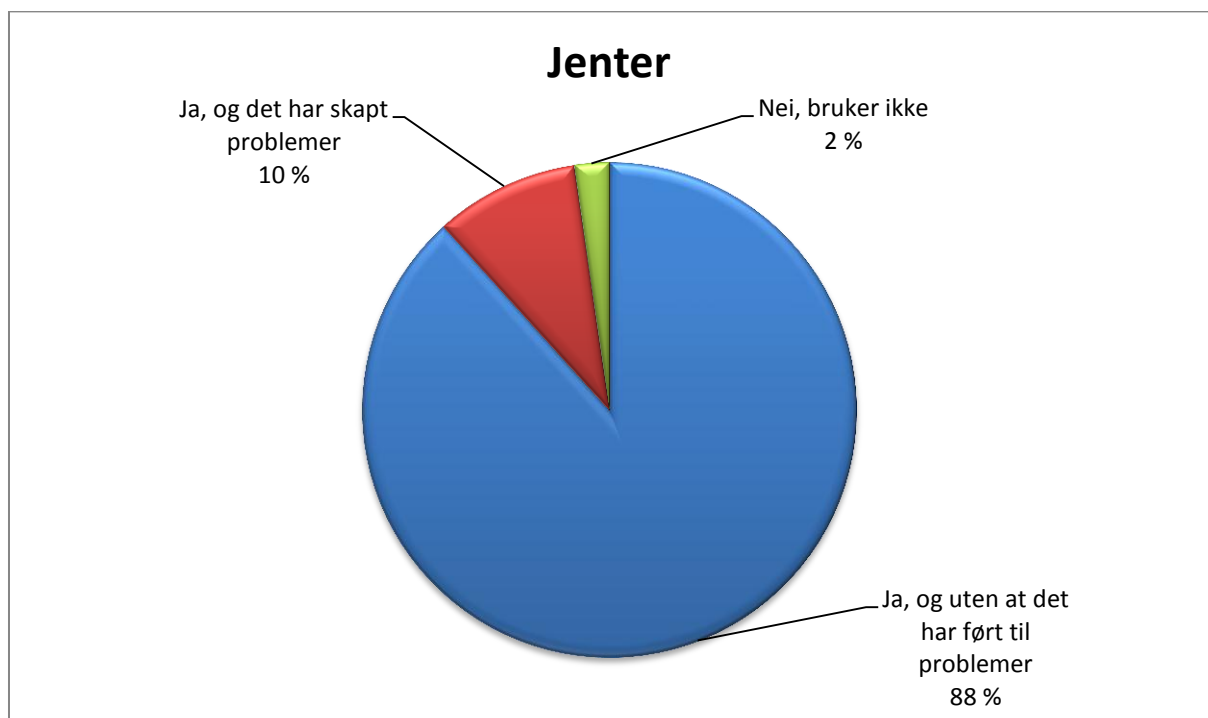
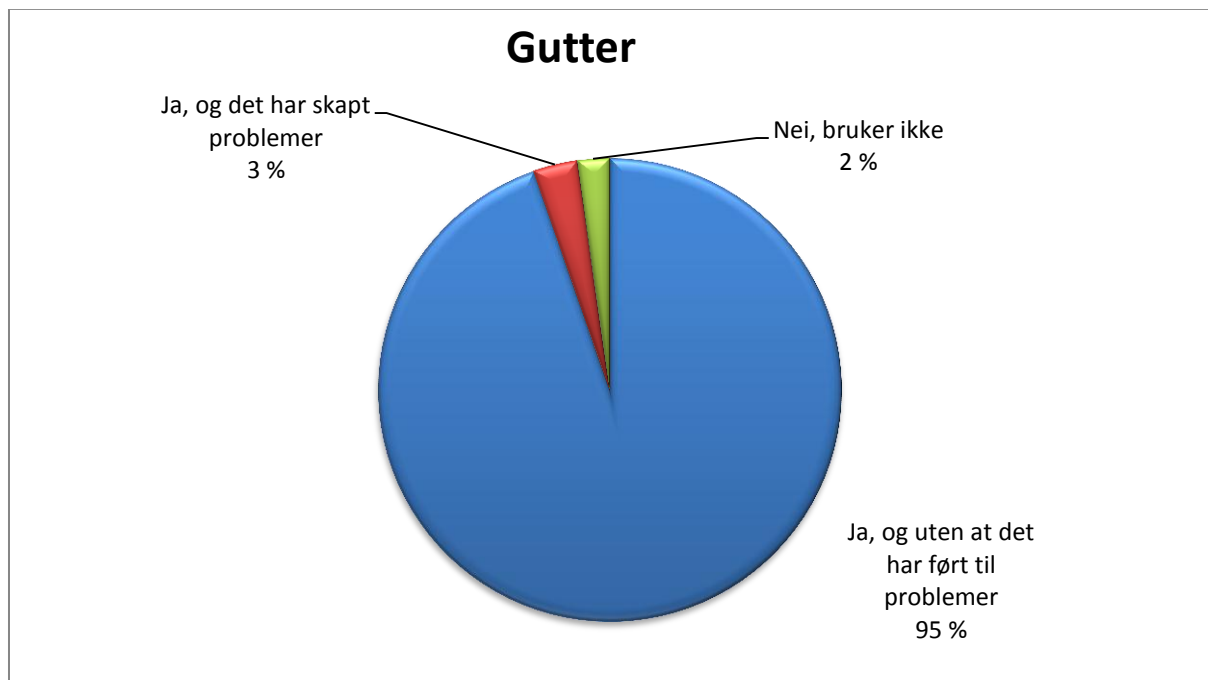

Andelen som bruker sosiale treffsteder på nettet er konstant, men andelen som opplever problemer er noe høyere enn i forrige undersøkelse (6 % mot 4 % i forrige undersøkelse).

Det kan likevel virke som om oppmerksomheten rundt de problemer som kan oppstå ved bruk av sosiale medier i form av mobbing og lignende, fører til at de fleste unge er bevisste og forsiktige når de er på nett.

Det viser seg imidlertid at det er en viss forskjell mellom kjønnene her. Jenter opplever oftere enn gutter å få problemer når de er på sosiale treffsteder.

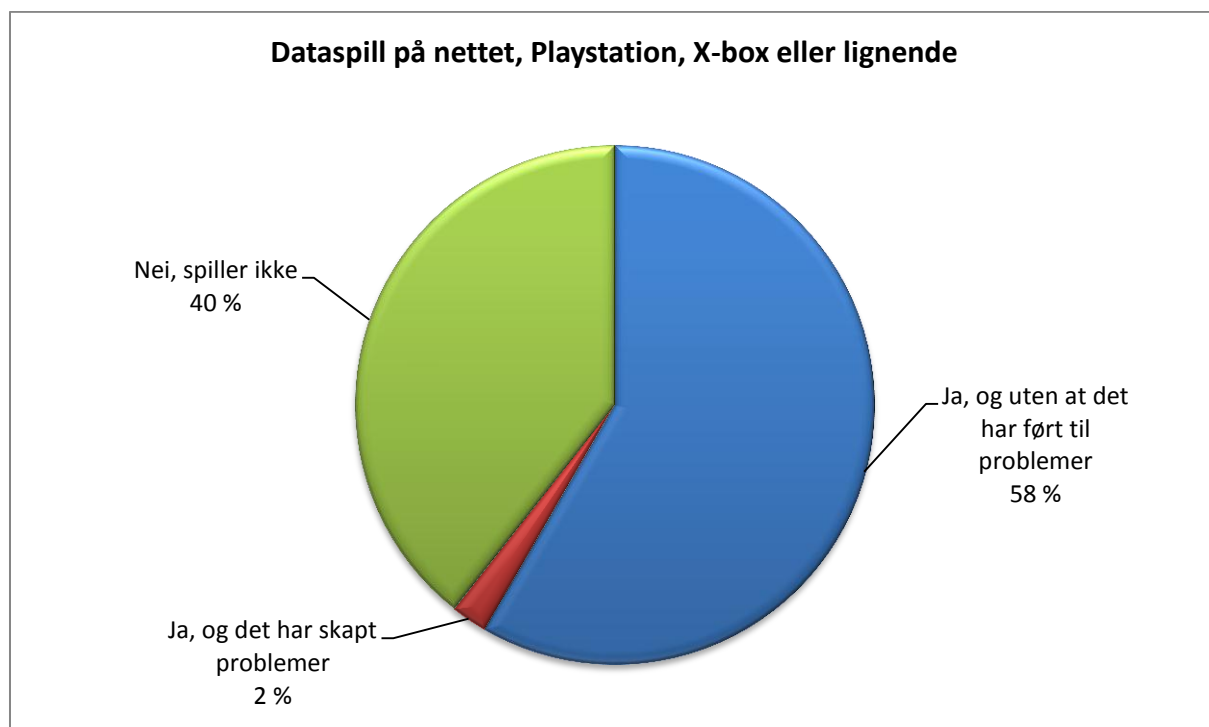
18.1 Fordelt på kjønn:

Jenter opplever oftere enn gutter å få problemer med sitt bruk av sosiale treffsteder på nett. Forskjellen mellom kjønnene har økt fra forrige undersøkelse, guttene har ingen endring, mens jentene nå oftere opplever problemer.

19 DATASPILL

Bruk av dataspill på nettet, Playstation, X-box eller lignende	Antall
Ja, uten at det har skapt problemer	495
Ja, og det har skapt problemer	19
Nei, bruker ikke	334
Totalsum	848

(N: 848)

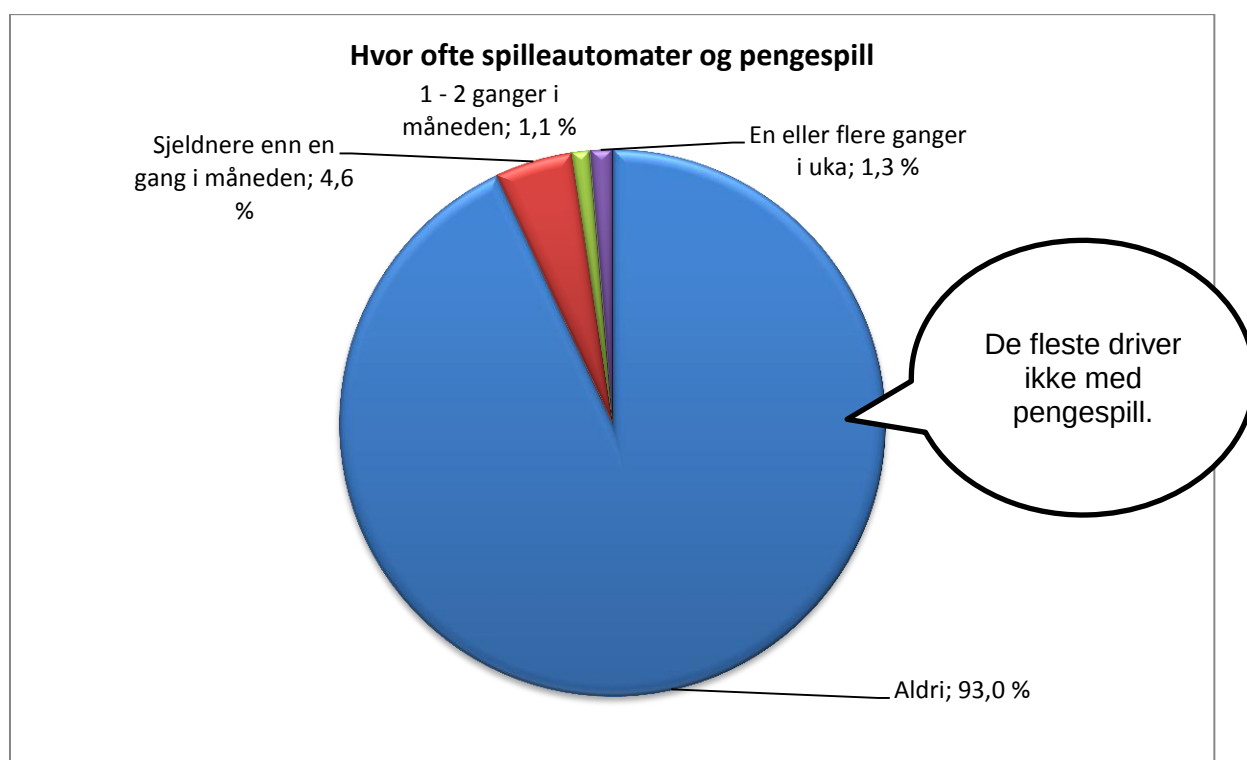
Ungdommene opplever i liten grad at dataspill fører til problemer. Man kan anta at der det oppleves problematisk kan det handle om å bruke for mye tid på dette. Mange foreldre rapporterer at spilling på nattestid går utover elevens skolearbeid.

Kjønn	Dataspill på nettet, playstation, X-box, eller lignende	Antall elever	Prosent av gutter/jenter
Gutter	Ja, uten at det har skapt problemer	396	87,6 %
	Ja, og det har skapt problemer	18	4,0 %
	Nei, spiller ikke	38	8,4 %
Jenter	Ja, uten at det har skapt problemer	99	25,0 %
	Ja, og det har skapt problemer	1	0,3 %
	Nei, spiller ikke	296	74,7 %

Det er vesentlig mer spilling blant guttene enn blant jentene. Guttene opplever også oftere at det fører til problemer.

20 PENGESPILL

Hvor ofte spilleautomater og pengespill	Antall
Aldri	789
Sjeldnere enn 1 gang i måneden	39
1 - 2 ganger i måneden	9
En eller flere ganger i uka	11
Totalt	848

Spillehyppighet	Antall svar	Prosent av alle i undersøkelsen	For to år siden	Endring
Sjelden eller aldri	828	97,3 %	96,3 %	1,0 %
1 – 2 ganger i måneden	9	1,1 %	1,4 %	-0,4 %
En eller flere ganger i uka	11	1,3 %	1,0 %	0,3 %

Det er få elever (20) som spiller på spilleautomater eller pengespill på nettet en gang i måneden eller oftere. Dette er en like stor andel som i forrige undersøkelse.

Penger ved hver spilleanledning	Antall
0 - 50 kroner	37
50 - 100 kroner	12
100 - 300 kroner	6
Over 300 kroner	3
Totalt	58

Blant elevene som oppgir å spille om penger er det et lite antall som spiller for relativt store beløp hver gang. Dette er de samme elevene som også spiller hyppigst.

20.1.1 Har spillingen skapt problemer for deg.

14 elever svarer at de opplever at spillingen har skapt problemer for dem. Dette er omtrent samme antall som ved forrige undersøkelse.

Hvis en ser det i forhold til alle elevene i undersøkelsen er andelen 1,7 %. Dette omfatter likevel en stor del av de 20 elevene som oppgir å spille en gang i måneden eller oftere.

Antall elever som opplever at spillingen har skapt problemer er så lavt at det likevel er vanskelig å få fram pålitelige sammenhenger mellom dette og spillevaner.

21 UTSATT FOR VOLD

Blitt utsatt for vold	Antall elever
Nei	760
Ja, men bare jeg var beruset	5
Ja, men bare den andre var beruset	18
Ja, og begge var beruset	12
Totalsum	795

35 elever, eller 4,1 % av alle i undersøkelsen, har vært innblandet i det de opplever som vold der rus var en del av bildet. Dette er en liten reduksjon i forhold til den forrige undersøkelsen der 46 elever, eller 4,4 %, hadde opplevd det samme.

Dette kan blant annet ha sammenheng med at bruken av alkohol er vesentlig lavere i dette kullet enn det var blant elevene som var med i forrige undersøkelse.

22 RUS I VENNEKRETSEN

22.1 Brukes det alkohol i vennekretsen

Brukes det alkohol i vennekretsen	Antall
Ja	294
Nei	406
Vet ikke	139
Totalt	839

Brukes det alkohol i vennekretsen	Prosent
Ja	35,0 %
Nei	48,4 %
Vet ikke	16,6 %

Andelen som oppgir at det brukes alkohol i vennekretsen er rimelig lik andelen elever som oppgir å ha brukt alkohol.

Kjønn	Brukes det alkohol i vennekretsen	Antall	Prosentvis fordeling på kjønn
Gutter	Ja	149	33 %
	Nei	212	47 %
	Vet ikke	87	19 %
Jenter	Ja	144	37 %
	Nei	194	50 %
	Vet ikke	52	13 %

Jentene opplever å ha flere venner som ikke bruker alkohol enn det guttene opplever.

22.2 Brukes piller eller stoff i vennekretsen

Brukes piller eller stoff i vennekretsen	Antall	Prosent av alle
Ja	61	7,3 %
Nei	639	76,8 %
Vet ikke	132	15,9 %
Totalt	832	

Rundt 7 % av elevene opplever at noen i vennekretsen bruker piller eller stoff for å ruse seg. Dette er en reduksjon sett i forhold til forrige undersøkelse der 9,5 % opplevde det samme.

Nær 16 % er usikre på om noen av vennene gjør dette.

22.3 Elevens oppfatning av venners rusvaner

Drikker eller ruser vennene dine seg for mye	Antall
Nei, jeg vet ikke om noen	661
Ja, men bare enkelte	119
Ja, nokså mange	9
Ja, nesten alle	1
Totalt	790

Sett i forhold til forrige undersøkelse er andelen elever som opplever at det er for mye rus blant vennene halvert. Mens det var 32 % som opplevde at enkelte eller mange av vennene ruset seg for mye, er det nå 16 % som opplever det samme.

Dette kan være et resultat av at det i denne undersøkelsen er en større andel elever som ikke drikker og som dermed sannsynligvis befinner seg i vennekreter hvor det ikke brukes alkohol eller andre rusmidler.

Antallet elever som opplever at nokså mange eller alle av vennene ruser seg for mye er også redusert siden forrige undersøkelse. Andelen er gått ned fra 1,6 % (16 elever) i 2011 til 1,3 % (10 elever) denne gang.

23 FORDELT PÅ BOOMRÅDER

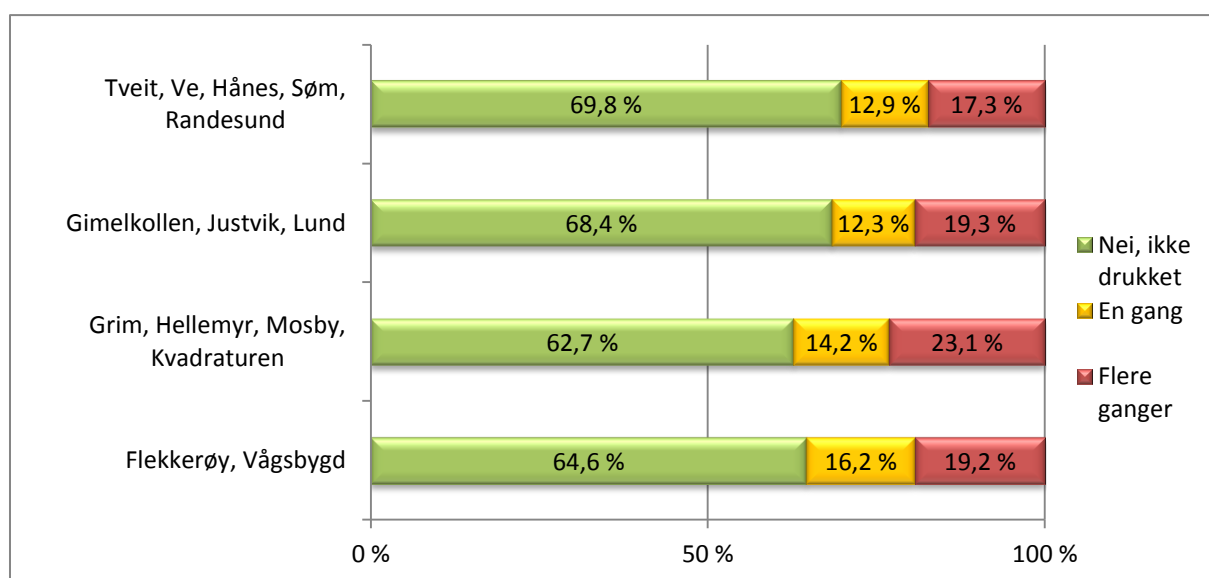
Når vi deltar på foreldremøter spør foreldre ofte om hvordan det står til i deres egen bydel når det gjelder rus blant ungdommene. Dette er noe av årsaken til at vi i en årrekke har valgt å dele byen inn i fire områder, men alltid med flere skoler i hvert område.

Vi ser at omfanget av rusbruk over tid flytter seg fra område til område. Dagens ungdommer kan lett komme seg rundt i hele kommunen, de kan kommunisere via mobil og på nettet. Vårt råd til foreldre har derfor lenge vært at de bør se på Kristiansand som ett område. Rusomfanget i en bydel har med andre ord også innvirkning andre steder i byen.

23.1 Røyk og rusvaner fordelt på boområder

23.1.1 Ulike boområder og drukket alkohol

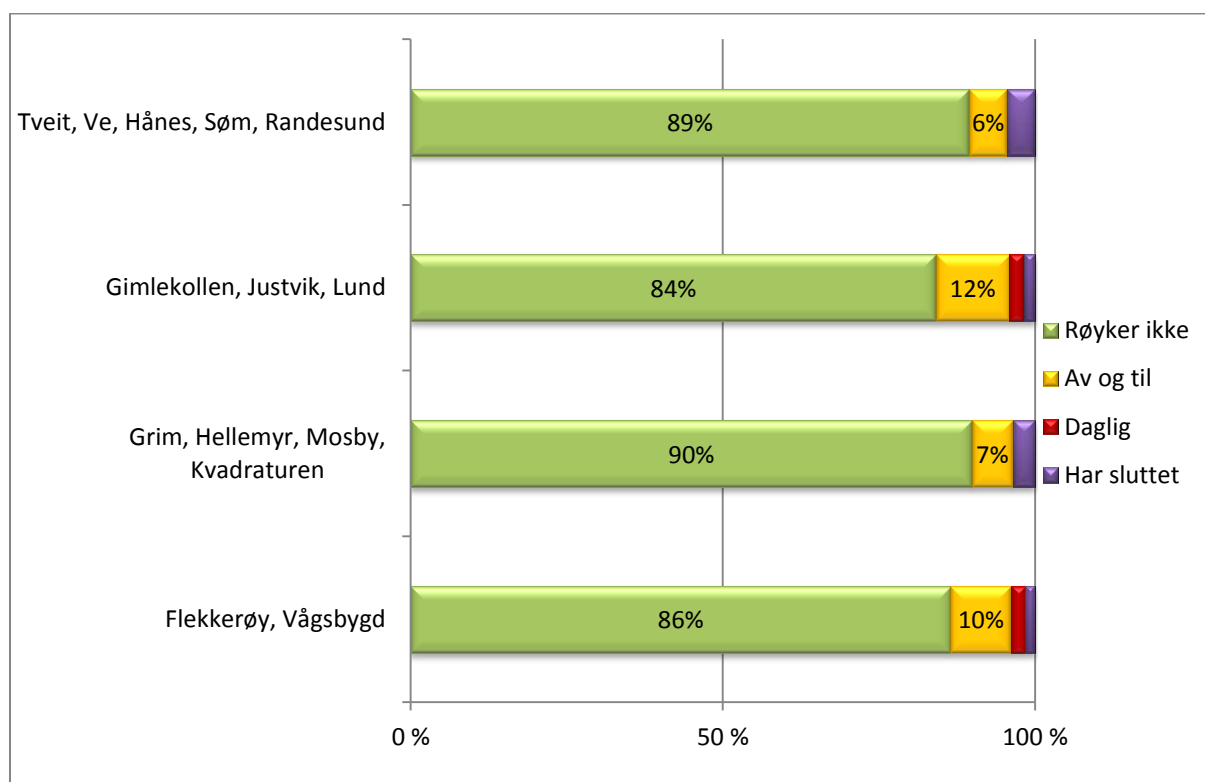
Flekkerøy, Vågsbygd	Nei, ikke drukket	64,6 %
	En gang	16,2 %
	Flere ganger	19,2 %
Grim, Hellemyr, Mosby, Kvadraturen	Nei, ikke drukket	62,7 %
	En gang	14,2 %
	Flere ganger	23,1 %
Gimlekollen, Justvik, Lund	Nei, ikke drukket	68,4 %
	En gang	12,3 %
	Flere ganger	19,3 %
Tveit, Ve, Hånes, Søm, Randesund	Nei, ikke drukket	69,8 %
	En gang	12,9 %
	Flere ganger	17,3 %

I denne undersøkelsen er det er minst bruk av alkohol blant ungdommer som bor i området Randesund/Tveit. De har nå byttet plass med Gimlekollen, Justvik, Lund som hadde minst bruk ved forrige undersøkelse. Flekkerøy/Vågsbygd-området har den største reduksjonen når det gjelder bruk av alkohol. I forrige undersøkelse hadde 50 % av ungdommen i dette området drukket alkohol, nå er tilsvarende andel 35 %.

23.1.2 Boområde og røykevaner

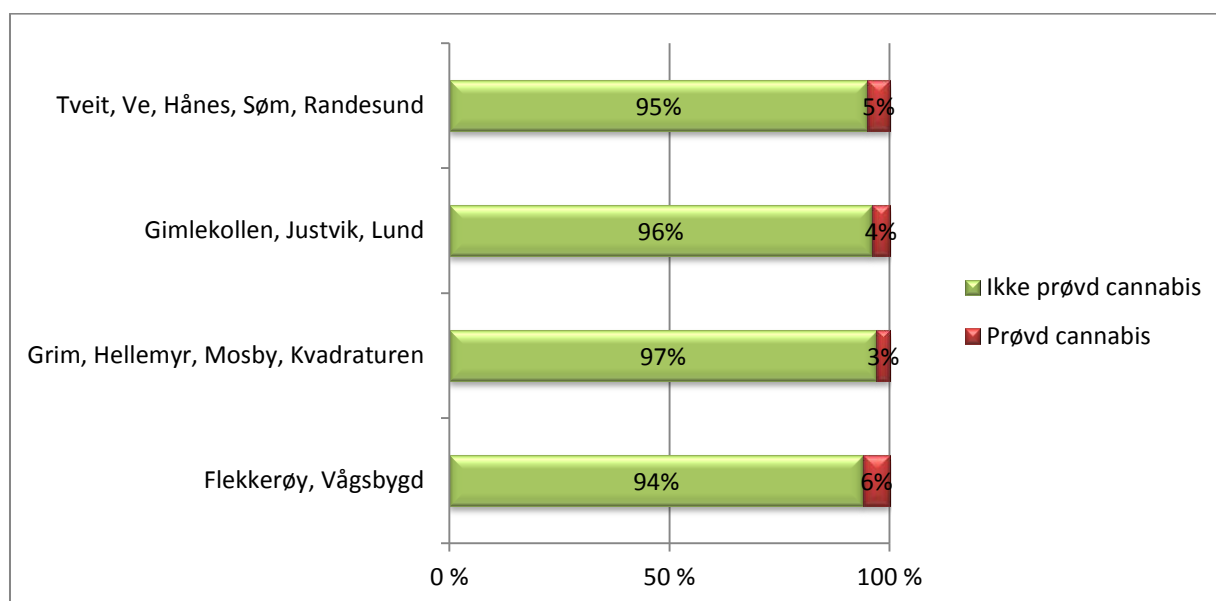
Flekkerøy, Vågsbygd	Røyker ikke	86,5 %
	Av og til	9,7 %
	Daglig	2,3 %
	Har sluttet	1,5 %
Grim, Hellemyr, Mosby, Kvadraturen	Røyker ikke	89,9 %
	Av og til	6,5 %
	Daglig	0,0 %
	Har sluttet	3,6 %
Gimlekollen, Justvik, Lund	Røyker ikke	84,1 %
	Av og til	11,8 %
	Daglig	2,4 %
	Har sluttet	1,8 %
Tveit, Ve, Hånes, Søm, Randesund	Røyker ikke	89,4 %
	Av og til	6,1 %
	Daglig	0,0 %
	Har sluttet	4,5 %

Antall røykere har gått ned i alle bydeler, bortsett fra Gimlekollen, Justvik, Lund, hvor det har vært en svak økning. Grim/Sentrum-området har hatt den største reduksjonen. Der har andelen ikke-røykere økt fra 79 % til 90 %.

23.1.3 Boområder og cannabis

		Antall	Prosent innen hver bydel
Flekkerøy, Vågsbygd	Nei	240	93,8 %
	En gang	4	1,6 %
	Under 5 ganger	6	2,3 %
	5 - 20 ganger	3	1,2 %
	Over 20 ganger	3	1,2 %
Grim, Hellemyr, Mosby, Kvadraturen	Nei	160	97,0 %
	En gang	3	1,8 %
	Under 5 ganger	1	0,6 %
	5 - 20 ganger	1	0,6 %
	Over 20 ganger	0	0,0 %
Gimlekollen, Justvik, Lund	Nei	159	95,8 %
	En gang	2	1,2 %
	Under 5 ganger	2	1,2 %
	5 - 20 ganger	2	1,2 %
	Over 20 ganger	1	0,6 %
Tveit, Ve, Hånes, Søm, Randesund	Nei	232	95,1 %
	En gang	8	3,3 %
	Under 5 ganger	2	0,8 %
	5 - 20 ganger	1	0,4 %
	Over 20 ganger	1	0,4 %

Flekkerøy/Vågsbygd har hatt en liten økning i andel elever som har prøvd cannabis, men antallet er redusert. Grim/Sentrum har fortsatt den kraftige reduksjonen vi registrerte i forrige undersøkelse, da var det 10 % som hadde prøvd cannabis mot kun 3 % denne gang.

23.2 Ulovlige handlinger fordelt på boområder

Boområde	Handlinger	Antall	Andel innen boområdet	Minst eller mest
Flekkerøy, Vågsbygd	Tagging	13	5,0 %	Mest
	Hærverk	11	4,2 %	
	Tyveri over 100 kroner	3	1,2 %	Minst
	Innbrudd	1	0,4 %	Minst
	Vold mot andre	5	1,9 %	Minst
Grim, Hellemyr, Mosby, Kvadraturen	Tagging	3	1,8 %	Minst
	Hærverk	10	5,9 %	Mest
	Tyveri over 100 kroner	5	2,9 %	Mest
	Innbrudd	2	1,2 %	Mest
	Vold mot andre	8	4,7 %	Mest
Gimlekollen, Justvik, Lund	Tagging	7	4,1 %	
	Hærverk	5	2,9 %	Minst
	Tyveri over 100 kroner	3	1,8 %	
	Innbrudd	1	0,6 %	
	Vold mot andre	4	2,3 %	
Tveit, Ve, Hånes, Søm, Randesund	Tagging	9	3,6 %	
	Hærverk	11	4,4 %	
	Tyveri over 100 kroner	5	2,0 %	
	Innbrudd	1	0,4 %	Minst
	Vold mot andre	6	2,4 %	
Samlet for hele kommunen				
Tagging		34	4,0 %	
Hærverk		39	4,6 %	
Tyveri over 100 kroner		17	2,0 %	
Innbrudd		6	0,7 %	
Vold mot andre		24	2,8 %	

Generelt er det en kraftig reduksjon av ulovlige handlinger av alle slag, spesielt gjelder dette hærverk og vold mot andre.

Flekkerøy/Vågsbygd har i likhet med de andre bydelene hatt en reduksjon i antall elever som har tagget, men reduksjonen var noe mindre enn i resten av kommunen. Sentrum/Grim-området har hatt den største reduksjonen i forhold til tagging (fra 13,6 % til 1,8 %).

Sentrum/Grim har likevel størst forekomst av andre ulovlige handlinger, slik det også var i forrige undersøkelse.

24 RUSVANER OVER TID, SAMLETABELL

Alle tall er i prosent av alle elever fordelt på kjønn.	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1999/1998	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2005/2006	2007/2008	2009/2010	2011/2012	2013/2014
Alkohol gutter. 9.kl.	53,0	56,1	56,3	47,5	53,1	50,1	48,5							
Alkohol jenter 9. kl.	42,9	48,7	55,4	39,3	44,0	48,2	52,4							
Alkohol gutter 10.	61,9	67,1	68,4	70,1	69,5	65,1	63,3	61,8	66,4	57,3	57	58,2	49,6	34,2
Alkohol jenter 10	59,0	63,0	71,1	67,6	62,8	71,0	66,9	67,3	65,4	61,3	57	58,1	43,5	32,8
Røyker nikotin gutter 9.kl.	18,2	19,3	17,9	13,9	17,8	10,3	10,2							
Røyker nikotin jenter 9.kl.	12,6	22,0	22,5	15,1	19,6	20,6	17,6							
Røyker nikotin gutter 10. kl.	20,6	21,9	23,6	24,5	19,6	22,2	16,3	19,7	21,2	18,4	16	15,2	14	10
Røyker nikotin jenter 10. kl.	26,9	26,0	32,6	24,6	17,3	28,8	29,6	23,4	30,3	17,1	16	17,3	14	10
Snus gutter 10.									23	22,9	25	24,4	18	14
Snus jenter 10.									2,9	6,2	13,7	17,5	14	10,5
Cannabis gutter 9. klasse	8,0	5,4	6,6	4,1	6,6	5,1	5,0							
Cannabis jenter 9. klasse	3,1	4,1	5,5	4,2	5,6	5,5	4,5							
Cannabis gutter 10. klasse	9,7	13,2	11,5	10,0	9,0	9,2	6,6	11,3	12,6	5,7	8,9	13,5	8	5,3
Cannabis jenter 10. klasse	7,0	11,8	10,0	9,6	6,9	12,1	11,5	11,4	10,1	5,1	3,1	6,8	5	4,5
Piller gutter 9. (ikke Ecstasy)	3,3	1,1	0,8	0,0	1,6	2,5	0,5							
Piller jenter 9. (ikke Ecstasy)	2,5	1,8	1,4	1,7	2,0	1,2	2,4							
Piller gutter 10. (ikke Ecstasy)	2,9	3,2	1,0	2,6	1,4	1,9	2,4	2,3	1,4	0,9	2,3	2,2	1,6	0,2
Piller jenter 10. (ikke Ecstasy)	3,8	4,1	2,3	3,2	2,2	3,4	2,0	4,6	2,4	1,3	0,7	1,0	1,5	1,5
Andre hardere stoffer gutter 9.	0,6	1,1	0,3	0,3	1,6	0,6	0,5							
Andre hardere stoffer jenter 9.	0,3	1,2	0,3	0,3	0,3	0,3								
Andre hardere stoffer gutter 10.	1,2	1,8	0,8	1,0	1,7	1,1	0,8	1,3	0,7	0	1,9	0,6	1,2	1,8
Andre hardere stoffer jenter 10.	1,1	1,4	1,4	1,2	2,2	1,3	0,9	1,4	0,0	0	0,9	0,6	0,6	2,3
Sniffing gutter 9. kl.	4,4	2,2	1,8	0,3	3,3	2,2	2,0							
Sniffing jenter 9. kl.	1,7	2,1	1,6	0,5	3,6	2,4	2,9							
Sniffing gutter 10.	3,7	3,2	1,0	1,5	3,1	3,1	2,3	3,3	2,6	2,3	5,1	2,8	1,2	0,7
Sniffing jenter 10.	5,4	3,3	2,3	1,7	0,9	3,0	1,1	5,2	1,3	2,4	2,0	2,1	1,3	0,7
Ecstasy gutter 9.		1,4	1,0	0,8	2,5	1,4	0,2							
Ecstasy jenter 9.		0,0	0,3	0,0	1,6	0,3	0,8							
Ecstasy gutter 10.		1,2	1,3	1,3	1,1	1,1	0,5	1,3	1,8	1,4	1,9	1,5	0,2	0,4
Ecstasy jenter 10.		1,1	0,9	0,6	1,9	0,9	1,1	1,9	0,0	1,1	0,4	0,4	0,2	1,0
Amfetamin gutter 10.									0,5	0,5	2,7	1,5	0,4	0,9
Amfetamin jenter 10.									0,3	0,4	0,9	0,2	0,2	1,0
"Spice" gutter 10.													1,2	0
"Spice" jenter 10.													0,6	0,3

Nyttige nettsteder om rus

www.kristiansand.kommune.no

Søk: "Rusvaner blant ungdom"

Her finner du både denne rapporten og tidligere rapporter.

www.ungrus.no

Nettside rettet mot ungdom som har spørsmål om rus.

www.forebygging.no

Nettsted som kan brukes som:

- Lærebok om forebygging og helsefremmende arbeid.
- Møteplass mellom personer og grupper.
- Utkikkspost over hva som skjer innen rusfeltet.
- Verksted til utvikling av idéer, metoder og annen kunnskap om forebygging.

www.rusfeltet.no

Organ for fagrådet innen rusfeltet i Norge.

Nyheter, faglige diskusjoner, forskningsresultater, behandlingsdata og mye mer.

www.helsedirektoratet.no/psykisk-helse-og-rus/

Helsedirektoratets sider om psykisk helse, rusmidler og rusrelaterte tema.

www.fhi.no

Folkehelseinstituttets nettsider hvor en blant annet kan finne faktaark om ulike narkotiske stoffer.

www.sirus.no

Statens institutt for rusmiddelforskning, SIRUS.

Spørsmål om undersøkelsen rettes til

**Virksomhet Oppfølgingstjenester,
Informasjons og forebyggingsteamet**

Besøksadresse: Gyldenløves gate 23, Gyldengården

Postadresse: Postboks 417 Lund, 4604 Kristiansand

E-post: postmottak@kristiansand.kommune.no

Telefon: 38 07 95 00